

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

*2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін,
тәуелсіз аудитордың есебімен қоса*

МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз аудитордың есебі

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп	1-2
Пайда немесе зиян және басқа да жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	3
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	4
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп	5-6
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер:	7-79

**Shape the future
with confidence**

«Эрнст энд Янг» ЖШС
Әл-Фараби д-лы, 77/7
«Есентай Тауэр» ғимараты
Алматы қ., А15Е3Н4
Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 727 258 5960
БСН 041140002277
ey.com/kz

ТОО «Эрнст энд Янг»
пр. Аль-Фараби, 77/7
здание «Есентай Тауэр»
г. Алматы, А15Е3Н4
Республика Казахстан
Тел.: +7 727 258 5960
БИН 041140002277

Ernst & Young LLP
77/7 Al-Farabi ave.
Esentai Tower
Almaty, A15E3H4
Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 727 258 5960
BIN 041140002277

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның Акционеріне, Директорлар кеңесі мен басшылығына

Пікір

Біз «Самұрық-Энерго» АҚ мен оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп, пайда немесе зиян және басқа да жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп, көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп, сондай-ақ есеп саясатының маңызды ережелері туралы ақпаратты қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке жасалған ескертпелер жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық елеулі қатынастарда 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының шоғырландырылған қозғалысы мен шоғырландырылған қаржылық нәтижелерін ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес дұрыс бейнелейді.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Топқа қатысты бухгалтерлер үшін Халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңес қабылдаған *Кәсіби бухгалтерлер этикасының халықаралық кодексіне (халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда)* (БХЭСК кодексі) сәйкес, жария мүдделі ұйымдардың қаржылық есептілігі аудитіне қолданылатын тәуелсіздік талаптарына және Қазақстан Республикасында жария мүдделі ұйымдардың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын этикалық талаптарға қатысты тәуелсізбіз. Біз сондай-ақ осы талаптарға және БХЭСК кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Shape the future
with confidence

Аудиттің басты мәселелері

Аудиттің басты мәселелері – біздің кәсіптік пайымдауымызға сай ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болып табылған мәселелер. Бұл мәселелер шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитіміздің контекстінде және осы есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылған және біз бұл мәселелер жөнінде бөлек пікірімізді білдірмейміз. Төменде көрсетілген әрбір мәселеге қатысты тиісті мәселенің аудитіміздің барысында қалай қарастырылғанының сипаты осы контекстінде келтіріледі.

Біз есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған міндеттерді, оның ішінде осы мәселелерге де қатысты міндеттерді орындадық. Тиісінше, аудитімізге шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауымызға жауап ретінде әзірленген рәсімдерді орындау жатады. Аудиторлық процедураларымыздың, соның ішінде төменде көрсетілген мәселелерді қарастыру барысында орындалған процедуралардың нәтижелері қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы аудиторлық пікірімізді білдірудің негізі болады.

Аудиттің басты мәселесі

Тиісті басты мәселе аудитіміздің барысында қалайша қарастырылды

Электр станцияларын қайта құруға және жаңғыртуға арналған ұзақ мерзімді құрылыс келісімшарттары

Топ елеулі күрделі шығындармен, күрделі шарттық қарым-қатынастармен сипатталатын және шалғай жерлерде жүзеге асырылатын электр станцияларын жаңғырту және қайта құру бойынша маңызды жобаларды іске асырады.

Бұл мәселе аудитіміздің барысында қарастырылған барынша маңызды мәселелердің бірі болып табылады.

Келісімшарттардың басқарылуына жеткіліксіз бақылау күрделі және операциялық шығыстар арасындағы шығындарды дұрыс жіктемеу тәуекеліне әкеп соқтыруы мүмкін, бұл өз кезегінде шоғырландырылған қаржылық есептілікке айтарлықтай әсер ете алады.

Ұзақ мерзімді құрылыс келісімшарттары бойынша күрделі шығындар мен кредиторлық берешек туралы ақпарат шоғырландырылған қаржылық есептілікке 7 және 19-ескертпелерде ашылып көрсетіледі.

Біз Топтың сатып алу процесін зерттедік. Біз негізгі келісімшарттардың талаптарын сараладық.

Біз ағымдағы құрылыс және жаңғырту жобаларына шолу жасадық.

Іріктелген негізінде біз бухгалтерлік жүйеде көрсетілген күрделі және операциялық шығындар сомаларын растайтын құжаттармен салыстырдық.

Іріктелген негізде біз шығындардың сипатын және оларды күрделі немесе операциялық шығындар ретінде жіктеу кезінде қолданылған тиісті пайымдауларды талдадық.

Біз күрделі шығындар мен кредиторлық берешекке қатысты шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ашылып көрсетілуін бағаладық.

Shape the future
with confidence

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Түсім шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін маңызды және Топтың, сондай-ақ оның басшылығының қызметін бағалауда маңызды элемент болып табылады.

Топ түсімінің негізгі бөлігі электр және жылу энергиясын өндіруге, беруге және өткізуге, сондай-ақ қуаттың дайындығын қолдау жөніндегі қызметтерге арналған шарттар бойынша қалыптастырылады.

Түсімді есепке алуға операциялардың көлемі, есептеу құралдарының көрсеткіштері, орындалған жұмыс актілерінің уақтылы ресімделуі және реттелетін тарифтерді қолданудың дұрыстығы әсер етуі мүмкін.

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімді есепке алу аудитіміздің барысында маңызды мәселелердің бірі болды.

Шарттар бойынша міндеттемелер және сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім туралы ақпарат шоғырландырылған қаржылық есептілікке 19 және 21-ескертпелерде ашылып көрсетіледі.

Біз сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім танылатын шарттардың талаптарын талдадық.

Біз бухгалтерлік есеп жүйесінде танылған түсім бойынша операцияларды растайтын шот-фактуралармен және орындалған жұмыс актілерімен іріктеп салыстырдық.

Біз ағымдағы жылдың ай сайынғы түсім сомаларын алдыңғы жылдың ай сайынғы түсім сомаларымен салыстыра отырып, талдамалық рәсімдерді жүргіздік және түсімді танудың ерекше трендтерін сараладық.

Біз бір жыл ішінде сатылған электр энергиясының көлемін «Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ шығарған есептермен салыстырдық.

Біз Топ клиенттерінен 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дебиторлық берешектің қалдықтарына қатысты растау алдық.

Біз шарттар бойынша міндеттемелер мен сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімдерге қатысты шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі ақпараттың ашылып көрсетілуін бағаладық.

Басқа да мәліметтер

Топтың 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің аудитін 2025 жылғы 5 наурыздағы бұл есептілікке қатысты түрлендірілмеген пікірін білдірген басқа аудитор жүргізді.

Топтың 2025 жылғы жылдық есебіне қосылған басқа да ақпарат

Басқа да ақпаратқа Топтың 2025 жылғы жылдық есебінде қамтылған ақпарат жатады, бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілік пен сол туралы біздің аудиторлық есебіміз жатпайды. Басқа да ақпарат үшін жауапкершілікті басшылық көтереді. Топтың 2025 жылғы жылдық есебі, жорамалмен, бізге осы аудиторлық есеп күнінен кейін ұсынылады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікіріміз басқа ақпаратқа таралмайды және біз бұл ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті білдіретін тұжырымды ұсынбаймыз.

Shape the future
with confidence

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке аудитті жүргізуімізге орай біздің міндетіміз жоғарыда аталған басқа ақпаратпен, ол бізге ұсынылған кезде танысу және бұл ретте басқа да ақпарат пен шоғырландырылған қаржылық есептіліктің немесе аудит барысында ие болған біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктердің болуы және басқа да ақпарат өзге елеулі бұрмалануларды қамтымайтындығы мәселесін қарастыру болып табылады.

Басшылықтың және Аудит жөніндегі комитеттің шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарын дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Топты таратқысы келген, басшылықтың қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді.

Аудит жөніндегі комитет Топтың қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.

Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілік бүтіндей адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық есепті шығаруда елеулі бұрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бұрмаланулар адал емес әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Shape the future
with confidence

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- ▶ адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан болған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық процедураларды жасаймыз; өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін;
- ▶ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- ▶ қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;
- ▶ басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымға келетін болсақ, біз өзіміздің аудиторлық есебімізде шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аудартуымыз керек немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді түрлендіру керек. Біздің қорытындыларымыз аудиторлық есеп беру күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен келешек оқиғалар немесе талаптар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылып қалуына әкеп соқтыра алады;
- ▶ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз;
- ▶ шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікір қалыптастыру үшін негіз ретінде ұйымдардың қаржылық ақпаратына немесе Топ ішіндегі шаруашылық бірлікке қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдемелер алу мақсатында Топтың аудитін жоспарлаймыз және жүзеге асырамыз. Біз Топтың аудит мақсаттары үшін орындалатын аудиторлық процедураларды жалпы басқаруға, бақылауға және тексеруге жауаптымыз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін жеке дара жауапты болып табыламыз.

Біз Аудит жөніндегі комитеттің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, онымен ақпараттық өзара әрекеттесуді жүзеге асырамыз.

Shape the future
with confidence

Сондай-ақ біз Аудит жөніндегі комитетке тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағандығымыз туралы мәлімдеме жасадық және осы тұлғаларды барлық өзара қарым-қатынастар мен аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізделген түрде есептеуге болатын басқа да мәселелер туралы, ал қажетті жағдайларда – қауіп-қатерлерді жою үшін жасалған іс-қимылдар немесе қолға алынған сақтық шаралары туралы хабардар еттік.

Біз Аудит жөніндегі комитеттің назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болған және тиісінше, аудиттің басты мәселелері болып табылатын мәселелерді айқындаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, тек бұл мәселелер туралы ақпаратты жария ету заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған жағдайдан немесе қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есебімізде хабарланбауы тиіс екендігі туралы тұжырымға келген сирек жағдайлардан басқа, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарлануынан қоғамдық маңызы бар пайдадан асады деп жорамал жасауға болады.

Соның нәтижелері бойынша тәуелсіз аудитордың осы аудиторлық есебі шығарылған, аудиттің жүргізілуіне жауапты жетекші, - Адиль Сыздықов.

„Эрнст энд Янг“ ЖШС

Адиль Сыздықов
Аудитор

Аудитордың 2013 жылғы 23 желтоқсандағы
№ МФ-0000172 біліктілік куәлігі

Рустамжан Саттаров
«Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі
2005 жылғы 15 шілдеде берген сериясы
МФЮ-2, № 0000003 болатын Қазақстан
Республикасының аумағында аудиторлық
қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия

А15Е3Н4, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Есентай Тауэр» ғимараты

2026 жылғы 3 наурыз

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ескер.	2025 ж.	2024 ж.
Активтер			
Айналымнан тыс активтер			
Негізгі құралдар	7	1.284.549.279	942.767.009
Инвестициялық меншік		105.605	110.460
Материалдық емес активтер	8	7.678.079	5.545.328
Пайдалану құқығы нысанындағы актив		2.426.792	2.989.995
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялар	9	12.023.280	86.870.510
Берілген қарыздар	10	963.569	–
Кейінге қалдырылған салық активтері		803.072	–
Басқа да айналымнан тыс активтер	11	118.761.257	137.821.244
Айналымнан тыс активтер жиыны		1.427.310.933	1.176.104.546
Айналымдағы активтер			
Тауар-материалдық қорлар	12	34.681.979	29.035.568
Негізі қызмет бойынша дебиторлық берешек және басқа да дебиторлық берешек	13	117.323.869	74.709.533
Берілген қарыздар	10	4.343.109	–
Басқа да айналымдағы активтер	14	67.940.807	29.493.131
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		6.604.920	9.991.326
Ақша қаражаты мен оның баламалары	15	88.593.054	94.952.295
		319.487.738	238.181.853
Сатуға арналған деп жіктелген активтер	9	77.097.369	–
Айналымдағы активтер жиыны		396.585.107	238.181.853
Активтер жиыны		1.823.896.040	1.414.286.399

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ескер.	2025 ж.	2024 ж.
Капитал			
Акционерлік капитал	16	538.908.267	507.435.225
Басқа да резервтік капитал		135.118.670	135.136.936
Бөлінбеген пайда		264.191.774	127.401.285
Топ акционерлеріне тиесілі капитал		938.218.711	769.973.446
Бақыламайтын акционерлердің үлесі	30	542.147	2.829.134
Капитал жиыны		938.760.858	772.802.580
Міндеттемелер			
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Активтерді жою бойынша міндеттемелер резерві	17	35.783.926	26.900.279
Басқа резервтер	16	1.651.153	4.030.672
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер		3.223.843	2.689.601
Қарыздар	18	476.762.382	289.404.650
Негізі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек	19	13.962.965	2.364.069
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер		1.546.140	1.347.020
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелер	28	78.166.102	75.713.682
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны		611.096.511	402.449.973
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Активтерді жою бойынша міндеттемелер резерві	17	2.557.614	908.290
Қарыздар	18	107.557.609	83.693.750
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер		470.808	348.190
Негізі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек	19	146.670.024	138.857.112
Салықтар мен бюджетке басқа да төлемдер бойынша берешек	20	10.624.406	8.684.278
Басқа резервтер	16	2.801.881	4.843.000
Жалдау бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер		656.891	859.584
Төленуге жататын табыс салығы		2.699.438	839.642
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны		274.038.671	239.033.846
Міндеттемелер жиыны		885.135.182	641.483.819
Міндеттемелер мен капитал жиыны		1.823.896.040	1.414.286.399
Бір жай акцияның баланстық құны, теңгемен *	35	129.345	110.361

* Бір жай акцияның баланстық құны ҚЕХС-ке жатпайтын көрсеткіш және ҚАҰА-ның шарты бойынша ашылып көрсетіледі.

Басшылық атынан 2026 жылғы 3 наурызда кол қойылды.

Экономика, Қаржы және Цифрландыру жөніндегі
басқарушы директор

Алматы Низаматдинович
Камалов

«Бухгалтерлік және салық есебі» департаментінің
директоры - Бас бухгалтер

Сауле Бекзадиевна Түлекова

7-79 бет аралығындағы қоса берілген ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады

ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗИЯН ЖӘНЕ БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

	Ескер.	2025 ж.	2024 ж.
Түсім	21	752.843.285	573.489.841
Сатудың өзіндік құны	22	(487.419.721)	(371.644.629)
Жалпы пайда		265.423.564	201.845.212
Өткізу шығыстары	23	(11.108.007)	(8.845.348)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	24	(28.538.341)	(20.013.339)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың кірістеріндегі/(залалындағы) үлес	9	9.712.402	(5.855.910)
Бірлескен кәсіпорынға инвестицияның құнсыздануынан және шартты шығуынан болған залал	9	(15.733.564)	–
Күтілетін кредиттік зияндар, нетто	27	(1.869.096)	(140.721)
Қаржылық кірістер	25	20.750.986	9.589.058
Қаржылық шығыстар	26	(35.368.871)	(31.322.325)
Басқа да кірістер		4.706.851	3.033.056
Басқа да шығыстар		(2.621.270)	(765.775)
Салық салынғанға дейінгі пайда		205.354.654	147.523.908
Табыс салығы бойынша шығыстар	28	(47.709.464)	(34.555.095)
Бір жылғы пайда		157.645.190	112.968.813
Басқа жиынтық кіріс / (залал) (Кейіннен пайда немесе зиян құрамына қайта жіктелмейтін баптар)			
Еңбек қызметі аяқталғаннан кейінгі сыйақылар бойынша міндеттемелерді қайта бағалаудан болған (зиян/пайда)		(18.266)	(152.327)
Табыс салығын шегере отырып, келесі кезеңдерде пайданың немесе шығынның құрамына қайта сыныптауға жатпайтын таза басқа да жиынтық залал		(18.266)	(152.327)
Табыс салығын шегере отырып, бір жылғы басқа да таза жиынтық залал		(18.266)	(152.327)
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		157.626.924	112.816.486
Мыналарға тиесілі пайда:			
Топ акционерлеріне		154.798.267	112.507.839
Бақыламайтын акционерлерге		2.846.923	460.974
Бір жылғы пайда		157.645.190	112.968.813
Мыналарға тиесілі жиынтық кіріс жиыны:			
Топ акционерлеріне		154.780.001	112.355.512
Бақыламайтын акционерлерге		2.846.923	460.974
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		157.626.924	112.816.486
Топ акционерлеріне тиесілі акцияға шаққандағы бір жылғы пайда (қазақстандық теңгемен)			
Базалық және бөлінген	35	16.705	16.704
Басшылық атынан 2026 жылғы 3 наурызда қол қойылды.			
Экономика, Қаржы және Цифрландыру жөніндегі басқарушы директор		Алмас Низамаддинович Камалов	
«Бухгалтерлік және салық есебі» департаментінің директоры - Бас бухгалтер		Сауле Бекзадаевна Тулекова	

7-79 бет аралығындағы қоса берілген ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады

ПАЙДА НЕМЕСЕ ЗИЯН ЖӘНЕ БАСҚА ДА ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың қазақстандық теңгемен	Ескер.	Топ акционерлеріне тиесілі			Жиыны	Бақыламайт ын акционерлер дің үлесі	Капитал жиыны
		Акционерл ік капитал	Басқа да резервтік капитал	Бөлінбеге н пайда			
2024 жылғы 1 қаңтарға қалдық		443.567.998	167.372.454	78.607.607	689.548.059	2.368.160	691.916.219
Бір жылғы пайда		–	–	112.507.839	112.507.839	460.974	112.968.813
Басқа да жиынтық залал		–	(152.327)	–	(152.327)	–	(152.327)
Жиынтық (залал) / кіріс жиыны		–	(152.327)	112.507.839	112.355.512	460.974	112.816.486
Акциялар эмиссиясы		4.137.000	–	–	4.137.000	–	4.137.000
Кәсіпорындарды жалпы бақылаумен сатып алу кезінде акциялар эмиссиясы	16	59.730.227	(33.428.805)	(26.301.422)	–	–	–
Жарияланған дивидендтер	16	–	–	(24.815.869)	(24.815.869)	–	(24.815.869)
Акционерден алынған қарыздар бойынша дисконт		–	1.345.614	–	1.345.614	–	1.345.614
Акционермен жасалатын басқа да операциялар	16	–	–	(12.596.870)	(12.596.870)	–	(12.596.870)
2024 жылғы 31 желтоқсанға қалдық		507.435.225	135.136.936	127.401.285	769.973.446	2.829.134	772.802.580
Бір жылғы пайда		–	–	154.798.267	154.798.267	2.846.923	157.645.190
Басқа да жиынтық залал		–	(18.266)	–	(18.266)	–	(18.266)
Жиынтық (залал) / кіріс жиыны		–	(18.266)	154.798.267	154.780.001	2.846.923	157.626.924
Еншілес ұйымның шығуы	16	–	–	–	–	(23.449)	(23.449)
Акциялар эмиссиясы	16	31.473.042	–	–	31.473.042	–	31.473.042
Жарияланған дивидендтер	16	–	–	(20.565.918)	(20.565.918)	(2.552.321)	(23.118.239)
Бақыламайтын акционерлердің үлесінен бөлінбеген пайдаға аудару		–	–	2.558.140	2.558.140	(2.558.140)	–
2025 жылғы 31 желтоқсанға қалдық		538.908.267	135.118.670	264.191.774	938.218.711	542.147	938.760.858

Басшылық атынан 2026 жылғы 3 наурызда кол қойылды.

Экономика, Қаржы және Цифрландыру жөніндегі
басқарушы директорНизаматдинович
Жамалов«Бухгалтерлік және салық есебі» департаментінің
директоры - Бас бухгалтерСауле Бекзадаевна
Тулекова7-79 бет аралығындағы қоса берілген ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің
ажырамас бөлігі болып табылады

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ескер.	2025 ж.	2024 ж.
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
Салық салынғанға дейінгі пайда		205.354.654	147.523.908
Мыналарға түзетулер:			
Тозу және амортизация	22, 24	79.451.874	59.161.013
Бірлескен кәсіпорынға инвестицияның құнсыздануынан және шартты шығуынан болған залал	9	15.733.564	–
Күтілетін кредиттік зияндар, нетто	27	1.869.096	140.721
Қаржылық шығыстар	26	35.368.871	31.322.325
Қаржылық кірістер	25	(20.750.986)	(9.589.058)
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың (кірістеріндегі)/залалындағы үлес	9	(9.712.402)	5.855.910
Тауар-материалдық қорларды таза өткізу құнына дейін есептен шығарудан болған залал	12	696.554	318.089
Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің шығуынан болған залал		826.699	308.793
Парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталар сатып алуға арналған резерв		1.895.678	(1.573.555)
Негізгі құралдарды өтеусіз беруден түскен кіріс		(2.056.103)	(862.382)
Басқа да түзетулер		(65.895)	62.581
Операциялық активтер мен міндеттемелерге өзгерістер енгізілгенге дейінгі операциялық қызметтен болған ақша қаражатының қозғалысы		308.611.604	232.668.345
Негізгі қызмет бойынша дебиторлық берешекті және өзге де дебиторлық берешекті және өзге де айналымдағы активтерді өзгерту		(38.536.288)	295.310
Тауар-материалдық қорларды өзгерту		(7.800.320)	(5.037.144)
Негізгі қызмет бойынша кредиторлық берешекті және өзге де кредиторлық берешекті және өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелерді өзгерту		1.252.408	4.222.893
Жұмыскерлердің сыйақылары бойынша берешекті өзгерту		656.860	338.545
Төленуге жататын салықтардың өзгеруі		(5.197.638)	(11.522.280)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаты		258.986.626	220.965.669
Төленген табыс салығы		(40.780.157)	(35.824.586)
Төленген пайыздар		(20.604.391)	(15.525.932)
Операциялық қызметтен түскен таза ақша қаражаты		197.602.078	169.615.151
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
Негізгі құралдарды сатып алу*	7, 18	(385.567.634)	(176.436.546)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(2.390.111)	(2.037.954)
Борыштық құралдарды сатудан түскен түсімдер		197.977.857	126.472.886
Борыштық құралдарды сатып алу		(223.048.420)	(139.632.837)
Алынған пайыздар		21.361.314	8.504.032
Бірлескен кәсіпорындардың жарғылық капиталына қатысу үлесін ұлғайтпай жарналар**	9	(8.056.796)	(2.094.000)
Қарыздар беру	10	(4.328.221)	–
Басқа да түсімдер		81.941	131.791
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша қаражаты		(403.970.070)	(185.092.628)

7-79 бет аралығындағы қоса берілген ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

Мың қазақстандық теңгемен	Ескер.	2025 ж.	2024 ж.
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
Акциялар эмиссиясынан түскен түсімдер	16	31.473.042	4.137.000
Қарыздардың түсуі	18	288.021.166	224.101.574
Қарыздарды өтеу	18	(89.914.554)	(131.137.015)
Қаржылық жалдау бойынша негізгі борышты төлеу		(649.071)	(1.002.369)
Акционерге төленген дивидендтер	16	(20.565.918)	(24.815.869)
Бақыламайтын акционерлерге төленген дивидендтер	30	(2.558.140)	(646.242)
Басқа да резервтер бойынша төлемдер	16	(5.288.603)	(3.723.198)
Басқа да төлемдер		(13.700)	(210.399)
Қаржылық қызметтен түскен таза ақша қаражаты		200.504.222	66.703.482
Таза бағамдық айырма		(491.065)	61.670
Күтілетін кредиттік зияндар резервіндегі өзгеріс		(4.406)	2.164
Ақша қаражаты мен оның баламаларының таза (азануы)/көбеюі		(6.359.241)	51.289.839
1 қаңтарға ақша қаражаты мен оның баламалары	15	94.952.295	43.662.456
31 желтоқсанға ақша қаражаты мен оның баламалары	15	88.593.054	94.952.295

* Негізгі құралдарды сатып алу нәтижесінде түскен ақша қаражатының қозғалысына 24.266.568 мың теңге (2024 жыл: 11.781.462 мың теңге) сомасында төленген сыйақы кіреді.

Басшылық атынан 2026 жылғы 3 наурызда қол қойылды.

Экономика, Қаржы және Цифрландыру жөніндегі
басқарушы директор

Экономика және Цифрландыру жөніндегі
басқарушы директор Низаматдинович
Камалов

«Бухгалтерлік және салық есебі» департаментінің
директоры - Бас бухгалтер

Сауле Бекзадаевна
Түлекова

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін**

1. САМУРЫҚ-ЭНЕРГО ТОБЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ ҚЫЗМЕТІ

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік «Самұрық-Энерго» АҚ (бұдан әрі «Компания») және оның еншілес компаниялары үшін (бұдан әрі бірлесіп «Топ» деп аталады) 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес дайындалды.

Компания 2007 жылы 18 сәуірде құрылды және 2007 жылы 10 мамырда тіркелді. Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам нысанында құрылды. Топ Қазақстан Республикасының (бұдан әрі – ҚР) энергетикалық кешені кәсіпорындарын шоғырландыру мақсатында құрылды.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның жалғыз акционері «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі - «Самұрық-Қазына») болып табылады. Қазақстан Республикасының Үкіметі Компанияның түпкілікті бақылаушы тарабы болып табылады.

Негізгі қызмет

Топтың негізгі қызмет түрлері көмір, көмірсутектер, су ресурстары және жаңартылатын энергия көздері (бұдан әрі - «ЖЭК») негізінде электр әрі жылу энергиясын және ыстық суды өндіру, халыққа және өнеркәсіптік кәсіпорындарға өткізу, электр энергиясын тасымалдау және электр энергиясын желіде техникалық бөлу, сондай-ақ гидроэлектростанциялардың мүлкітік кешендерін жалға беру болып табылады.

Топтың еншілес компаниялары мен оның бірлескен кәсіпорындарының операциялық қызметі «Электр энергетикасы туралы», «Табиғи монополиялар туралы» ҚР заңдарымен және Қазақстан Республикасының кәсіпкерлік кодексімен реттеледі. Тарифтік реттеу энергокомпаниялар қызметінің түріне қарай ҚР Ұлттық экономика министрінің Табиғи монополияларды реттеу комитетінің (бұдан әрі – «Комитет») немесе салалық министрліктің – ҚР Энергетика министрінің (бұдан әрі – «ЭМ») құзыретіне жатады.

Энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясына тарифтер «Энергия өндіруші ұйымдар тобы үшін электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту туралы» ҚР Энергетика министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 160 бұйрығымен және одан кейінгі өзгерістер мен толықтырулармен бекітілген. Жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілері өндіретін электр энергиясын жеткізуге арналған тарифтер тіркелген болып табылады және ЖЭК технологиясына (жел, күн және басқа да көздер үшін бөлек) қарай «Тіркелген тарифтерді бекіту туралы» ҚР Үкіметінің 2014 жылғы 12 маусымдағы № 645 қаулысымен бекітілген және жыл сайынғы индекстеуге жатады. Бұл ретте есеп айырысу-қаржы орталығы сатып алушы ретінде, ал энергия өндіруші ұйым сатушы ретінде әрекет етеді. Энергия беруші компаниялар үшін, жылу энергиясын өндіруге арналған электр энергиясын беру және бөлу тарифтерін және энергиямен жабдықтауға арналған тарифтерді (бұдан әрі – ЭЖО) Комитет реттейді. Комитет реттеу мен бақылауды Қазақстан Республикасының заңнамалық және нормативтік құқықтық актілеріне қатаң сәйкестікте жүзеге асырады.

Тарифтік шешімдер әлеуметтік және саяси мәселелерге айтарлықтай ұшырағыш келеді. Қазақстан Республикасы Үкіметінің экономикалық, әлеуметтік және өзге де саясаты Топтың операциялық қызметіне елеулі әсер етуі мүмкін.

Қызметті жүзеге асыру мекенжайы мен орны

Компанияның бас кеңсесінің заңды мекенжайы және қызметін жүзеге асыру орны: Қазақстан Республикасы, Астана қ., Қабанбай батыр даңғылы 15А, Б блогы.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ****Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау негізі**

Осы қаржылық есептілік, егер өзгесі есеп саясатында және осы қаржылық есептіліктің ескертпелерінде аталмаса, бастапқы құны бойынша бағалау қағидатына сәйкес әзірленген. Бұл қағидаттар, егер өзгеше көрсетілмесе, есептілікте ұсынылған барлық кезеңдерге қатысты дәйекті түрде қолданылды.

ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кейбір маңызды бухгалтерлік бағалауды қолдануды талап етеді. Сонымен қатар, Топтың есеп саясатын қолдану кезінде басшылық өз пікірлеріне сүйенуі керек. Бағалаудың немесе күрделіліктің неғұрлым жоғары дәрежесін болжайтын бухгалтерлік есеп салалары, сондай-ақ болжамдар мен бағалаулар шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар *4-ескертпеде* көрсетілген.

Үздіксіз қызмет қағидаты

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті қызметтің үздіксіздігі қағидаты негізінде дайындады. Бұл жақын болашақта оның әдеттегі экономикалық қызметі барысында активтерді сатуды және міндеттемелерді өтеуді болжайды.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік*(i) Еншілес компаниялар*

Еншілес ұйымдар шоғырландырылған қаржылық есептілікке олардың операцияларын бақылау тобына берілген күннен бастап (сатып алу күні) енгізіледі және бақылаудан айырылған күннен бастап шоғырландырылған есептіліктен алынып тасталады.

Еншілес компаниялар шоғырландырылған қаржылық есептілікке сатып алу әдісі бойынша енгізіледі. Сатып алынған сәйкестендірілетін активтер, сондай-ақ бизнесті біріктіру кезінде алынған міндеттемелер мен шартты міндеттемелер бақыланбайтын қатысу үлесінің мөлшеріне қарамастан, сатып алу күнгі әділ құн бойынша көрсетіледі.

Топ қатысудың тікелей үлесін білдіретін және ұстаушыға таратылған жағдайда таза активтердің пропорционалды үлесіне құқық беретін бақыланбайтын қатысу үлесін әрбір операция бойынша жеке не а) әділ құн бойынша не б) сатып алынған ұйымның таза активтеріндегі бақыланбайтын қатысу үлесіне барабар бағалайды.

Тікелей қатысу үлесі болып табылмайтын бақыланбайтын қатысу үлесі әділ құны бойынша бағаланады.

Компания және оның барлық еншілес компаниялары Топтың есеп саясатына сәйкес келетін бірыңғай есеп саясатын қолданады.

(ii) Бірлескен қызмет

11 ҚЕХС-ке (IFRS) сай бірлескен қызметке инвестициялар әр инвестордың шарттық құқықтары мен міндеттемелеріне байланысты бірлескен операциялар немесе бірлескен кәсіпорындар ретінде жіктеледі. Топ өзінің бірлескен қызметінің сипатын бағалап, оны бірлескен кәсіпорындар санатына жатқызды. Бірлескен кәсіпорындардың қызметі үлестік әдіс бойынша ескеріледі.

Бірлескен кәсіпорындардың есеп саясаты Топтың есеп саясатына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін түзетілді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)****Шоғырландырылған қаржылық есептілік (жалғасы)***(iii) Қауымдасқан компанияларға инвестициялар (жалғасы)*

Қауымдасқан компаниялар - бұл Компания айтарлықтай әсер ететін (тікелей немесе жанама), бірақ бақылауы жоқ компаниялар; әдетте, бұл компаниялардағы дауыс беретін акциялардың үлесі 20%-дан 50%-ға дейін болады. Қауымдасқан компанияларға инвестициялар үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі және бастапқыда сатып алу құны бойынша танылады.

(iv) Еншілес ұйымдарды жалпы бақылаудағы тараптардан сатып алу

Еншілес компанияларды жалпы бақылаудағы тараптардан сатып алу (Мемлекет бақылауындағы кәсіпорындар) бизнестерді жалпы бақылаумен біріктіру әдісі бойынша ескеріледі.

Жалпы бақылауға берілетін еншілес компанияның активтері мен міндеттемелері Қоғамның шоғырландырылған қаржылық есептілігінде беру күніне беретін компанияның (бұдан әрі - Алдыңғы компания) баланстық құны бойынша ескеріледі. Жалпы бақылаудағы тараптардан сатып алынған еншілес ұйымдар шоғырландырылған қаржылық есептілікке сатып алынатын компания әрқашан сатып алушы тараптың еншілес компаниясы болып табылғандай енгізіледі. Тиісінше, шоғырландырылған қаржылық есептілік қос компанияны да ең ерте ұсынылған кезеңнің басынан бастап немесе кейінірек біріктірілген компаниялар алғаш рет жалпы бақылауға алынған күнге біріктіреді. Еншілес компанияның жалпы бақылаудағы кәсіпорындар арасында берілген активтері мен міндеттемелері беруші тараптың қаржылық есептілігінде көрсетілген баланстық құны бойынша ескеріледі. Алдыңғы компания ҚЕХС-ке сәйкес дайындалған еншілес компанияның қаржылық ақпараты шоғырландырылған ең жоғары деңгейдегі есеп беретін компания болып саналады. Компанияны беруші тарап бастапқы сатып алған кезде пайда болған гудвил қабылдаушы тараптың шоғырландырылған қаржылық есептілігінде ескеріледі. Таза активтердің баланстық құны, оның ішінде беруші тарапта қалыптасқан гудвил сомасы мен төленген сыйақы сомасы арасындағы айырмашылық Қоғамның шоғырландырылған қаржылық есептілігінде капитал құрамындағы бөлінбеген пайданы түзету ретінде көрсетіледі.

Сатуға арналған деп жіктелген активтер

Активтер мен шығу топтары (оларға айналымнан тыс және айналымдағы активтер кіруі мүмкін), егер олардың баланстық құны ең алдымен жалғасып жатқан пайдаланудың нәтижесінде емес оларды сату арқылы өтелген жағдайда, қаржылық жағдай туралы есепте «сатуға арналған» деп көрсетіледі. Сатуға арналған айналымнан тыс активтер сатуға арналған шығындар шегеріліп, олардың баланстық құнының немесе мен әділ құнның ең аз шамасы бойынша ескеріледі.

Объектіні сатуға арналған деп жіктеудің критерийлері, егер сату ықтималдылығы жоғары, ал актив немесе шығарылатын топ өзінің ағымдағы жағдайында жедел сатылуы мүмкін болса, сақталған болып саналады. Сатуды жүзеге асыруға қажетті әрекеттер сату бойынша әрекеттердегі едәуір өзгерістердің шағын ықтималдылығына, сондай-ақ сатудың күшін жоюға көрсетуі тиіс. Басшылық активті сату жөніндегі жоспарды іске асыру міндетін өз мойнына алуы тиіс және сатылым жіктелген күннен бастап бір жылдың ішінде аяқталады деген үміт болуы тиіс.

Сатуға арналған деп жіктелген айналымнан тыс активтер мен шығу топтары амортизацияланбайды. Шығу тобының міндеттемелеріне байланысты пайыздар мен басқа да шығыстар танылуын жалғастырады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)****Шетел валютасын қайта есептеу**

(i) Функционалдық валюта және шоғырландырылған қаржылық есептілікті білдіру валютасы

Егер өзгесі көрсетілмесе, осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте ұсынылған барлық сандық деректер мың теңгемен көрсетілген.

Ұйым өз қызметін жүзеге асыратын негізгі экономикалық ортаның валютасы функционалдық валюта болып табылады. Еншілес компаниялардың, бірлескен кәсіпорындардың, қауымдасқан компаниялардың және бас компанияның функционалдық валютасы теңге болып табылады.

(ii) Шетел валютасындағы операциялар мен қалдықтар

Шетел валютасындағы операциялар операциялар жасалған күндердегі ресми бағамдар бойынша функционалдық валютаға қайта есептелді.

Осы операциялар бойынша есеп айырысулар нәтижесінде, сондай-ақ шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен жыл соңындағы айырбас бағамдары бойынша міндеттемелерді қайта есептеу нәтижесінде туындаған бағамдық айырмадан пайда немесе зиян пайдада немесе зиянда көрсетіледі.

2025 жылғы 31 желтоқсанға шетел валютасындағы қалдықтарды қайта есептеу үшін пайдаланылатын ресми айырбас бағамы 1 АҚШ доллары үшін 505,53 теңге болды (2024 жылғы 31 желтоқсан: 1 АҚШ доллары үшін 523,54 теңге). Теңгені басқа валюталарға айырбастауға қатысты валюталық шектеу және бақылау қағидалары қолданылады. Қазіргі уақытта теңге ҚР шегінен тыс еркін айырбасталатын валюта болып табылмайды.

Қаржы құралдары

Бір ұйымда қаржы активінің және екінші ұйымда қаржылық міндеттеменің немесе үлестік құралдың пайда болуына әкеліп соқтыратын кез келген шарт қаржы құралы болып табылады.

Қаржы активтері

Қаржы активтері алғаш рет танылғанда кейіннен амортизацияланған құны бойынша, басқа да жиынтық кіріс (БЖК) арқылы әділ құны бойынша және пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланатын ретінде жіктеледі.

Қаржы активтерінің бастапқыда танылған кездегі жіктелуі шартта көзделген қаржы активі мен Топ бұл активтерді басқару үшін қолданатын бизнес-модель бойынша ақша ағындарының сипаттамаларына тәуелді болады.

Қаржы активін амортизацияланған құны бойынша немесе басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша жіктеу және бағалау үшін осы активтің шарттық талаптары борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне «борыштың негізгі сомасы мен пайыздардың есебінен төлемдер ғана» болып табылатын ақша ағындарын алуды негіздеуі қажет. Мұндай бағалау «ақша ағындары» тестісі (SPPI-тест) деп аталады және әрбір құралдың деңгейінде жасалады. «Ақша ағындары» критерийіне жауап бермейтін қаржы активтері, ақша ағындары бизнес-модельге қарамастан пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша бағаланады деп жіктеледі.

Амортизацияланған құн бойынша бағаланатын борыштық құралдар күтілетін кредиттік зияндар үшін бағалау резервін шегергендегі қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ұсынылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)*****Қаржы активтері (жалғасы)***

Топ бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік сападағы өзгерістер негізінде құнсыздануды есепке алудың «үш кезеңді» моделін қолданады. Бастапқы тану кезінде құнсызданған болып табылмайтын қаржы құралы 1-кезеңге жатады деп жіктеледі. 1-кезеңнің қаржы активтері үшін күтілетін кредиттік зияндар, егер ол 12 ай өткенге дейін («12 айлық күтілетін кредиттік зияндар») басталса, келесі 12 ай ішінде немесе шартқа сай өтеу күніне дейін орын алуы мүмкін дефолттар нәтижесінде туындайтын барлық мерзім үшін күтілетін кредиттік зияндардың бір бөлігіне тең сомада бағаланады. Егер Топ бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің едәуір өсуін анықтаса, онда актив 2-кезеңге ауыстырылады, ал осы актив бойынша күтілетін кредиттік зияндар бүкіл мерзім ішінде, бірақ егер ол көзделген болса, күтілетін алдын-ала төлемді ескере отырып («бүкіл мерзім үшін күтілетін кредиттік зияндар мерзімі») яғни шартқа сәйкес өтеу күніне дейін күтілетін кредиттік зияндар негізінде бағаланады. Егер Топ қаржы активі құнсызданған болып табылатындығын анықтаса, актив 3-кезеңге ауыстырылады және ол бойынша күтілетін кредиттік зияндар бүкіл мерзім ішіндегі күтілетін кредиттік зияндар ретінде бағаланады. Сатып алынған немесе құрылған кредиттік-құнсызданған қаржы активтері үшін күтілетін кредиттік зияндар әрқашан бүкіл мерзімде күтілетін кредиттік зияндар ретінде бағаланады.

Топ, а) мұндай активтер өтелгенде немесе мұндай активтермен байланысты ақша ағындарына арналған құқықтардың қолданылу мерзімі өтіп кеткенде, немесе б) Топ қаржы активтерінен болған ақша ағындарына арналған құқықтарды басқаға бергенде немесе беру туралы келісімді жасағанда және бұл ретте і) сондай-ақ бұл активтерге иелік етумен байланысты барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды басқаға бергенде, немесе іі) бұл активтерге иелік етумен байланысты барлық тәуекелдер мен сыйақыларды бермегенде және сақтамағанда, бірақ бұл активтерге қатысты бақылау жасау құқығынан айырылғанда, қаржы активтерін тануды тоқтатады. Егер контрагенттің активті байланысты емес үшінші тарапқа сатуға шектеулер енгізбестен толық сатуға іс жүзіндегі мүмкіндігі болмаса, бақылау сақталады.

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемелерді тану олар өтелген жағдайда тоқтатылады (яғни шартта көрсетілген міндеттеме орындалғанда немесе тоқтатылғанда немесе оның орындалу мерзімі аяқталғанда).

Борыштық құралдарды Топ пен оның бастапқы кредиторлары арасындағы айтарлықтай ерекшеленетін талаптармен айырбастау, сондай-ақ қолданыстағы қаржылық міндеттемелер талаптарының елеулі түрлендірулері бастапқы қаржылық міндеттемені өтеу және жаңа қаржылық міндеттемені тану ретінде ескеріледі. Егер бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталған алынған сыйақыларды шегергендегі барлық төленген сыйақыларды қоса алғанда, жаңа талаптарға сәйкес ақша ағындарының дисконтталған келтірілген құны бастапқы қаржылық міндеттеме бойынша қалған ақша ағындарының дисконтталған келтірілген құнынан кемінде 10%-ға өзгеше болса, талаптар айтарлықтай ерекшеленеді деп есептеледі. Сонымен қатар, басқа сапалық факторлар ескеріледі. Егер борыштық құралдармен алмасу немесе талаптарды түрлендіру өтеу ретінде есепке алынса, барлық шығындар немесе төленген сыйақылар өтеуден түскен пайда немесе зиян құрамында танылады. Егер айырбастау немесе түрлендіру өтеу ретінде есепке алынбаса, барлық шығындар немесе төленген сыйақылар міндеттеменің баланстық құнын түзету ретінде ескеріледі және түрлендірілген міндеттеменің қалған қолданылу мерзімі ішінде амортизацияланады.

Міндеттемелердің оларды өтеуге әкеп соқпайтын түрлендірулері кумулятивтік амортизацияны кері санмен есептеу әдісі бойынша бағалау мәнінің өзгеруі ретінде ескеріледі, бұл ретте пайда немесе зиян, егер баланстық құнындағы айырмашылықтың экономикалық мазмұны меншік иелерімен капиталмен жасалатын операцияға жатпайтын болса, пайда немесе зиян құрамында көрсетіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)****Негізгі құралдар**

Негізгі құралдар жинақталған тозу мен құнсыздану резервін шегере отырып, егер бұл қажет болса, бастапқы құны бойынша есепке алынады.

Активтерді жою жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер негізгі құралдардың құрамына капиталдандырылады.

Жер үшін тозу есептелмейді. Негізгі құралдардың басқа да объектілерінің тозуы олардың пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде тарату құнына дейінгі бастапқы құнын тепе-тең етіп есептен шығару әдісі бойынша есептеледі, атап айтқанда:

	Тиімді пайдалану мерзімі (жылдар саны)
Ғимараттар мен құрылысжайлар	8 – 100
Машиналар мен құрал-жабдық және көлік құралдары	2 – 50
Басқалары	3 – 20

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Топ әртүрлі кеңсе үй-жайларын, құрал-жабдықтарды және көлік құралдарын жалға алады. Шарттар жалдау шарттары болып табылатын компоненттерді де, жалдау шарттары болып табылмайтын компоненттерді де қамтуы мүмкін. Топ сыйақыны шарт бойынша жалдау компоненттері мен жалға алынбайтын компоненттер арасында олардың оқшауланған мәміленің салыстырмалы бағасы негізінде бөледі. Алайда, Топ жалға алушы ретінде әрекет ететін жылжымайтын мүлікті жалға беру шарттары бойынша ол жалдау компоненттері мен жалға бермейтін компоненттерді бөліп көрсетпеу туралы шешім қабылдады, бірақ оларды жалға берудің бір компоненті ретінде көрсетті.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер, әдетте, активтің пайдалы қызмет ету мерзімі немесе қайсысы ертерек аяқталатынына байланысты жалдау мерзімі ішінде желілік әдіспен амортизацияланады.

Топ тиімді пайдаланудан түскен пайданың бағалау мерзімі ішінде желілік әдісті пайдалану құқығы нысанындағы активтердің амортизациясын есептейді, атап айтқанда:

	Тиімді пайдалану мерзімі (жылдар саны)
Жер	34 – 63
Ғимараттар мен құрылысжайлар	5 – 50

Тауар-материалдық қорлар

Тауар-материалдық емес қорлар қос мөлшердің ең азы бойынша ескеріледі: өзіндік құны және сатудың таза бағасы. Қорлардың өзіндік құны ФИФО әдісі бойынша айқындалады.

Негізі қызмет бойынша дебиторлық берешек және басқа да дебиторлық берешек

Негізгі қызмет бойынша дебиторлық берешек және өзге де дебиторлық берешек, жеткізушілерге салықтар мен аванстар бойынша алдын ала төлемдерді қоспағанда, бастапқыда әділ күн бойынша танылады және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып есептелген амортизацияланған күн бойынша ескеріледі.

Жеткізушілерге аванстар құнсыздануға арналған резервті шегергендегі бастапқы құны бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Егер соларға қатысты тауарларды немесе қызметтерді алудың күтілетін мерзімі бір жылдан асатын болса немесе аванстар бастапқы мойындау кезінде ұзақ мерзімді ретінде есепте көрсетілетін активтерге жататын болса, аванстар ұзақ мерзімді ретінде жіктеледі. Активтерді сатып алғаны үшін аванстар сомасы Топ мұндай активтерге бақылауды алған кезде және соған байланысты келешек экономикалық пайданы Топ алады деген мүмкіндік болған кезде олардың баланстық құнына қосылады. Басқа аванстар оларға қатысты тауарларды немесе қызметтерді алған кезде есептен шығарылады. Егер авансқа қатысты активтер, тауарлар немесе қызметтер алынбайды деген белгі болса, аванстың баланстық құны азаяды және құнсызданудан болған тиісті залал бір жылғы пайда мен зиян арқылы көрсетіледі. Салықтар бойынша алдын ала төлемдер құнсыздануға арналған резервті шегергендегі нақты төленген сомалар бойынша көрсетіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)**Ақша қаражаты мен оның баламалары**

Ақша қаражаты мен оның баламаларына кассадағы ақша қаражаттары, ағымдағы банктік шоттардағы қаражат, сондай-ақ бастапқы өтеу мерзімі 10 күннен аспайтын басқа банктермен сатып алу және кері сату шарттары («кері репо») кіреді. Ақша қаражаты мен ақша қаражатының баламалары амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі, өйткені (i) олар өтеу мерзіміне дейін шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін ұсталады және бұл ақша ағындары тек негізгі қарыз бен пайыз есебінен төлемдер болып табылады және (ii) олар пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа жатқызылмайды.

Пайдаланылуы шектелген ақша қаражатының қалдықтары ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепті жасау мақсатында ақша қаражаты мен оның баламалары құрамынан алынып тасталады.

Айырбастау операцияларына немесе есепті кезеңнен кейін кемінде он екі ай ішінде міндеттемелерді өтеу үшін пайдалануға шектеулер белгіленген ақша қаражатының қалдықтары өзге де ұзақ мерзімді активтердің құрамына енгізіледі; үш айдан астам, бірақ есепті кезеңнен кейін он екі айдан аз уақыт ішінде пайдалану шектелген ақша қаражаты өзге қысқа мерзімді активтердің құрамына енгізіледі.

Акционерлік капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Жаңа акцияларды шығаруға тікелей байланысты қосымша шығындар капитал құрамында салықтарды шегергендегі түсімдер сомасынан шегерімдер ретінде көрсетіледі. Компанияның Директорлар кеңесінің шешімімен акциялардың әрбір жеке шығарылымы кезінде әрбір акцияның құны, сондай-ақ заңнамаға сәйкес акциялардың саны айқындалады. Алынған қаражаттың әділ құнының шығарылған акциялардың атаулы құнынан асып кету сомасы капиталда эмиссиялық кіріс ретінде бейнеленеді.

Басқа да резервтік капитал

Басқа резервтік капиталға кәсіпорындар бірлестігінің резерві, акционермен операциялардың нәтижесі және басқа жиынтық кіріс/залал кіреді.

Негізгі құралдар объектілерін, бизнесті біріктіруді, басқа кәсіпорындағы қатысу үлестерін және шығу топтарын, ақша қаражатын және басқаларын қоса алғанда, акционердің өкімі бойынша шығындарды есептеу немесе активтерді бөлу капиталда «Басқа резервтік капитал» ретінде танылады. Басқа резервтік капиталға сондай-ақ акционерден алынған қарыздарды нарықтық емес талаптармен бастапқы танудан түскен кіріс кіреді.

Акцияға шаққандағы пайда және бір акцияның баланстық құны

Акцияға шаққандағы базалық пайда Топ акционерлерінің үлесіне келетін пайданың бір жыл ішінде орналастырылған жай акциялардың орташа өлшенген санына қатынасы ретінде есептеледі. Топта бөлінген әлеуетті жай акциялар жоқ, сондықтан бір акцияға шаққандағы бөлінген пайда бір акцияға шаққандағы негізгі пайдаға сәйкес келеді (*35-ескерпне*).

«Қазақстан қор биржасы» АҚ (бұдан әрі - «ҚКБ») Биржалық кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілігі ҚКБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептелген есепті күні бір акцияның (жай және артықшылықты) баланстық құны туралы деректерді қамтуы тиіс.

Қосылған құн салығы

Өткізу кезінде пайда болатын қосылған құн салығы (бұдан әрі «ҚҚС») тауарларды тиеу және қызметтерді көрсету кезінде салық органдарына төленуге жатады. Тауарлар мен қызметтерді сатып алу кезінде төленген ҚҚС өнім жеткізушіден салық шот-фактурасын алу кезінде төленуге жататын ҚҚС есепке алынуы мүмкін.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)**Қосылған күн салығы (жалғасы)**

Салық заңнамасы ҚҚС-тың ақысын таза негізде төлеуге рұқсат етеді. Егер Топтың өзара есеп айырысуға заңды түрде бекітілген құқығы болмаса, ҚҚС бойынша активтер мен міндеттемелер гросс-негізде ұсынылады. Өтеуге ҚҚС, егер оны өтеу есепті кезеңнен кейінгі жыл ішінде күтілмесе, ұзақ мерзімді актив ретінде жіктеледі.

Резервтер

Резервтер, егер бұрын белгілі бір оқиғаға байланысты Топтың заңды немесе қалыптасқан тәжірибеге негізделген міндеттемелері болса, оларды реттеу үшін ресурстардың үлкен дәрежеде кетуі қажет болса және ақшалай түрде жеткілікті сенімділік дәрежесімен бағалауға болатын болса танылады. Резервтер келешек операциялық шығындар бойынша танылмайды.

Күл үйінділерін және объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған резерв

Күл үйінділерін және объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған резерв тиісті міндеттемелердің туындау ықтималдығы жоғары және олардың сомаларын негізделген бағалау мүмкіндігі болған кезде танылады. Жоюға арналған резерв бағаланған болашақ шығындардың таза келтірілген құны негізінде қалдықтарды өндіру мен қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілерді пайдаланудың тиісті фактісінен туындайтын міндеттеме пайда болатын есепті кезеңдегі негізгі құралдардың құнына қалыптастырылады және жатады. Күл үйінділерін жоюға арналған резервте құқық бұзушылықтар фактілеріне немесе келешекте залал келтіруге байланысты туындауы күтілетін қандай да бір қосымша міндеттемелер қамтылмайды.

Күл үйінділерін жою шығындарының құрамына күл үйіндісі инфрақұрылымының объектілерін бөлшектеуге немесе бұзуға, қоршаған ортаны тазартуға, шығарындыларға мониторинг жүргізуге арналған шығындар кіреді.

Шығындарды бағалау күл үйінділерін жою жоспары және объектілерді пайдалану салдарлары негізінде жүргізіледі. Шығындар сомаларының бағалау мәндері белгілі өзгерістерді, мысалы, жаңартылған бағалау сомаларын және активтерді немесе операциялық қызметті пайдаланудың қайта қаралған мерзімдерін ескере отырып, тұрақты негізде ресми тексерулер жүргізе отырып, пайдалануға қарай жыл сайын есептеледі.

Қажетті шығындардың нақты жиынтық сомасы белгісіз. Топ өз шығындарын техникалық-экономикалық негіздеме мен инженерлік зерттеулерге сүйене отырып, қолданыстағы техникалық қағидалар мен қоршаған ортаға салдарларды жою жұмыстарын жүргізу нормаларына сәйкес бағалайды. Резервтердің таза келтірілген құнын айқындау кезінде пайдаланылатын амортизация немесе дисконттың «күшін жою» сомасы әрбір есепті кезеңдегі қызмет нәтижелеріне жатады. Дисконт амортизациясы қаржылық шығындардың құрамында көрсетіледі.

Жұмыскерлерге сыйақылар***Қызметкерлерге ұзақ мерзімді сыйақылар***

Топ компаниялары өз жұмыскерлеріне ұжымдық еңбек шартының ережелеріне сәйкес зейнетке шыққанға дейін, шығу сәтінде және одан кейін ұзақ мерзімді сыйақыларды қамтамасыз етеді. Шарттарда зейнеткерлікке шыққанда біржолғы жәрдемақыны төлеу, еңбекке жарамсыздық, мерейтой және қаза болу жағдайында Топ жұмыскерлеріне қаржылай көмек көрсету көзделген. Жеке жәрдемақыларды алу құқығы әдетте зейнетке дейін қалған еңбек ету мерзіміне және қызметкердің ең аз жұмыс өтілінің болуына қарай беріледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)****Жұмыскерлерге сыйақылар (жалғасы)*****Қызметкерлерге ұзақ мерзімді сыйақылар (жалғасы)***

Біржолғы жәрдемақыларды төлеу бойынша күтіліп отырған шығыстарды есептеу еңбек қызметі аяқталуы бойынша белгіленген сыйақымен зейнетақылық жоспарларды есептеу кезінде қолданылатын әдіс бойынша қызметкердің еңбек қызметі ішінде жүзеге асырылады. Топтың қаржыландырылатын зейнетақы схемалары жоқ. Өрбір есепті кезеңнің соңында танылатын міндеттеме зейнетақы міндеттемелерінің ағымдағы құнын білдіреді. Жыл ішінде туындайтын актуарлық пайда мен зиян жыл ішіндегі басқа жиынтық кірісте көрсетіледі. Осы мақсатта актуарлық пайда мен зиян актуарлық болжамдардағы өзгерістердің әсерін де, актуарлық болжамдарды нақты деректерден ажыратуға қатысты өткен тәжірибенің әсерін де қамтиды.

Зейнетақы міндеттемелерін есепке алуда қолданылатын негізгі болжамдар – дисконт мөлшерлемесі және кадрлардың келіп-кетуі туралы болжам. Еңбек қызметі аяқталғаннан кейінгі міндеттемелердегі барлық өзгерістерді тану олардың туындау сәтіне былайша ескеріледі: (i) қызметтердің құны және таза пайыздық шығыс пайдада немесе зиянда көрсетіледі; а (ii) қайта бағалау – басқа жиынтық кірісте.

Мұндай міндеттемелерді жыл сайынғы негізде тәуелсіз білікті актуарийлер бағалайды.

Еңбекақыны төлеу шығыстары және соған байланысты аударымдар

Жалақы шығыстары, зейнетақы аударымдары, әлеуметтік сақтандыру қорына жарналар, төленген жыл сайынғы демалыстар мен сырқаттану парақтары, сыйлықақылар мен ақшалай емес жеңілдіктер Топ қызметкерлерінің тиісті жұмысты жасау шамасына қарай есептеледі.

ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес Топ өз жұмыскерлерінің атынан зейнетақы аударымдарын ұстайды және «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ-ға (бұдан әрі «БЖЗҚ») аударды. Ұжымдық еңбек шартына енгізілмеген қызметкерлерге қатысты жұмыскерлер зейнетке шыққан кезде Топтың қаржылық міндеттемелері тоқтатылады және барлық төлемдерді БЖЗҚ жүзеге асырады.

Жалдау бойынша міндеттемелер

Жалдау шарттары бойынша туындайтын міндеттемелер бастапқыда келтірілген күн бойынша бағаланады.

Жалдау мерзімін ұзарту және тоқтату опциондары Топтың бірқатар жалдау шарттарында қарастырылған. Ұзартуға арналған опциондар (немесе жалдауды тоқтатуға арналған опциондардың талаптарында айқындалған мерзімнен кейінгі уақыт кезеңі) жалдау мерзіміне, егер шарттың ұзартылатындығында (немесе тоқтатылатындығында жеткілікті сенімділік болған жағдайда, қосылады. Міндеттемені бағалауға, егер жалдау мерзімі ұзартылатынына жеткілікті сенімділік болса, ұзартуға арналған опциондарды орындау шеңберінде жасалатын жалдау төлемдері де енгізіледі.

Жалдау төлемдері жалдау шартында белгіленген пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталады. Егер бұл мөлшерлемені оңай айқындауға мүмкін болмаса, бұл әдетте Топ қолында жалдау шарттары болғанда орын алады, Топ қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін қолданады – бұл сол бойынша Топ дәл сондай мерзімге және дәл сондай қамтамасыз етумен дәл сондай экономикалық жағдайларда пайдалану құқығы нысанындағы активтің құнына ұқсас келетін құнымен активті алуға қажетті қарыз қаражатын тарта алатын мөлшерлеме.

Жалдау төлемдері міндеттемелердің негізгі сомасына және қаржылық шығыстарға бөлінеді.

Жабдықтар мен көлік құралдарын қысқа мерзімді жалға алу және құны төмен кез келген активтерді жалға алу бойынша төлемдер желілік әдіспен пайда немесе зиян құрамындағы шығыстар ретінде танылады. Қысқа мерзімді жалдау 12 айдан аспайтын жалдау шартын білдіреді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)****Қарыздар**

Кредиттер мен қарыздар бастапқыда әділ құны бойынша, мәміле бойынша жұмсалған шығындарды шегергенде, содан кейін тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

Нарықтық емес талаптарда акционерлерден алынған қарыздарды есепке алу кезінде Топ капиталда бастапқы танудан түскен кірісті/(залалды) капиталға салым ретінде/(капиталды бөлу) көрсетеді. Операцияның экономикалық мәнін көрсететін есепке алу тәртібі барлық ұқсас операцияларға дәйекті түрде қолданылады және шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылып көрсетіледі.

Мақсаты бойынша немесе сату үшін пайдалануға дайындау міндетті түрде қомақты уақытты қажет ететін активті сатып алуға, салуға немесе өндіруге тікелей қатысты жалпы және нақты мақсаттарға тартылған қарыздар бойынша шығындар (белгілі бір талаптарға жауап беретін актив) осындай актив құнының құрамына кіреді.

Негізі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек

Негізгі қызмет бойынша кредиторлық берешек және өзге де кредиторлық берешек тауарларды немесе қызметтерді алу фактісі бойынша есептеледі. Алынған аванстарды қоспағанда, негізгі қызмет бойынша кредиторлық берешек және өзге де кредиторлық берешек бастапқыда әділ құн бойынша көрсетіледі және кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша есепке алынады. Алынған аванстар үшінші тараптардан алынған нақты сомалар бойынша көрсетіледі.

Түсімді тану

Түсім - бұл Топтың әдеттегі қызметі барысында пайда болатын кіріс.

Түсім мәміле бағасының мөлшерінде танылады. Мәміленің бағасы Топ үшінші тараптардың атынан алынған сомаларды есепке алмай, сатып алушыға уәде етілген тауарларға немесе қызметтерге бақылауды беруге айырбас ретінде алу құқығын күтетін өтемақы. Түсім қосылған құн салығы мен жеңілдіктерді шегере отырып көрсетіледі. Электр энергиясын сатудан түскен түсім кезең ішінде танылады.

Топтың шоғырландырылған түсімінің негізгі үлесі электр және жылу энергиясын өткізу мен беруден, сондай-ақ ыстық суды өндіруден түсетін түсімге тиесілі. Топ сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсімді уақыт ішінде таниды.

Шарттардың талаптарына сәйкес электр және жылу энергиясын өткізуге және беруге міндеттемелер шарт жасалған кезде анықталады. Электр және жылу энергиясын өткізу және беру шарттары ілеспе және / немесе қосымша қызметтерді қамтымайды.

Топ уәде етілген тауарларды немесе қызметтерді сатып алушыға беру мен оларды сатып алушының төлеуі арасындағы кезең бір жылдан асатын шарттар жасасуды көздемейді. Демек, Топ мәміле бағаларын ақшаның уақытша құнының әсеріне түзетпейді.

Шарттың талаптарына сәйкес электр және жылу энергиясын өткізуге және беруге шарттың сомасы электр немесе жылу энергиясының өткізілген немесе берілген көлемі үшін баға болып табылады, бұл қызметтің/тауардың дербес объектісі болып табылады.

Электр және жылу энергиясын өндіру және өткізу

Түсім Топтың электр станциялары өткізген электр және жылу энергиясының нақты көлемі негізінде айқындалады.

Түсім сомасы уәкілетті орган бекіткен тарифтерге сүйене отырып айқындалады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)****Түсімді тану (жалғасы)***Электр және жылу энергиясын өндіру және өткізу (жалғасы)*

Электр энергиясын және жылу энергиясын өткізуден түскен түсім ай сайын коммерциялық есепке алу аспаптарының көрсеткіштері негізінде танылады. Есепке алу еу аспаптары Топ станциясының электр және жылу энергиясын беру желілеріне қосылу пунктінде орнатылған.

Дебиторлық берешек Топ станциясының электр және жылу энергиясын беру желілеріне қосылу пунктінде электр - жылу энергиясы өткізілген кезде танылады, өйткені бұл кезде төлем мерзімінің басталуы тек уақыттың өтуіне байланысты болғандықтан өтеу сөзсіз болып табылады. Есепті кезеңде берілген электр және жылу энергиясының нақты көлемі электр энергиясын жіберу көлемі туралы актімен/жылу энергиясының көлемін салыстыру актісімен расталады. Шот-фактуралар сатып алушыларға ай сайын беріледі.

Электр энергиясын беру және бөлу

Топ уәкілетті орган бекіткен тарифтерге сүйене отырып берілген және бөлінген электр энергиясының 1 кВт/сағ. үшін белгіленген сыйақысы бар шарттар бойынша қызмет көрсетеді.

Қызмет көрсетуден түскен түсім қызметтер көрсетілген есепті кезеңде ай сайын танылады. Түсім есепті кезең ішінде берілген электр энергиясының нақты көлеміне сүйене отырып танылады, өйткені сатып алушы бір уақытта пайда алады және тұтынады.

Есепті кезеңде берілген және бөлінген электр энергиясының нақты көлемі ай сайын коммерциялық есепке алу аспаптарының көрсеткіштері негізінде сатып алушылармен жасалатын және қол қойылатын берілген және бөлінген электр энергиясының көлемін салыстыру актілерімен расталады. Шоттар сатып алушыларға ай сайын әр айдың соңғы күніне қойылады және өтеу шот-фактурадан кейін 5 жұмыс күні ішінде төленеді.

Дебиторлық берешек шот жазылып берілген кезде танылады, өйткені бұл кезде төлем мерзімінің басталуы тек уақыттың өтуіне байланысты болғандықтан, өтеу сөзсіз болып табылады.

Электр қуатының әзірлігін қолдау қызметтерінен түскен түсім

Сондай-ақ, Топ электр қуатының әзірлігін қолдау қызметін көрсетеді. Электр қуатының әзірлігін қолдау қызметтерін көрсетуден түскен түсім осы қызметтер көрсетілген есепті кезеңде танылады. Түсім нақты қолда бар электр қуатының негізінде, Қуат нарығының қағидаларына сәйкес бірыңғай сатып алушыдан электр қуатының дайындығы туралы ай сайынғы есептер негізінде анықталады.

Шарт бір айда бір кВт қолдау көрсетілетін қуатқа ақы төлеуді көздейді және түсім Топтың шотты жазып беруге құқығы бар сомада танылады.

Есепті айда қол қойылған акт негізінде Топ шот-фактураларды Бірыңғай сатып алушыға ай сайын береді.

Топ 15 В16 ҚЕХС (IFRS) практикалық жеңілдетуді қолданады.

Электр энергиясын сату

Топ электр энергиясын уәкілетті орган келіскен тарифтерді негізге ала отырып, жеке және заңды тұлғалармен жасалған шарттар бойынша өткізеді.

Есептегіштердің көрсеткіштеріне сәйкес электр энергиясы тұтынылған есепті кезеңде заңды тұлғаларға сатудан түскен түсім ай сайын танылады. Заңды тұлғалар үшін шарт төлем құжатын ұсынған күннен бастап 5 жұмыс күні ішінде төлеуді көздейді. Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын заңды тұлғалар үшін шарт есеп айырысудан кейінгі 15-ші күнге дейін төлемді көздейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ ЖӘНЕ ЕСЕП САЯСАТЫ ТУРАЛЫ МАҢЫЗДЫ АҚПАРАТ (жалғасы)****Түсімді тану (жалғасы)***Электр энергиясын сату (жалғасы)*

Жеке тұлғаларға өткізуден түскен түсім электр энергиясы тұтынылған есепті кезеңде ай сайын танылады. Жеке тұлғалармен жасалған шарттар бойынша түсім есептегіш айғақтар алынғаннан кейінгі айдың соңғы бірнеше күніндегі түсімді қамтиды, ол есепті айда сатылған электр энергиясының жалпы көлеміне барабар деп танылады. Жеке тұлғаларға арналған шарт Компания жазып берген төлем құжатының негізінде есеп айырысудан кейінгі айдың 25-күнінен кешіктірмей төлемді көздейді. Есептік кезең бір күнтізбелік айды құрайды.

Табыс салығы

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте табыс салығы есепті кезең соңына қолданылатын не болмаса іс жүзінде күшіне енген ҚР заңнамасына сәйкес көрсетілген.

Ағымдағы салық бюджетке төленуі немесе ағымдағы әрі өткен кезеңдер үшін салық салынатын пайдаға немесе зиянға қатысты мемлекеттік бюджеттен өтелуі болжанған соманы білдіреді.

Кейінге қалдырылған салық активтері Топтың әрбір жеке компаниясының шеңберінде кейінге қалдырылған салық міндеттемелеріне қарсы есептелуі мүмкін.

Топ еншілес компаниялардың дивидендтеріне салынатын салықтарға немесе оларды сатудан түскен кірістерге қатысты уақыт айырмаларының қайтарылуын бақылайды. Топ мұндай уақыт айырмалары бойынша кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін, басшылық жақын болашақта уақыт айырмаларының қайтарылуын күткен жағдайларды қоспағанда, көрсетпейді.

Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттеме негізгі құралдардың құнына жатқызылған активтерді жоюға арналған шығындар бойынша салық салынатын уақыт айырмаларына қатысты танылады, ал кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша актив активтерді жоюға арналған резерв бойынша шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты жоғарыда көрсетілген тану шарттары ескеріле отырып танылады.

Анықталмаған салық позициялары

Топтың анықталмаған салық позицияларын басшылық әр есепті кезеңнің соңында бағалайды. Табыс салығы бойынша позицияларға қатысты көрсетілетін міндеттемелер басшылық, егер Топтың салық позициясына салық органдары дау айтса, қосымша салық міндеттемелерінің туындау ықтималдығы олардың болмау ықтималдығынан жоғары деп есептеген жағдайларда ескеріледі.

Мұндай бағалау есепті кезеңнің соңында қолданылып жүрген немесе қолданылып жүрген салық заңнамасын, сондай-ақ соттың кез келген белгілі қаулыларын немесе осындай мәселелер бойынша өзге де шешімдерді түсіндіру негізінде жүргізіледі. Айыппұлдар, өсімпұлдар және салықтар бойынша міндеттемелер, табыс салығын қоспағанда, басшылықтың есепті кезең соңындағы міндеттемелерді реттеуге қажетті шығыстарды ең жақсы бағалауы негізінде көрсетіледі. Табыс салығы бойынша белгісіз позициялар бойынша түзетулер табыс салығы бойынша шығыстардың құрамында көрсетіледі.

3. ЖАҢА СТАНДАРТТАР МЕН ТҮСІНДІРУЛЕР**Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер**

Топ 2025 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енетін бірқатар стандарттар мен түзетулерді алғаш рет қолданды (егер өзгесі көрсетілмесе). Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЖАҢА СТАНДАРТТАР МЕН ТҮСІНДІРУЛЕР (жалғасы)**

21 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер - «Валюталардың айырбасталуын шектеу»

2025 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдер үшін *«Валюталардың айырбасталуын шектеу» 21 ҚЕХС (IAS) «Валюта бағамдары өзгерістерінің әсері»* түзетулері ұйымның валютаның айырбасталатындығын қалай бағалауы керектігін, сондай-ақ айырбастау мүмкіндігі болмаған жағдайда спот-бағамды қалай анықтау керектігін нақтылайды. Түзетулер сонымен қатар қаржылық есептілікті пайдаланушыларға бір валютаны басқа валютаға айырбастау мүмкіндігінің болмауы ұйымның қаржылық нәтижелеріне, қаржылық жағдайына және ақша ағындарына қалай әсер ететінін немесе әсер ететінін түсінуге мүмкіндік беретін ақпаратты ашуды қажет етеді.

Топ аталған түзетулердің талаптарын талдап, олар шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсер етпейді деген қорытындыға келді, өйткені есепті күні Топтың операциялары еркін айырбастау мүмкіндігі бар валюталарда жүзеге асырылады және айырбасталуы шектеулі валюталар жоқ. Осыған байланысты түзетулерді қолдану есеп саясатының өзгеруіне әкелмеді және Топтың қаржылық жағдайына, қаржылық нәтижелеріне және ақша ағындарына әсер етпеді.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Төменде Топтың қаржылық есептілігін шығару күніне шығарылған, бірақ күшіне енбеген жаңа стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелер келтіріледі. Топ осы стандарттарды, түзетулер мен түсіндірмелерді, егер қолданылатын болса, олардың күшіне ену күнінен бастап қолдануға ниет білдіріп отыр.

18 ҚЕХС (IFRS) «Қаржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу»

18 ҚЕХС (IFRS) *«Қаржылық есептілікті ұсыну» I ҚЕХС-ті (IAS) ауыстырады* және 2027 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдер үшін қолданылады. Жаңа стандарт келесі негізгі жаңа талаптарды енгізеді.

- Ұйымдар пайда мен зиян туралы есепте барлық кірістер мен шығыстарды бес санат бойынша жіктеуі керек, атап айтқанда: операциялық қызмет, инвестициялық қызмет, қаржылық қызмет, тоқтатылған қызмет және табыс салығы. Ұйымдар сонымен қатар стандартпен анықталған «операциялық пайда» жаңа аралық жиынтығын ұсынуы керек. Ұйымдардың таза пайдасы өзгермейді;
- Басшылық айқындайтын тиімділік көрсеткіштері (MPM) қаржылық есептіліктегі бір жалпы ескертпеде ашылады;
- Қаржылық есептілікте ақпаратты топтастыру бойынша кеңейтілген ұсынымдар берілді.

Сонымен қатар, барлық ұйымдар операциялық қызметтен түсетін ақша ағындарын жанама әдіспен ұсынған кезде ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте операциялық пайданың аралық жиынтығын бастапқы нүкте ретінде пайдалануы керек.

Қазіргі уақытта Топ жаңа стандарт пен түзетулердің негізгі қаржылық есептер мен қаржылық есептілік жазбаларына қандай әсер ететінін анықтау үшін жұмыс істеуде. Алдын ала бағалау бойынша стандартты қабылдау нәтижесінде Топтың қаржылық есептілігіне мынадай елеулі өзгерістер енгізу қажет деп болжанады:

- төленген пайыздар ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте сәйкесінше инвестициялық және қаржылық қызметке қатысты болады;
- бағамдық айырмалар бағамдық айырманың туындауына әкеп соғатын кірістер мен шығыстардың тиісті баптары көрсетілетін санатқа жатқызылатын болады;
- жаңа ақпаратты ашып көрсету қосылады: (а) басшылық айқындайтын қызмет нәтижелерінің көрсеткіштерін; (б) егер жиынтық кіріс туралы есепте шығыстар операциялық санатта олардың мақсаты бойынша ұсынылса, олардың сипаты бойынша жіктелуі бар шығыстардың жекелеген түрлерін және (в) 18 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес ұсынылған қайта есептелген сомалар мен 1 ҚЕХС-ке (IAS) сәйкес бұрын ұсынылған сомалар арасындағы жиынтық кіріс туралы есептің әрбір жолы бойынша салыстырып тексеруді;

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЖАҢА СТАНДАРТТАР МЕН ТҮСІНДІРУЛЕР (жалғасы)**

19 ҚЕХС (IFRS) «Жария есептілігі жоқ еншілес ұйымдар: ақпаратты ашу» және кейінгі түзетулер

2024 жылғы мамырда ҚЕХС жөніндегі кеңес 19 ҚЕХС-ті (IFRS) шығарды, ол белгілі бір критерийлерге жауап беретін ұйымдарға ақпаратты ашуға жеңілдетілген талаптарды қолдануға мүмкіндік береді, сонымен бірге ҚЕХС-тің басқа бухгалтерлік есеп стандарттарын тануға, бағалауға және ұсынуға қойылатын талаптарды толық қолданады. Егер ұйым есепті кезеңнің соңында 10 ҚЕХС (IFRS) анықтамасына сай еншілес ұйым болып табылса, жария есеп беретін ұйым болып табылмаса және оның жалпы пайдалануға қолжетімді ҚЕХС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындайтын бас ұйымы (түпкілікті немесе аралық) болса, осы стандартты қолдана алады. 19 ҚЕХС (IFRS) 2027 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Топтың нарықта айналымда жүретін борыштық құралдары болғандықтан, ол 19 ҚЕХС (IFRS) қолдану критерийлеріне жауап бермейді.

Есепке алудың басқа да стандарттары

Стандарттарға келесі түзетулер мен түсіндірулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсер етпейді деп күтілуде:

- 9 ҚЕХС-ке (IFRS) және 7 ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер «Қаржы құралдарын жіктеуге және бағалауға түзетулер»;
- Табиғи көздерден алынатын электр энергиясын жеткізуге арналған шарттар (9 ҚЕХС (IFRS) пен 7 ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер);
- «Жария есептілігі жоқ еншілес ұйымдар: ақпаратты ашу» 19 ҚЕХС-ке түзетулер (2025 жылғы 21 тамызда шығарылды)
- Гиперинфляциялық болып табылатын ұсыну валютасына қайта есептеуге қатысты «Валюта айырбастау бағамдары өзгерістерінің әсері» 21 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер;
- ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарын жыл сайын жетілдіру, 11-шығарылым.

4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР

Топ шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларға және келесі қаржы жылындағы активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына әсер ететін бухгалтерлік бағалаулар мен жорамалдар жүргізеді. Бухгалтерлік бағалау мен пайымдаулар үнемі талдауға ұшырап отырады және басшылықтың бұрынғы тәжірибесіне және басқа да факторларға, оның ішінде қалыптасқан жағдайларда негізделген болып табылады деп саналатын келешек оқиғаларға қатысты үміттерге негізделген. Есеп саясатын қолдану процесінде басшылық бухгалтерлік бағалаулармен байланыстыдан басқа, кәсіби пайымдауларды да қолданады. Шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларға барынша ықпалын тигізетін кәсіби пайымдауларға және келесі қаржы жылының ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын айтарлықтай түзету қажеттілігіне әкеп соқтыра алатын бухгалтерлік бағалауға мыналар жатады:

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Әрбір есепті кезең соңына басшылық жеке активтердің немесе активтер топтарының құнсыздану белгілерінің және гудвилден басқа активтер немесе активтер тобы үшін алдыңғы кезеңдерде танылған құнсыздану залалы бұдан былай жоқ немесе азайды деген белгілердің бар-жоғын бағалайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)****Қаржылық емес активтердің құнсыздануы (жалғасы)**

Кез келген мұндай белгілер болған жағдайда басшылық активтің өтелетін құнын бағалайды, ол сату шығындары мен оны пайдалану құндылығын шегергендегі оның әділ құнының ең үлкен мөлшері ретінде анықталады. Пайдалану құндылығын есептеу басшылық тарапынан қалыптасқан жағдайларда негізделген деп есептелетін бағалау деректері мен кәсіби пайымдауларды қолдануды талап етеді.

Қаржылық емес активтердің құнсыздану белгілерінің болуын анықтау сонымен қатар негізгі құралдар объектілерінің ықтимал технологиялық ескіруін, қызметін тоқтатуды, олардың пайдалы қызметінің қалдық мерзімдерін және пайдалану жағдайларының басқа да өзгерістерін анықтауда пайымдаулар мен бағалауларды пайдалануды талап етеді.

36 ҚЕХС-ке (IAS) сай құнсыздану белгілерінің бірі кезең ішінде болған немесе таяу болашақта Топ қызметін жүзеге асыратын технологиялық, нарықтық, экономикалық немесе заңгерлік талаптарда немесе соған актив арналған нарықта күтілетін Топ үшін теріс сақдары болған елеулі өзгерістердің болуы болып табылады.

Активтердің өтелетін құнын бағалау кезінде Топ бағалауды қолданып, пайымдаулар жасайды. Бағалаулар мен пайымдаулар үнемі сыни талдауға ұшырап отырады және басшылықтың бұрынғы тәжірибесіне және басқа да факторларға, оның ішінде қалыптасқан жағдайларда негізделген болып табылады деп саналатын келешек оқиғаларға қатысты үміттерге негізделген. Басшылық сондай-ақ есеп саясатын қолдану процесінде, бағалауды қажет ететіндерден басқа, кейбір пайымдауларды пайдаланады.

Негізгі құралдардың құнсыздану белгілерін талдау - көмір негізіндегі электр және жылу энергиясын өндіру, электр энергиясын беру және тарату

Топ басшылығы «Алматы Электр Станциялары» АҚ (бұдан әрі – «АлЭС»), «Болат Нұржанов атындағы Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС (бұдан әрі - «Е1-МАЭС»), «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ (бұдан әрі «АЖК») негізгі құралдарының құнсыздану белгілерін, сондай-ақ бірлескен компанияларға инвестицияларды бағалады, ол «Активтердің құнсыздануы» 36 ҚЕХС-ке (IAS) сай жүргізілді.

Ықтимал құнсыздану белгілерінің болуын бағалау кезінде пайдаланылған негізгі фактілер мен жорамалдар мыналар болып табылады:

- Қазақстан Республикасының солтүстік және оңтүстік аймағында электр энергиясына сұраныстың орта мерзімді перспективадағы болжамды өсім;
- Энергия өндіруші ұйымдар үшін электр энергиясына шекті тарифтерді Энергетика министрінің 2025 жылғы 27 қаңтардағы №42-н/қ бұйрығымен енгізілген және 2025 жылғы 1 ақпаннан бастап қолданысқа енгізілген өзгерістерге байланысты 15-19% мөлшерінде ұлғайту;
- Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Алматы қаласы бойынша департаментінің 2020 жылғы 6 қарашадағы № 126-НҚ және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Алматы облысы бойынша департаментінің 2020 жылғы 6 қарашадағы № 154-НҚ «Тарифтердің шекті деңгейлерін бекіту туралы» бірлескен бұйрығына енгізілген өзгерістерге және 2021-2025 жылдарға арналған электр энергиясын беру бойынша АЖК реттелетін қызметіне тарифтік сметаға сәйкес, тарифтер өсуінің оң серпінділігі сақталып отыр. Атап айтқанда, 2025 жылғы 1 сәуірден бастап электр энергиясын беру тарифі 10,6 теңгеден/кВт·сағ (ҚҚС-сыз) 12,96 теңгеге/кВт·сағ (ҚҚС-сыз) дейін, 2025 жылғы 1 тамыздан бастап - 14,25 теңгеге/кВт·сағ (ҚҚС-сыз) дейін, 2025 жылғы 1 қазаннан бастап - 13,99 теңге/кВт сағ дейін (ҚҚС-сыз);

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)**

Негізгі құралдардың құнсыздану белгілерін талдау - көмір негізіндегі электр және жылу энергиясын өндіру, электр энергиясын беру және тарату (жалғасы)

- Кредиттер бойынша пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі активтердің өтелетін құнына елеулі әсер етпейді, өйткені қарыздық қаржыландыру мөлшерлемесінің ұлғаюы электр энергиясына шекті тарифтерді, сондай-ақ ҚР Энергетика министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы №205 бұйрығымен бекітілген теңгерімдеуші электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін теңгерімдеуге тіркелген пайданы бекіту кезінде ескерілетін пайда нормасын айқындау әдістемесіне сәйкес шекті тарифтер қолданысының келесі кезеңінде пайда нормасын есептеу кезінде WACC мөлшерлемесінде ұқсас түрде көрініс табады, сондай ақ тарифтің шығыс бөлігіне алдыңғы кезеңдегі сыйақылар бойынша шығыстар енгізіледі;
- Инфляция мөлшерлемелерінің өзгеруі айтарлықтай әсер етпейді, өйткені тарифтің шығын бөлігіне өткен жылғы нақты инфляцияны ескере отырып шығыстар қосылады. «Табиғи монополиялар туралы» 2022 жылғы 30 желтоқсандағы ҚРЗ № 177-VII енгізілген қосымша өзгерістер электр энергиясын беру мерзімінің аяқталуына дейін бес жылдық кезеңге бекітілген тарифтерді түзету үшін қосымша талаптарды көздейді (ұлттық жобаларды іске асыруға байланысты бекітілген инвестициялық бағдарламаны өзгерту, желілерді балансқа не сенімгерлік басқаруға қабылдау, орташа айлық номиналды жалақының өзгеруі);
- 2023 жылғы 1 шілдеден бастап электр энергиясын өткізу нарығының жаңа нысаналы моделін енгізу еншілес Компанияларының электр станцияларының кірісіне айтарлықтай әсер еткен жоқ. БРЭ-де теңгерімсіздіктерді сатып алу көлемі (АРЧМ мен реттеудегі өтімдерді есепке алмағанда) көтерме нарықта электр энергиясын сатудың 1%-дан сәл астамын құрайды, бұл шамалы ауытқу болып табылады. Сонымен қатар, АРЧМ қолдану және өтім беру арқылы БРЭ-де электр энергиясын сатуды жүзеге асыратын Топтың станциялары осы нарықтағы теңгерімсіздік бағасының әсерін едәуір дәрежеде теңестіреді;
- Еншілес компаниялар үшін кезең ішінде орын алған немесе жақын болашақта болжамды орын алуы мүмкін қолайсыз салдары бар едәуір өзгерістердің болмауы;
- Қазақстан Республикасының солтүстік және оңтүстік аймағында электр энергиясына сұраныстың орта мерзімді перспективадағы болжамды өсім.

Ықтимал құнсызданудың сыртқы және ішкі белгілерін бағалау нәтижесінде Топ басшылығы бағалау күніне құнсыздану белгілері жоқ деген тұжырымға келді. Тиісінше, Топ басшылығы 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл еншілес компаниялардың негізгі құралдары мен материалдық емес активтерінің және бірлескен кәсіпорындарға инвестициялардың құнсыздануына тест өткізбеу шешімін қабылдады.

Екібастұз 2-МАЭС-те № 3 энергия блогын салу үшін сатып алынған жабдықтың құны

2008 жылы Топтың бірлескен кәсіпорны, Екібастұз 2-МАЭС қуаты 500 МВт № 3 энергия блогының құрылысын дайындауды бастады. Кейіннен жоба қайта қаралды және 2016 жылға дейін Компания жобалық-сметалық құжаттаманы іске асыру, алдын ала құрылыс және қуаты 630 МВт жаңа № 3 энергия блогы үшін қажетті жабдықты сатып алу сатысында болды. 2016 жылғы 29 тамызда құрылыс мерзімдерінің ауысуына байланысты Екібастұз 2-МАЭС мен «КВАРЦ КЗ» ЖШС арасында жасалған № 3 энергия блогын салу жөніндегі бас мердігерлік шартты бұзды.

Келесі жылдары жобаны жүзеге асыру үшін қадамдар жасалды:

- 2022 жылғы 14 наурызда Инвестициялық бағдарламаларды қарау жөніндегі нарық кеңесінің комиссиясы уәкілетті органның қарауына «Екібастұз 2-МАЭС» АҚ «№3 ст. энергия блогын орната отырып, Екібастұз 2-МАЭС кеңейту және қалпына келтіру» инвестициялық бағдарламасын ұсынуға бірауыздан шешім шығарды;
- Станцияны Қытай Халық Республикасынан жабдықты қабылдауға және тиісті түрде сақтауға дайындау бойынша шаралар қабылданды, ангар үлгісіндегі жылытылатын ғимараттар салынды және күзетілетін қойма үй-жайлары бөлініп берілді. Энергия блогына арналған технологиялық жабдықтың едәуір бөлігі қабылданды. Алайда, энергия блогының құрылысын аяқтау үшін жабдықтың жетіспейтін бөлігіне қосымша тапсырыс қажет болады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)****Екібастұз 2-МАЭС-те №3 энергия блогын салу үшін сатып алынған жабдықтың құны (жалғасы)**

Қазақстанның Энергетика министрлігінің 2026-2032 жылдарға арналған болжамды балансына сәйкес 2032 жылға дейін жаңартылатын электр энергиясы көздері үлесінің жоспарланып отырған ұлғаюына байланысты энергия жүйесін реттеуді қамтамасыз ету үшін қосымша маневрлік қуаттарды салу қажеттілігі туындайды. Бұл болжамдарда Екібастұз 2-МАЭС кеңейтуді және 3-МАЭС жаңа станциясын құруды қоса алғанда, жаңа генерациялау объектілерін салу көзделген, бұл электр энергиясы тапшылығы мен маневрлік қуаттарды азайтуға бағытталған.

Топ басшылығы аталған фактілерді ескере отырып, сатып алынған қытай жабдықтарын пайдаланудың стратегиялық нұсқаларын қарастырады. Ықтимал сценарийлердің ішінде: а) осы жабдықты пайдалана отырып, Екібастұз 2-МАЭС-те маневрлік энергия блогын салуды жалғастыру және б) жаңа 3-МАЭС станциясының құрылыс жобасын іске асыру үшін жабдықты беру.

«Таза көмір технологиясы негізінде 3-МАЭС құрылысы» жобасы бойынша резервтер

2024 жылғы 18 сәуірде Энергетика министрлігінің Электр энергетикасы саласын дамыту мәселелері жөніндегі кеңесінің хаттамасымен станцияның белгіленген қуатын төрт энергия блогына дейін ұлғайтуды көздейтін 3-МАЭС құрылысы жобасының алдын ала техникалық-экономикалық негіздемесі үшін техникалық тапсырмаға өзгерістер енгізу, сондай-ақ бастапқыда Екібастұз 2-МАЭС №3 энергия блогына арналған ҚХР-да сатып алынған жабдықты пайдалану мүмкіндігін қарастыру ұсынылды.

2024 жылғы 8 шілдеде «Жылу энергетикасы мәселелері жөніндегі» заң жобасы шеңберінде «Таза көмір технологиясы негізінде 3-МАЭС құрылысы» жобасы үшін жаңадан пайдалануға берілетін генерациялайтын қондырғылардың құрылысына (инвестицияларды қайтару бөлігінде) тендер өткізудің қолданыстағы тетігін жетілдіру бөлігінде «Электр энергетикасы туралы» ҚР Заңына өзгерістер енгізілді.

2025 жылы заңнамада белгіленген тәртіппен «Таза көмір технологиясы негізінде 3-МАЭС құрылысы» жобасын іске асыру үшін мердігерлік ұйымды іріктеу бойынша тендерлік рәсімдер өткізілді. Ұсынылған өтінімдерді қарау қорытындысы бойынша 2025 жылғы 15 қазанда тендерлік комиссия жобаның жеңімпазын анықтады.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2026 жылғы 21 қаңтардағы хаттамасына сәйкес уәкілетті мемлекеттік органдарға және «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ға 2026 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі мерзімде Екібастұз қаласында 3-МАЭС жобасы бойынша техникалық құжаттаманы дайындауды аяқтау тапсырылды.

Осыған сүйене отырып, басшылық ҚХР-да сатып алынған технологиялық жабдықты оның баланстық құны бойынша жаңа ұйымға берудің ең ықтимал сценарийін қарастырады. Осыған байланысты, 2025 жылғы 31 желтоқсанға 6.095.699 мың теңге мөлшерінде (100%) (2024 жылғы 31 желтоқсан: 18.524.342 мың теңге) Екібастұз 2-МАЭС №3 энергия блогының жобасы бойынша шығындар АҚ құнсыздануынан болған шығын құрамында көрсетілген.

Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып Алматы ЖЭО-3 және ЖЭО-2 жаңғырту

Алматы ЖЭО-3 және ЖЭО-2 жаңғырту жобалары (бұдан әрі – Жобалар) Мемлекет басшысының тапсырмасын орындау шеңберінде іске асырылады.

Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып, ЖЭО-2 жаңғырту жобасы Алматы ЖЭО-2 алаңында қуаты 600 МВт дейінгі газбен жұмыс істейтін жаңа станцияны салуды қамтиды. 2024 жылғы 31 желтоқсанда 2024-2038 жылдарға арналған «Алматы электр станциялары» АҚ отынның баламалы түрі ретінде газды пайдалана отырып генерациялайтын қондырғылар салумен жаңғыртуға, қайта құруға және (немесе) кеңейтуге №52 Инвестициялық келісімге қол қойылды. Бұл келісім барлық салынған инвестицияларды қуат нарығының тетігі арқылы қайтаруға мүмкіндік береді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)****Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып Алматы ЖЭО-3 және ЖЭО-2 жаңғырту (жалғасы)**

Қуаттылығы кемінде 450 МВт болатын ПГУ құрылысымен бірге Алматы ЖЭО-3-ті қайта жаңарту Қазақстанның оңтүстік аймағындағы маневрлік қуаттардың тапшылығын ішінара жабу үшін қолданыстағы шаң-көмір жабдығын қазіргі экологиялық таза бу-газды энергия блоктарына ауыстыруды, маневрлік жұмыс режимі бар жаңа ЖЭО-ның қолданыстағы алаңында үлкен қуатты салуды көздейді. 2023 жылғы 17 наурызда «Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі есеп айырысу-қаржы орталығы» ЖШС-мен маневрлік генерациялау режимі бар жаңадан пайдалануға берілетін генерациялаушы қондырғыларды салу кезінде электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы шартқа қол қойылды.

Басшылықтың бағалауына сай, ауыстыруға жататын ЖЭО-3 және ЖЭО-2 активтерінің қалдық құны жаңа бу-газ энергоблоктарын пайдалануға беру сәтіне дейін нөлге тең болады.

Жобаларды қаржыландыруды ұйымдастыру үшін Топ түрлі қаржы институттарымен қарыз шарттарын жасасты (18-ескертпе).

Байқаулардың нәтижелері бойынша Жобаларды іске асыру үшін өнім жеткізушілермен ЕРС-шарттары жасалды.

Орындалған жұмыстардың мәртебесі:

Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып Алматы ЖЭО-2 жаңғырту

2025 жылғы 31 желтоқсанға Топ аяқталмаған құрылыс құрамында ҚҚС-ты қоспағанда, 114.886.470 мың теңге сомасына (2024 жылғы 31 желтоқсанға: 18.574.198 мың теңге) ЕРС-келісімшарт шеңберінде Алматы ЖЭО-2 құрылыс алаңына нақты тиелген және жеткізілген жабдықты көрсетті. Бұдан басқа, 2025 жылғы 31 желтоқсанға ҚҚС-ты қоспағанда, 43.827.740 мың теңге сомасына (2024 жылғы 31 желтоқсанға: 23.412.629 мың теңге) аяқталу дәрежесі бойынша есептеу әдісімен көрсетілген ЖЭО-2 үшін аяқталмаған жабдықтың құны капиталдандырылды. 2024-2025 жылдары орындалған, ҚҚС-ты қоспағанда, ЕРС - келісімшарт шеңберінде 61.294.561 мың теңге сомасына құрылыс-монтаж жұмыстары (2024 жылғы 31 желтоқсанға: 7.345.497 мың теңге) капиталдандырылды. ЕРС келісімшарттары бойынша шығындарды капиталдандыру Топ активті бақылауға алған кезде жүзеге асырылады. Егер есептілік күніне аяқталмаған жұмыстарды бақылау өтпесе (заңды атағы жоқ болса, бұзу кезінде төлем құқығы және актив мердігер үшін баламасыз болып табылмаса), тиісті сомалар жеткізушілерге аванстар ретінде көрсетіледі. Саясат және бақылау критерийлері 2-ескертпеде ашылған; аванстардың шамасы туралы мәліметтер - 11-ескертпеде.

Алматы ЖЭО-3 қайта құру

2024-2025 жылдары орындалған, ҚҚС-ты қоспағанда, 17.293.137 мың теңге сомаға (2024 жылғы 31 желтоқсанға: 2.212.400 мың теңге) ЕРС-келісімшарты шеңберінде ЖЭО-3 бойынша құрылыс-монтаж жұмыстары капиталдандырылды. Міндеттемелерді бағалау техникалық-экономикалық негіздеме (ТЭН) негізінде жүргізілді. Сондай-ақ, 2025 жылғы 31 желтоқсанға, ҚҚС-ты қоспағанда, ЖЭО-3 үшін аяқталмаған жабдықтың құны 61.508.522 мың теңге сомаға (2024 жылғы 31 желтоқсанға: 22.135.105 мың теңге) капиталдандырылды. ЕРС келісімшарттары бойынша шығындарды капиталдандыру Топ активті бақылауға алған кезде жүзеге асырылады. Егер есептілік күніне аяқталмаған жұмыстарды бақылау өтпесе (заңды атағы жоқ болса, бұзу кезінде төлем құқығы және актив мердігер үшін баламасыз болып табылмаса), тиісті сомалар жеткізушілерге аванстар ретінде көрсетіледі. Саясат және бақылау критерийлері 2-ескертпеде ашылған; аванстардың шамасы туралы мәліметтер - 11-ескертпеде.

Капиталдандыру 16 ҚЕХС (IAS) талаптарына сәйкес жүзеге асырылды, өйткені шығындар активті оны болжамды пайдалануға дайындаумен байланысты және шығындарды сенімді түрде өлшеуге болатын болашақ экономикалық пайда алу ықтималдығы жоғары.

Егер актив ұзақ мерзімді ЕРС-келісімшартының шеңберінде құрылса және активте мердігер үшін балама пайдалану болмаса және ЕРС-келісімшартының талаптары мердігерге нақты орындалған жұмыс үшін ақы алу құқығын берсе, тіпті келісімшарт бұзылған жағдайда да, шығындар капиталдандырылуы мүмкін.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)*****Жаңартылатын энергия көздерінің негізгі құралдарын есепке алу***

Баланстық құны 13.706.368 мың теңге болатын негізгі құралдар 12.618.057 мың теңге сомасында Бірінші жел электр станциясының (бұдан әрі- «БЖЭС») және 1.088.311 мың теңге сомасында «Samruk-Green Energy» ЖШС активтерін білдіреді (2024 жыл: 14.026.839 мың теңге, оның ішінде БЖЭС активтері 12.918.858 мың теңгені, ал «Samruk-Green Energy» ЖШС активтері 1.107.981 мың теңгені құрайды).

Есеп айырысу-қаржы орталығы - мемлекеттік ұйым ЖЭК-тен электр энергиясын өндіретін компаниялардан өндірілген электр энергиясының барлық көлемін сатып алатын агент ретінде әрекет етеді. Электр энергиясының барлық көлемі жыл сайын инфляция мөлшерлемесіне түзетілетін келісілген тариф бойынша станциялардан сатып алынады.

Негізгі құралдарды тиімді пайдалану мерзімдері

Негізгі құралдардың пайдалы қызмет ету мерзімін бағалау ұқсас активтерге қатысты тәжірибенің негізінде кәсіпқой пайымдауды қолдана отырып жүргізілді. Мұндай активтермен байланысты келешек экономикалық пайда, негізінен, оларды пайдаланудың нәтижесінде алынады. Дегенмен, технологиялық немесе коммерциялық тұрғыдан ескірген, сондай-ақ құрал-жабдықтың тозуы сияқты басқа да факторлар мұндай активтермен байланысты экономикалық пайданың азаюына жиі әкеп соқтырады. Басшылық активтердің ағымдағы техникалық жай-күйіне сүйене отырып және соның ішінде бұл активтер Топқа экономикалық пайда әкелетін есепті кезеңді ескере отырып негізгі құралдардың пайдалы қызмет етуінің қалған мерзімін бағалайды.

Бұл ретте назарға келесі негізгі факторлар алынады: (а) активтерді пайдаланудың күтілетін мерзімі; (б) пайдалану сипаттамалары мен техникалық қызмет көрсетудің регламентіне тәуелді болатын құрал-жабдықтың күтілетін физикалық тозуы; және (в) нарықтық жағдайлардың өзгеруінің нәтижесінде технологиялық және коммерциялық тұрғыдан құрал-жабдықтың моральды тозуы.

Егер тиімді пайдаланудың есептік мерзімдері басшылықтың бағалауларынан 10%-ға ерекшеленетін болса, 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін амортизациялық аударымдар 13.264.991 мың теңгеге/10.553.594 мың теңгеге (2024 жылғы 31 желтоқсанда: 6.037.439 мың теңгеге/ 4.605.221 мың теңгеге ұлғаюы/кемуі тиіс) ұлғайтылуы/ кемуі тиіс еді.

Активтің қалдық құны, қажеттілік болғанда пайдалы қызмет мерзімі және амортизациялау әдістері әрбір қаржы жылының аяғында қайта қаралады және түзетіледі. 2025 жыл ішінде басшылық негізгі құралдарды тиімді пайдалану мерзімдері мен тарату құнын қайта қарады. Қайта қарау нәтижелері бойынша бағалауда елеулі өзгерістер анықталған жоқ.

Балқаш ЖЭС (бұдан әрі «БЖЭС»)

2019 жылғы 29 қазанда Топ Samsung C&T компаниясынан БЖЭС-тің 50%+1 акциясын сатып алды және БЖЭС-тің 100% үлесінің иесі болды. Сатып алу кезінде БЖЭС банкроттықтың алдында тұрды, сондай-ақ іс жүзінде маңызды қызметті жүзеге асырмады, бұл ретте Топ сатып алынған күннен бастап БЖЭС-ті бақыламады. 2017 жылдан бастап кредиторлар мен жеткізушілер БЖЭС-тің төлем қабілетсіздігіне байланысты берешекті өндіріп алу және БЖЭС-ті банкрот деп тану туралы бірнеше рет сотқа жүгінді, бұл өз кезегінде мүлікке тыйым салуға әкелді, сондай-ақ БЖЭС қызметін айтарлықтай шектеді. 2019 жылғы 6 желтоқсанда сот шешімімен банкроттық процесін бақылау және жүргізу үшін уақытша басқарушы тағайындалды.

2022 жылғы 20 сәуірде «Банк ЦентрКредит» АҚ өтініші бойынша Алматы облысының мамандандырылған ауданаралық соты (бұдан әрі - МЭАС) БЖЭС банкрот деп тану туралы азаматтық іс қозғады. Алматы облысының МЭАС 2022 жылғы 27 маусымдағы шешімімен БЖЭС-ті банкрот деп танудан бас тартылды. Жоғарғы соттың азаматтық істер жөніндегі Сот алқасының қаулысымен МЭАС шешімі өзгеріссіз қалды, «Банк ЦентрКредит» АҚ-ның апелляциялық шағымы өзгеріссіз қалды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)**

Жарғыда көзделген БЖЭС қызметі жүзеге асырылмайды, 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша БЖЭС мүлкін кредиторлар алдындағы борышты өтеу есебіне аукцион арқылы кейіннен өткізу үшін кредиторлардың өтініштері бойынша сот орындаушылары және салық органдары толық көлемде есепке алып, қамауға алады. Сот орындаушыларының өндірісінде қазір БЖЭС-тен 17,4 млрд. теңге жалпы сомаға берешекті өндіріп алу туралы 5 іс жатыр, сондай-ақ салық берешегі де бар, осыған орай сот орындаушылары мен салық органдары БЖЭС-ке мынадай шаралар қолданды: 1) жылжымалы және жылжымайтын мүлікке тыйым салу, 2) банктік шоттар мен ақшаға тыйым салу, 3) барлық тіркеу әрекеттеріне тыйым салу, 4) мүлікке билік етуге тыйым салу; 5) бағалы қағаздарға тыйым салу және олармен мәмілелерге тыйым салу, 6) мыналарға тыйым салу: жарғының жаңа редакциясы, атауын өзгерту, жарғылық капитал мөлшерін азайту, қатысушылар құрамын өзгерту, құрылтайшылар (мүшелер, қатысушылар) құрамын өзгерту, орналасқан жерін өзгерту (тіркеу орнын өзгерте отырып), орналасқан жерін өзгерту (тіркеу орнын өзгертпей), қызмет түрлерінің өзгеруі, құқықтық мәртебесінің өзгеруі, басшының өзгеруі, редакциялық өзгерістер, ерікті таратуға тыйым салу, мәжбүрлеп таратуға тыйым салу, қайта ұйымдастыруға тыйым салу.

«Квзимемлекеттік сектор субъектілерін және мемлекеттік меншік объектілерін оңтайландырудың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2025 жылғы 24 қазандағы №894 қаулысымен Ұлттық басқарушы холдингтердің еншілес, тәуелді ұйымдарының, ұлттық компаниялардың және олармен үлестес болып табылатын, бәсекелестік ортаға беруге және таратуға ұсынылатын өзге де заңды тұлғалардың тізбесі бекітілді, оған сәйкес «Балқаш ЖЭС» 2026 жылы таратуға ұсынылды.

Бұдан басқа, «Самұрық-Қазына» АҚ (бұдан әрі - Қор) берген «Жоғары аудиторлық палата» ММ-нің ұйғарымы мен аудиторлық қорытындысына сәйкес Қорға БЖЭС-ті тарату (не меншік иелері құрамынан шығу) ұсынылды.

Осыған байланысты, 2025 жылғы 9 қазанда «Самұрық-Энерго» АҚ атына 2023-2032 жылдарға арналған «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының құрылымынан шығаруға жататын стратегиялық емес активтердің тізбесін қалыптастыру қажеттілігі туралы Қордан хат келіп түсті, оларды Қор тобынан шығару жөніндегі іс-шаралар жүзеге асырылатын барлық активтерді ескере отырып, Қордың тобына кіретін ұйымдардың стратегиялық емес активтерді (дивестицияларды) шығару жөніндегі корпоративтік стандартқа сәйкес шығару жоспарланады, оның ішінде Қордың даму жоспарының (бұдан әрі – Тізбе) қолданылу кезеңінде шығару аяқталды.

Осылайша, БЖЭС-ті жою туралы ұсынысты, мүлікке тыйым салуды және жоғарыда аталған тыйымдарды ескере отырып, 2025 жылғы 31 желтоқсанға Топтың БЖЭС қызметін бақылауы жоқ.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)*****Объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған резервтер***

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес қоршаған ортаға теріс әсер ететін объектілерді пайдалану тоқтатылғаннан кейін объектілердің операторлары Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес осындай объектілерді пайдалану салдарын жоюды қамтамасыз етуге міндетті. Экологиялық кодекстің ережелеріне сәйкес жою жөніндегі іс-шаралар объектілердің сипатына және олардың қоршаған ортаға әсер ету дәрежесіне байланысты, атап айтқанда, кодексте объектілерді қоршаған ортаға әсер ету дәрежесін көрсететін санаттар бойынша жіктеу реттеледі.

Резервтер Топтың жоюдың (бөлшектеудің), топырақ құнарлығын қалпы келтіру жөніндегі жұмыстарды жүргізудің ағымдағы нормалары мен әдістеріне, технологиялар мен бағалар деңгейіне сәйкес техникалық-экономикалық негіздемемен және(немесе) инженерлік зерттеулермен нығайтылған Қазақстан Республикасының экология саласындағы қолданыстағы заңнамасының түсіндірмесі негізінде айқындалған.

2025 жылғы 31 желтоқсанға және 2024 жылғы 31 желтоқсанға объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған міндеттеменің сомасын айқындау кезінде Топ мынадай пайымдауларды қолданды:

- Объектілерді пайдалану салдарын түзету бойынша міндеттемелердің есептелуін Топ тәуелсіз немесе ішкі мамандар жасаған бағалау нәтижелерінің негізінде орындады. Заңнамада көзделген және есепке енгізілген жұмыс көлемі электр және жылу энергиясын өндіруге тікелей қатысатын негізгі жабдықтар мен механизмдерді (бу қазандықтары, турбиналар, генераторлар, отын беру және т. б.), жану өнімдерін бұруға арналған инженерлік жүйелер мен құрылыстарды, сондай-ақ мазут шаруашылығы мен қоршаған ортаға және адамдардың өмірі мен (немесе) денсаулығының қауіпсіздігіне теріс әсер ететін химиялық реагенттер қоймасының жабдықтарын бөлшектеу мен кәдеге жаратуды қамтыды;
- Топ бойынша операторлар объектілерінің құрамында активтер (әкімшілік ғимараттар және өзге де құрылысжайлар) болады, олар кейіннен ықтималдығы жоғары дәрежеде қайта бейінделуі мүмкін, сондай-ақ оларды пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерді танудың қажеттілігі жоқ қоршаған ортаға ең аз теріс әсер етеді;
- І-ші санаттағы объектілерге жататын жылу электр станциялары бойынша резервтердің мөлшері электр және жылу энергиясын өндіруге тікелей қатысатын негізгі жабдықтар мен механизмдерді (бу қазандықтары, турбиналар, генераторлар, отын беру және т. б.), жану өнімдерін бұруға арналған инженерлік жүйелер мен құрылысжайларды, сондай-ақ қоршаған ортаға теріс әсер ететін мазут шаруашылығы жабдықтары мен химиялық реагенттер қоймасын жою кезінде объектілер көтеретін күтілетін шығыстар негізге алына отырып айқындалады;
- Топ басшылығы қоршаған ортаға теріс әсер ететін Екібастұз 1-МАЭС және Екібастұз 2-МАЭС І санаттағы объектілерді жою мерзімдері активтердің қызмет ету мерзімдеріне сүйене отырып, 2055 және 2053 жылдары басталады деген пайымдауды қолданды. Бұл қызмет ету мерзімдері негізгі және қосалқы жабдықтар мен негізгі жабдықтардың инженерлік құрылысжайларының парк ресурсы қолданыстағы күл үйінділерін толтыру аяқталған сәтке дейін күрделі жөндеу немесе реконструкциялау арқылы сақталатындығымен және ұзартылатындығымен негізделген. Күл үйінділерін жабу мерзімдері ҚР Үкіметінің 2007 жылғы 10 шілдедегі №591 қаулысымен бекітілген «Қалдықтарды орналастыру полигондарының тарату қорларын қалыптастыру қағидаларына» сәйкес күл үйінділерін жабудың бекітілген жұмыс жобаларына сәйкес қолданылды. Көмір қорлары осы станциялардың жұмысын жалғастыру үшін жеткілікті. Бұл мерзімдер Қазақстан Республикасында электр энергиясының болжамды тапшылығы жағдайында елдің энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету қажеттілігінен туындады;
- «Алматы электр станциялары» АҚ бойынша ЖЭО-2 және ЖЭО-3 объектілерін жою мерзімдері «Алматы ЖЭО-2 Қоршаған ортаға әсерін барынша азайта отырып жаңғырту» және «Алматы ЖЭО-3 қайта жаңарту» жобаларын іске асыру, енгізу мерзімдерін және техникалық параметрлерін ескере отырып қолданылды;

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)****Орындалған жұмыстардың мәртебесі (жалғасы)*****Объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған резервтер (жалғасы)***

- Топтың гидроэлектростанциялары II санаттағы объектілерге жатады. Шардара гидроэлектростанциясы, Сырдария өзеніндегі Шардара гидроторабының гидротехникалық кешенінің ажырамас элементі болып табылатын, су тасқыны мен суаруға қарсы күрес бойынша тікелей мақсаты бар стратегиялық кешенді құрылыс ретінде, қызметтің ерекшелігіне байланысты платиналарды/бөгеттерді және іргелес гидрокұрылыстарды жоймайды; сонымен бірге станция басшылығының пікірінше, Топтың жою жұмыстары гидроагрегаттардың және кейбір жерүсті шаруашылық құрылысжайларының жабдықтарын бөлшектеу жұмыстарымен шектелуі мүмкін және оларды жабуға арналған резерв есепті күнге елеулі болып табылмайды;
- Мойнақ гидроэлектростанциясы бойынша, заңнамаға сәйкес, Топ басшылығы негізгі гидротехникалық құрылысжайлардың I және II класты құрылысжайлары ретінде қызмет ету мерзімі уақтылы жүргізілген күрделі жөндеу жағдайында 60 жылды құрайды деген пайымдауды қолданды. «Қауіпті өндірістік объектілердегі техникалық құрылыстарды, жабдықтар мен құрылысжайларды қауіпсіз пайдалану мерзімін ұзарту тәртібі туралы әдістемелік ұсынымдар» нормаларына сәйкес гидроэлектростанцияның, туынды туннельдің және бөгеттің негізгі ғимаратын пайдалану мерзімдері өткеннен кейін бұл құрылысжайларды Шарын өзеніндегі су тасқыны кезеңінде гидрологиялық бекет және селді ұстаушы ретінде одан әрі пайдалану көзделеді. Сонымен қатар, станция басшылығының пікірінше жою жұмыстары гидроагрегаттар мен кейбір жерүсті шаруашылық құрылысжайларының жабдықтарын бөлшектеу жұмыстарымен шектелуі мүмкін және оларды жабуға арналған резерв есепті күнге елеулі болып табылмайды;
- III және IV санаттағы АЖК объектілері. АЖК өндірістік объектілері қоршаған ортаға елеусіз ең аз теріс әсер ететіндіктен, Топ осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте қызметтің салдарын жою жөніндегі міндеттемелерді есептемеді, өйткені қазіргі уақытта активтердің осы түрлері үшін есептеудің негізделген әдісі жоқ және Топ мемлекеттік органдардан қоршаған ортаға салдарларды жою жөніндегі міндеттемелердің жоқтығы туралы растау алды;
- Жел және күн электр станциялары генерациялайтын және технологиялық жабдықтарды бөлшектеу және жою жөніндегі резервтерді таниды, бұл ретте жою мерзімдері жабдықтар мен құрылысжайлардың техникалық паспорттарымен айқындалады.

Мұндай бағалауды жүргізу кезіндегі негізгі жорамалдарға дисконт мөлшерлемесін және келешек ақша ағындарының сомалары мен мерзімдерін бағалау кіреді. Дисконт мөлшерлемесі өтеу мерзімдері объектілерді жою мерзімдерімен сай келетін мемлекеттік облигациялардың кірістілігі ретінде айқындалған тәуекелсіз мөлшерлемеге негізделеді. Дисконттау мөлшерлемесі уақыт құнын және қажет болған жағдайда міндеттемеге тән тәуекелдерді, егер олар ақша ағындарына енгізілмесе, көрсетеді. Ағымдағы құн жылдық 13,79-15,72% дисконттау мөлшерлемесін (2024 жыл: 7,1-13,3 %) және 4,8-11,65% инфляция мөлшерлемесін (2024 жыл: 3,07-8,69%) пайдалана отырып есептелді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)****Орындалған жұмыстардың мәртебесі (жалғасы)****Объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған резервтер (жалғасы)**

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша объектілерді пайдалану салдарын жоюды қамтамасыз ету жөніндегі міндеттемелер бойынша резервтер инфляция мөлшерлемелерін және есепті күнге дисконттау мөлшерлемелерін қайта қарау негізінде объектілерді жою жөніндегі шығыстардың құнын өзектендіру ескеріле отырып қайта есептелді.

Төменде кестеде 31 желтоқсанға Топтың еншілес ұйымдары мен бірлескен кәсіпорындары бөлігінде объектілерді пайдалану салдарын жоюды қамтамасыз ету бойынша резервтің баланстық құны келтірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жою мерзімі	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Еншілес ұйымдар			
«Болат Нұржанов атындағы «Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС	2055 ж.	9.576.313	8.522.546
«Алматы электр станциялары» АҚ	2026 -2065 жж.	23.811.873	14.096.301
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	2035 ж.	1.325.765	1.212.933
«Samruk-Green Energy» ЖШС	2042 -2051 жж.	198.797	205.432
«Мойнақ ГЭС» АҚ	2082 ж.	36.481	32.008
«АЭС Шүлбі ГЭС» ЖШС	2125 ж.	27.225	–
«АЭС Өскемен ГЭС» ЖШС	2125 ж.	19.854	–
Еншілес ұйымдар бойынша жиыны		34.996.308	24.069.220

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялар

«Екібастұз 2-МАЭС станциясы» АҚ	2053 ж.	2.104.178	5.408.194

Объектілерді пайдалану салдарын жою резервіндегі өзгеріс негізгі құралдардың құны арқылы көрсетілді (17-ескертпе).

Сезімталдылықты талдау

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Маңызды жорамалдарды (азайту)арттыру	Объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттеменің (азаюы) / өсуі
Инфляция мөлшерлемесі	-1%	(2.655.676)
	+1%	3.513.582
Дисконттау мөлшерлемелері (салықтарға дейін)	-1%	2.950.267
	+1%	(2.267.654)
Жою мерзімі	-10%	4.419.004
	+10%	(3.161.836)

Объектілерді пайдалану салдарын жою бойынша нақты шығындар тиісті заңнаманың, нормаларды түсіндірудің, технологиялардың, бағалар мен басқа да талаптардың өзгеруі салдарынан олардың бағалануынан ерекшеленуі мүмкін болғандықтан және бұл шығындар таяу арада болатындықтан, резервтің баланстық құны мұндай өзгерістерді есепке алу үшін тұрақты сараланып, түзетіліп отырады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)*****2023 жылғы 1 шілдеден бастап электр энергиясын Бірыңғай сатып алушымен кері сатып алу шарттарын есепке алу***

2023 жылғы 1 шілдеден бастап электр энергиясын бірыңғай сатып алушыны, «Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі есеп айырысу-қаржы орталығы» ЖШС (бұдан әрі – «ЕАҚО») және электр энергиясының теңгерімдеуші нарығын (бұдан әрі – «ЭТН») нақты уақыт режимінде енгізе отырып, электр энергиясын өткізу нарығының жаңа моделіне көшу жүзеге асырылды. Топ «Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім» 15 ҚЕХС-ке сәйкес түсімді тану процесіне өзгерістердің әсерін бағалау бойынша талдау жүргізді.

Нәтижесінде, Топ өзінің шоғырландырылған қаржылық есептілігі мақсатында энергия өндіруші ұйымдардың электр энергиясын сату шарттары және ЕАҚО-мен Топтың тарату және өткізу компанияларының электр энергиясын сатып алу шарттары 15 ҚЕХС-ке сәйкес кері сатып алу шарттары болып табылатынын анықтады. Тиісінше, кері сатып алу шарттары электр энергиясын сатуды және энергия өндіруші ұйымның электр энергиясының түсімін Топ деңгейінде тануды талап етеді.

Элиминациялау сомасын есептеу үшін Топ ЕАҚО-дан «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ мен «АлматыЭнергоСбыт» ЖШС электр энергиясын сатып алуының нақты көлемін және Топтың энергия жүйесі үшін белгіленген қолданыстағы тарифтеріне сәйкес электр энергиясын сатудың орташа өлшенген бағасын пайдаланды. Есеп айырысу ай сайынғы негізде жасалады.

2025 жылғы элиминация сомасы 118.305.062 мың теңге (2024: 93.778.408 мың теңге) болды. Бұл жазбалар Топтың түсімі мен өзіндік құнын біртұтас экономикалық бірлік ретінде көрсету мақсатында көрсетілген және Топтың қаржылық нәтижелеріне әсер етпейді.

Жоғарыда көрсетілгендерді қоспағанда, 2023 жылғы 1 шілдеден бастап күшіне енген электр энергиясын сату нарығының жаңа моделі, Топ пікірінше, түсімді тануға айтарлықтай әсер еткен жоқ.

Егер сатудың есептелген орташа өлшенген бағасы басшылықтың бағалауларынан 10%-ға ерекшеленетін болса, 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы элиминация сомасы, сатылған өнімдердің түсімі мен өзіндік құны 11.830.506 мың теңгеге (2024 жыл: 9.377.841 мың теңге) ұлғайтылуы/кемуі тиіс еді.

Әкімдік алдындағы берешек

2009 жылы Топтың еншілес компаниясы «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ (бұдан әрі - «АЖК») Алматы қаласының Әкімдігімен (бұдан әрі - «Әкімдік») АЖК-нің Әкімдік алдындағы берешегін өтеу туралы сот процесіне қатысты. 2014 жылғы 14 ақпанда Әкімдік пен АЖК АЖК-нің Әкімдік алдындағы берешегін реттеу тәртібі туралы бітімгершілік келісімге қол қойды. Бұл ретте, АЖК өзінің берешегін өтеу есебінен, басқалармен қатар, коммуналдық меншіктегі және Әкімдіктің сенімгерлік басқаруындағы электр желілерін меншікке қабылдауға міндеттенеді. Бітімгершілік келісім шеңберінде өткен жылдар ішінде жүргізілген барлық төлемдерді шегергенде, Әкімдік алдындағы АЖК міндеттемелерінің сомасы 2025 жылғы 31 желтоқсанға 5.841.514 мың теңгені құрайды (2024 жылғы 31 желтоқсан: 5.841.514 мың теңге) *(19-ескертпе)*.

2025 жылғы 31 желтоқсанға электр желілерін меншікке алу аяқталған жоқ. Топ бұл міндеттемені төлемдерден босатылған кезде, яғни бітімгершілік келісім тараптары барлық іс-әрекеттерді орындаған сәтте, атап айтқанда Әкімдіктен электр желілерін меншікке қабылдау сәтінде тануды тоқтатады. Бұл ретте Топ 5.841.514 мың теңге мөлшерінде міндеттемені есептен шығарудан болған пайданы мойындады.

Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау

Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау - бағалау әдістемесін, модельдерін және бастапқы деректерін пайдаланатын маңызды бағалау. Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау әдістемесінің егжей-тегжейлері *29-ескертпеде* ашылған. Келесі компоненттер кредиттік зияндар бойынша бағалау резервіне айтарлықтай әсер етеді: дефолтты анықтау, кредиттік тәуекелдің едәуір артуы, дефолт ықтималдығы, дефолт тәуекеліне ұшырау және дефолт жағдайында шығын мөлшері және макроэкономикалық сценарий модельдері. Топ есептелген күтілетін кредиттік зияндар мен дебиторлық берешекке қатысты нақты шығындар арасындағы алшақтықты азайту мақсатында модельдер мен модельдердің бастапқы деректерін үнемі тексеріп, растайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. ЕСЕП САЯСАТЫН ҚОЛДАНУДАҒЫ МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУ ЖӘНЕ КӘСІБИ ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)****Орындалған жұмыстардың мәртебесі (жалғасы)****«Екібастұз ЖЭО» ЖШС-нің мүлкін сенімгерлік басқару шарты**

2024 жылғы 17 маусымда Топтың еншілес ұйымы «Energy Solutions Center» ЖШС мен «Екібастұз қаласы әкімдігінің экономика және қаржы бөлімі» ММ арасында үш жыл мерзімге мемлекеттік мүлікті сенімгерлік басқаруға беру туралы шарт жасалды. Осы шартқа сәйкес Екібастұз ЖЭО мүлкі (ғимараттар мен құрылысжайлар, машиналар мен жабдықтар, көлік құралдары, өзге де негізгі құралдар) «Energy Solutions Center» ЖШС-не сенімгерлік басқаруға берілді. Сенімгерлік басқару шартының талаптары берілген активті пайдаланғаны үшін төлемдерді көздемейді. Өз кезегінде «Energy Solutions Center» ЖШС өз қаражаты есебінен қажетті ағымдағы және күрделі жөндеулер жүргізуді қоса алғанда, халықты үздіксіз жылумен қамтамасыз ететін мүлікті тиімді басқаруды жүзеге асыруға, мүлікті тиісті жағдайда ұстауға міндеттенеді. Тиісінше, Топ осы шарт бойынша пайдалану құқығы түріндегі активті мойындамады. «Energy Solutions Center» ЖШС мүлікті басқара отырып, табиғи монополия субъектісі мәртебесіне ие болды және қазіргі уақытта жылу энергиясын өндіруді, сатуды жүзеге асырады.

Акционерге басқа да бөлу

Топ өзінің түпкі акционерінің тапсырмасы бойынша Екібастұз ЖЭО-да күрделі жөндеу жөніндегі міндеттемелерді акционерге өзге де бөлулер ретінде капиталда ескереді (16-ескертпе).

5. СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ

Операциялық сегменттер - бұл шаруашылық қызметті жүзеге асыратын компоненттер, бұл ретте олар түсімді генерациялауы мүмкін немесе шығыстармен байланысты болуы мүмкін, сегменттердің операциялық нәтижелерін оперативті басқарудың жоғарғы органы үнемі талдайды және операциялық сегменттер үшін жеке қаржылық ақпарат бар. Оперативті басқарудың жоғарғы органын ресурстарды бөлетін және компания қызметінің нәтижелерін бағалайтын бір адам немесе адамдар тобы ұсына алады. Оперативті басқарудың жоғарғы органының функцияларын Топ Басқармасы атқарады.

Оперативті басқарудың жоғарғы органы талдайтын сегменттік қаржылық ақпарат салық салуға дейінгі түсім мен пайда туралы ақпаратты қамтиды. Оперативті басқарудың жоғарғы органы сонымен қатар қаржылық кірістер мен шығыстарға, табыс салығы бойынша шығыстарға, негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясына, негізгі құралдар мен инвестициялық меншіктің құнсыздануына, гудвиллдің құнсыздануына және бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың пайдасындағы/(залалындағы) үлестерге дейінгі кезеңдегі пайда/(залал) ретінде және басқа да осындай әсерлер ретінде есептелетін Топтың EBITDA туралы ақпаратты талдайды. Топ бойынша пайыздарды, салықтарды және амортизациялық аударымдарды (EBITDA) шегеруге дейінгі пайданы анықтау реттілігі басқа компаниялар қолданатын реттіліктен өзгеше болуы мүмкін.

(а) Әрбір есепті сегмент сатудан түскен түсімді алатын өнімдер мен қызметтердің сипаттамасы

Топ өз қызметін үш негізгі операциялық сегмент шеңберінде жүзеге асырады:

- Жылу және электр энергиясын өндіру;
- Электр энергиясын беру және тарату;
- Электр энергиясын өткізу.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**5. СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ (жалғасы)****(б) Операциялық сегменттер қызметінің нәтижелері**

Оперативті басқарудың жоғарғы органы әрбір сегмент қызметінің нәтижелерін салық салуға дейінгі түсім мен пайданы бағалау негізінде бағалайды.

	Электр энергиясын беру және тарату									
	Жылу-электр энергиясын өндіру		Электр энергиясын беру және тарату		Электр энергиясын өткізу		Басқалары		Жиыны	
	аяқталған он екі айда		аяқталған он екі айда		аяқталған он екі айда		аяқталған он екі айда		аяқталған он екі айда	
	2025 жылғы	2024 жылғы	2025 жылғы	2024 жылғы	2025 жылғы	2024 жылғы	2025 жылғы	2024 жылғы	2025 жылғы	2024 жылғы
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан
Сегменттің жалпы түсімі - Электр энергиясын өткізу	348.323.189	295.998.555	-	-	307.165.548	247.127.180	-	-	655.488.737	543.125.735
Сегмент ішіндегі түсім	(119.170.653)	(93.778.408)	-	-	(2.276)	(3.428)	-	-	(119.172.929)	(93.781.836)
Сыртқы түсім - Электр энергиясын өткізу	229.152.536	202.220.147	-	-	307.163.272	247.123.752	-	-	536.315.808	449.343.899
Жылу энергиясын өткізу	40.420.744	33.992.515	-	-	-	-	-	-	40.420.744	33.992.515
Электр қуатының әзірлігін қолдау қызметінен түскен кіріс	67.028.108	58.076.148	-	-	-	-	-	-	67.028.108	58.076.148
Жаңартылатын энергия көздерін жалдаудан түскен кіріс	8.217.856	6.982.393	-	-	-	-	-	-	8.217.856	6.982.393
Сегменттің жалпы түсімі - Электр энергиясын беру	-	-	129.013.949	93.846.945	-	-	-	-	129.013.949	93.846.945
Сегмент ішіндегі түсім	-	-	(126.753.468)	(87.872.205)	-	-	-	-	(126.753.468)	(87.872.205)
Сыртқы түсім - Электр энергиясын беру	-	-	2.260.481	5.974.740	-	-	-	-	2.260.481	5.974.740
Инвестициялық жылжымайтын мүлікті жалдаудан түскен кіріс	-	-	-	-	-	-	93.692.772	16.520.037	93.692.772	16.520.037
Химия араласқан суды сату	4.255.667	2.079.711	-	-	-	-	-	-	4.255.667	2.079.711
Сегменттің жалпы түсімі - Басқа да түсім	701.572	590.669	-	-	-	-	2.642.729	1.964.731	3.344.301	2.555.400
Сегмент ішіндегі түсім	(83.469)	(50.464)	-	-	-	-	(2.608.983)	(1.984.538)	(2.692.452)	(2.035.002)
Сыртқы түсім - Басқа да түсім	618.103	540.205	-	-	-	-	33.746	(19.807)	651.849	520.398
Жалпы түсім жиыны	468.947.136	397.719.991	129.013.949	93.846.945	307.165.548	247.127.180	96.335.501	18.484.768	1.001.462.134	757.178.884
Сегмент ішіндегі түсім жиыны	(119.254.122)	(93.828.872)	(126.753.468)	(87.872.205)	(2.276)	(3.428)	(2.608.983)	(1.984.538)	(248.618.849)	(183.689.043)
Сыртқы түсім жиыны	349.693.014	303.891.119	2.260.481	5.974.740	307.163.272	247.123.752	93.726.518	16.500.230	752.843.285	573.489.841

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**5. СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ (жалғасы)****(б) Операциялық сегменттер қызметінің нәтижелері (жалғасы)**

Мың қазақстандық теңгемен	Жылу-электр энергиясын өндіру		Электр энергиясын беру және тарату		Электр энергиясын өткізу		Басқалары		Элиминациялар мен түзетулер		Жиыны	
	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Сатудың өзіндік құны, оған қоса	(326.847.236)	(242.747.574)	(95.289.090)	(68.104.063)	(310.590.715)	(242.878.499)	(1.837.350)	(1.443.124)	247.144.670	183.528.631	(487.419.721)	(371.644.629)
- Отын және сатып алынған электр энергиясының құны	(140.442.807)	(104.733.476)	(755.415)	(655.913)	(131.545.872)	(116.669.158)	(1.328)	(904)	86.723.031	70.424.329	(186.022.391)	(151.635.122)
- Еңбекақыны төлеу және байланысты шығыстар	(54.434.492)	(41.207.936)	(36.764.629)	(24.226.660)	(3.732.636)	(3.160.154)	(556.360)	(504.427)	-	-	(95.488.117)	(69.099.177)
Өткізу шығыстары	(11.108.007)	(8.845.348)	-	-	-	-	-	-	-	-	(11.108.007)	(8.845.348)
Жалпы және өкімшілік шығыстар	(16.103.587)	(9.636.541)	(2.388.806)	(1.668.912)	(686.297)	(900.693)	(10.950.260)	(9.088.159)	1.590.609	1.280.966	(28.538.341)	(20.013.339)
Басқа да кірістер	1.158.800	1.356.909	1.514.491	1.077.781	1.263.664	1.090.595	860.417	(2.128)	(90.521)	(490.101)	4.706.851	3.033.056
Басқа да шығыстар	(1.462.131)	(659.654)	(48.928)	(90.555)	(92.631)	(113.491)	(1.151.213)	(3.625)	133.633	101.550	(2.621.270)	(765.775)
Амортизацияға түзету	(66.737.829)	(48.507.841)	(11.743.066)	(9.777.585)	(95.426)	(233.136)	(875.553)	(642.451)	-	-	(79.451.874)	(59.161.013)
Құрделі шығындар	(341.375.508)	(150.838.171)	(43.428.683)	(25.320.504)	(74.627)	(117.537)	(635.473)	(204.188)	106.463	43.854	(385.407.828)	(176.436.546)
Есепті сегмент активтері	1.388.095.249	1.068.601.682	213.685.793	185.541.239	40.017.749	32.952.850	1.157.797.971	921.358.820	(975.700.722)	(794.168.192)	1.823.896.040	1.414.286.399
Есепті сегмент міндеттемелері	701.519.096	430.009.439	66.596.085	52.066.740	41.190.864	42.614.869	251.733.418	264.986.011	(175.904.282)	(148.193.240)	885.135.182	641.483.819

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**5. СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ (жалғасы)****(в) түзетілген EBITDA-ны салық салуға дейінгі пайдаға салыстыру**

	Жылу-электр энергиясын өндіру		Электр энергиясын беру және тарату		Электр энергиясын өткізу		Басқалары		Элиминациялар мен түзетулер		Жиыны	
	2025 жыл ғы 31	2024 жылғы 31	2025 жыл ғы 31	2024 жылғы 31	2025 жыл ғы 31	2024 жылғы 31	2025 жыл ғы 31	2024 жылғы 31	2025 жыл ғы 31	2024 жылғы 31	2025 жыл ғы 31	2024 жылғы 31
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан	желтоқсан
Шоғырландырылған түзетілген EBITDA жиыны	181.073.412	184.883.349	44.876.432	35.086.173	(3.791.656)	4.103.317	234.653.042	59.094.977	(151.566.046)	(48.935.044)	305.245.184	234.232.772
Тозу және амортизация	(66.737.829)	(48.507.841)	(11.743.066)	(9.777.585)	(95.426)	(233.136)	(875.553)	(642.451)	–	–	(79.451.874)	(59.161.013)
Қаржылық кірістер	2.679.260	3.270.310	159.098	1.258.840	544.991	550.446	33.829.141	16.327.443	(16.461.504)	(11.817.981)	20.750.986	9.589.058
Қаржылық шығыстар	(19.222.198)	(16.208.905)	(1.521.007)	(1.246.542)	(1.233.673)	(1.294.152)	(27.065.383)	(22.405.971)	13.673.390	9.833.245	(35.368.871)	(31.322.325)
Қаржылық емес активтердің құнсыздануын қалпына келтіру/(құнсыздануы) (9, 27-ескертпелер)	181.071	–	–	–	–	–	(24.172.427)	–	8.458.183	41.326	(15.533.173)	41.326
Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың нәтижелеріндегі үлес	–	–	–	–	–	–	9.712.402	(5.855.910)	–	–	9.712.402	(5.855.910)
Салық салынғанға дейінгі пайда	97.973.716	123.436.913	31.771.457	25.320.886	(4.575.764)	3.126.475	226.081.222	46.518.088	(145.895.977)	(50.878.454)	205.354.654	147.523.908

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**5. СЕГМЕНТТЕР ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТ (жалғасы)****(2) Ірі клиенттер**

Жоғарыдағы кестелердегі элиминациялар мен түзетулер негізінен сегментішілік операциялардың элиминацияларымен, сондай-ақ кері сатып алу шарттары бойынша операциялардың есептік элиминацияларымен білдірілген (4-ескертіне).

Өнімдер мен қызметтер бөлігінде Топтың түсімін талдау 21-ескертінеде келтірілген (негізгі қызметтен түскен түсім). Сатудың негізгі бөлігі Қазақстанда жүзеге асырылады.

Географиялық нарық

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Қазақстан	752.842.393	573.489.038
Басқа да елдер	892	803
Түсім жиыны	752.843.285	573.489.841

2025 жылдың он екі айындағы жылу-электр энергиясын өндіру сегментінің түсімі бір сатып алушыдан 335.960.443 мың теңге сомасында алынған түсімді қамтиды (2024 жыл: 318.781.795 мың теңге).

2025 жылдың он екі айындағы электр энергиясын беру және бөлу сегментінің түсімі бір сатып алушыдан 1.349.727 мың теңге сомасында алынған түсімді қамтиды (2024 жыл: 1.695.963 мың теңге).

2025 жылдың он екі айындағы басқа сегменттердің түсімі бір сатып алушыдан 93.692.772 мың теңге сомасында алынған түсімді қамтиды (2024 жыл: 16.520.037 мың теңге).

2025 жыл ішінде Самұрық-Қазынаның жалпы бақылауындағы компанияларға сегментке жататын түсімнің жалпы сомасының 9%-ы сатылды - Электр энергиясын беру және бөлу (2024 жыл: 3%) (5-ескертіне).

2025 жыл ішінде мемлекеттік кәсіпорындар Жылу-электр энергиясын өндіру (2024 жыл: 68%) сегментіне және 60% электр энергиясын беру және бөлу (2024 жыл: 42%) сегментіне қатысты жалпы түсім сомасының 55%-ын өткізді (5-ескертіне).

2025 және 2024 жылдар ішінде Самұрық-Қазынаның бірлескен кәсіпорындары мен қауымдасқан компаниялары сегментке жататын түсімнің жалпы сомасының 99,96%-ы өткізілді (5-ескертіне).

Топ түсімі 15 ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес міндеттемелердің орындалуына қарай кезең ішінде ескеріледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**6. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРПЕН ЕСЕП АЙЫРЫСУЛАР ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛАР**

Байланысты тараптардың анықтамасы «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсету» 24 ҚЕХС-те (IAS) көрсетілген. Егер тараптардың бірінің басқасын бақылау мүмкіндігі болса, жалпы бақылау астында болса немесе басқа тараптың қаржылық және операциялық шешімдерді қабылдауы кезінде айтарлықтай ықпал ете алса немесе бірлескен бақылау жасай алса, байланысты тарап болып саналады. Тараптардың байланыстылығы туралы мәселені шешу кезінде олардың заңды нысаны ғана емес, тараптардың өзара қарым-қатынастарының сипаты да ескеріледі. Бас компания және Компанияның түпкі бақылаушы жағы I-ескертпеде көрсетілген.

Байланысты тараптарға Самұрық-Қазына бақылауындағы компаниялар кіреді. Мемлекеттік компаниялармен операциялар, егер олар барлық қоғамдық және жеке компанияларға дәйекті қолданылатын талаптарға сәйкес әдеттегі қызмет барысында жүзеге асырылса, ашылмайды i) олар жеке маңызды болып табылмаса; ii) егер Топтың қызметтері барлық тұтынушыларға қолжетімді стандартты талаптарда көрсетілсе немесе iii) электр энергиясын беру, телекоммуникациялық қызметтер және т. б. сияқты қызметтерді жеткізушіні таңдау болмаған жағдайда. Төменде 2025 жылғы 31 маусымға байланысты тараптармен операциялар бойынша өтелмеген қалдықтар келтірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Самұрық- Қазынаның жалпы бақылауын дағы компанияла р	Самұрық- Энергоның бірлескен кәсіпорынд ары мен қауымдасқа н компанияла ры	Самұрық- Қазынаның бірлескен кәсіпорынд ары мен қауымдасқа н компанияла ры	Акционерле р	Мемлекеттік кәсіпорынд армен операцияла р
Негізі қызмет бойынша дебиторлық берешек және басқа да дебиторлық берешек	348.895	11.048	8.254.851	–	69.175.179
Ақша қаражаты мен оның баламалары	2.800	–	–	–	26.648
Басқа да айналымдағы активтер	1.192.504	24.369	–	–	46.133.011
Алынған қарыздар	4.338.225	15.150.750	2.256	119.103.176	4.110.068
Қаржылық жалдау бойынша міндеттеме	27.550	–	–	–	–
Негізі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек	6.044.513	6.906.600	1.856	15.305	27.226.861
Басқа да міндеттемелер	–	201	–	–	–

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**6. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЕСЕП АЙЫРЫСУЛАР МЕН ОПЕРАЦИЯЛАР (жалғасы)**

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсанда байланысты тараптармен болған операциялар бойынша өтелмеген қалдықтар көрсетілген:

	Самұрық- Қазынаның жалпы бақылауынд ағы компанияла р	Самұрық- Энерго бірлескен кәсіпорында ры мен қауымдасқа н компанияла ры	Самұрық- Қазына бірлескен кәсіпорында ры мен қауымдасқа н компанияла ры	Акционерле р	Мемлекеттік кәсіпорында рмен операцияла р
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>					
Негізі қызмет бойынша дебиторлық берешек және басқа да дебиторлық берешек	234.253	20.975	2.672.642	–	42.003.545
Ақша қаражаты мен оның баламалары	2.092.062	–	–	–	486
Басқа да айналымдағы активтер	958.036	15.355	–	–	1.973.081
Қаржы активтері	–	–	–	17.803.646	–
Алынған қарыздар	–	15.613.063	2.632	120.043.610	10.635.485
Қаржылық жалдау бойынша міндеттеме	8.773	–	–	–	–
Негізі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек	6.571.443	4.622.482	1.857	20.270	16.357.672
Басқа да міндеттемелер	–	15	800	–	5.841.513

Төменде 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған он екі ай үшін байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары көрсетілген:

	Самұрық- Қазынаның жалпы бақылауынд ағы компанияла р	Самұрық- Энерго бірлескен кәсіпорында ры мен қауымдасқа н компанияла ры	Самұрық- Қазына бірлескен кәсіпорында ры мен қауымдасқа н компанияла ры	Акционерле р	Мемлекеттік кәсіпорында рмен операцияла р
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>					
Түсім	3.028.566	43.590	93.942.935	–	313.601.736
Өзіндік құн	(67.305.884)	(78.295.329)	(279.883)	–	(83.736.168)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(679.594)	–	–	–	–
Сату бойынша шығыстар	(10.790.083)	–	–	–	–
Басқа да шығыстар	(2.164)	–	–	(883)	(643.137)
Басқа да кірістер	1.204	38.967.428	390.409	4.515	–
Қаржылық кірістер	47.741	–	–	2.416.688	2.692.018
Қаржылық шығыстар	(193.729)	(1.664.788)	–	(15.530.012)	(425.149)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**6. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЕСЕП АЙЫРЫСУЛАР МЕН ОПЕРАЦИЯЛАР (жалғасы)**

Төменде 2024 жылы аяқталған он екі ай үшін байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Самұрық- Қазына жалпы бақылауын дағы компанияла р	Самұрық- Энерго бірлескен кәсіпорынд ары мен қауымдасқа н компанияла ры	Самұрық- Қазына бірлескен кәсіпорынд ары мен қауымдасқа н компанияла ры	Акционерле р	Мемлекеттік кәсіпорынд армен операцияла р
Түсім	3.438.251	19.813	16.756.103	–	276.525.914
Өзіндік құн	(54.909.927)	(53.580.907)	(572.959)	–	(64.481.971)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(770.417)	–	–	–	–
Сату бойынша шығыстар	(8.613.601)	–	–	–	–
Басқа да шығыстар	(1.632)	–	–	(3.632)	(2.272.521)
Басқа да кірістер	4.908	80	2.901.874	–	–
Қаржылық кірістер	164.358	–	–	807.278	948.796
Қаржылық шығыстар	(76.898)	(2.060.614)	–	(10.890.932)	(1.264.340)

Төменде негізгі басқарушы персоналдың сыйақысы көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған 12 ай	
	2025 ж.	2024 ж.
Негізгі басқарушы персонал	658.430	337.311
Тәуелсіз директорлар - Директорлар кеңесінің мүшелері	49.873	47.281
Негізгі басқарушы персоналға сыйақының жиыны	708.303	384.591

Негізгі басқарушы персоналдың сыйақысы жұмыскерлердің жалақысын, сыйлықақыларын және басқа да қысқа мерзімді сыйақыларын және тәуелсіз директорларға – Директорлар кеңесінің мүшелеріне сыйақыны білдіреді. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі басқарушы персонал 7 адамнан тұрады (2024 жылғы 31 желтоқсан: 7 адам). Тәуелсіз директорлар - Директорлар кеңесінің мүшелері 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 4 адам (2024 жылғы 31 желтоқсан: 4 адам).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**7. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР**

Төменде негізгі құралдардың баланстық құнындағы өзгерістер көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ғимараттар мен құрылысжайл ар	Машиналар мен құрал- жабдықтар	Басқалары	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2024 жылғы 1 қаңтарға бастапқы құны	289.835.375	804.939.043	23.216.450	249.034.101	1.367.024.969
Жинақталған тозу және құнсыздану	(125.641.209)	(412.007.658)	(10.322.856)	(11.747.846)	(559.719.569)
2024 жылғы 1 қаңтарға баланстық құны	164.194.166	392.931.385	12.893.594	237.286.255	807.305.400
Түсімдер	159.224	3.549.117	1.930.508	186.548.118	192.186.967
Есепті бағалаудағы өзгеріс (17-ескертпе)	135.483	1.084.133	–	–	1.219.616
Ауыстырулар	16.440.730	218.779.337	3.190.514	(238.410.581)	–
Шығулар	(222.206)	(1.121.248)	(359.410)	(29.935)	(1.732.799)
Тозу	(14.213.264)	(41.738.382)	(1.720.943)	–	(57.672.589)
Есептен шығарулар бойынша тозу	105.425	1.027.574	296.935	–	1.429.934
Құнсыздануды қалпына келтіру	39.130	3.689	355	(12.694)	30.480
2024 жылғы 31 желтоқсанға бастапқы құны	306.348.606	1.027.230.382	27.978.062	197.141.703	1.558.698.753
Жинақталған тозу және құнсыздану	(139.709.918)	(452.714.777)	(11.746.509)	(11.760.540)	(615.931.744)
2024 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құн	166.638.688	574.515.605	16.231.553	185.381.163	942.767.009

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**7. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (жалғасы)**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ғимараттар мен құрылысжайлар	Машиналар мен құрал-жабдықтар	Басқалары	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2025 жылғы 1 қаңтарға бастапқы құны	306.348.606	1.027.230.382	27.978.062	197.141.703	1.558.698.753
Жинақталған тозу және құнсыздану	(139.709.918)	(452.714.777)	(11.746.509)	(11.760.540)	(615.931.744)
2025 жылғы 1 қаңтарға баланстық құны	166.638.688	574.515.605	16.231.553	185.381.163	942.767.009
Түсімдер	742.498	8.642.182	3.504.114	398.871.391	411.760.185
Есепті бағалаудағы өзгеріс (17-ескертпе)	5.209.261	3.583.953	–	29.995	8.823.209
Ауыстырулар	6.843.041	71.466.318	3.505.082	(81.814.441)	–
Шығулар	(387.315)	(156.809)	(778.368)	(565.935)	(1.888.427)
Тозу	(17.295.085)	(58.226.331)	(2.445.126)	–	(77.966.542)
Есептен шығарулар бойынша тозу	345.259	54	708.532	–	1.053.845
2025 жылғы 31 желтоқсанға бастапқы құны	318.756.091	1.110.766.026	34.208.890	513.678.706	1.977.409.713
Жинақталған тозу және құнсыздану	(156.659.744)	(510.941.054)	(13.483.103)	(11.776.533)	(692.860.434)
2025 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құн	162.096.347	599.824.972	20.725.787	501.902.173	1.284.549.279

Түсімдер сомасы 30.361.518 мың теңге сомасында қарыздар бойынша капиталдандырылған шығындарды қамтиды (2024 жылы: 12.767.766 мың теңге), оның ішінде төленген сыйақы 24.266.568 мың теңгені құрады (2024 жылы: 11.781.462 мың теңге). (18-ескертпе). Сыйақы бойынша шығыстарды капиталдандырудың орташа мөлшерлемесі 16,45% құрайды (2024 жыл: 17,13%).

Тозу шығыстары пайда мен зиянның келесі баптарына және бір жылғы негізгі құралдарға жатқызылды:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Сатудың өзіндік құны	76.852.732	57.405.600
Жалпы және әкімшілік шығыстар	1.037.136	202.393
Басқа да операциялық шығыстар	68.774	57.432
Аяқталмаған құрылысқа капиталға айналдырылған	7.900	7.164
Тозу бойынша шығыстар жиыны	77.966.542	57.672.589

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың операциялық қызметте пайдалануды жалғастыратын толық амортизацияланған негізгі құралдары бар. Мұндай активтердің бастапқы құнын 24.395.546 мың теңгені (2024 жылғы 31 желтоқсан: 36.837.670 мың теңге) құрады.

Бұл негізгі құралдарды Топ өндірістік қызметте қолдануды жалғастыруда. Топ басшылығы активтердің техникалық жағдайына үнемі талдау жүргізеді және аталған активтерді одан әрі пайдалану экономикалық тұрғыдан орынды деп санайды. Топ осы активтердің тиімді пайдалану мерзімдерін қайта қарастырған жоқ, өйткені олар белгіленген есеп саясатына сәйкес толығымен амортизацияланған.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**8. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Лицензиялар	Бағдарламалық жасақтама	Өзірлеу сатысындағы материалдық емес активтер	Басқалары	Жиыны
2024 жылғы 1 қаңтарға бастапқы құны	267.099	2.584.510	–	562.858	3.414.467
Сатып алу	49.853	630.510	793.130	602.101	2.075.594
Ауыстырулар	–	284.950	(284.950)	–	–
Амортизация	(174.343)	(665.462)	–	(9.398)	(1.732.799)
Аударымдар	–	–	445.091	–	445.091
Жалпы бақылаудағы кәсіпорындарды біріктіру арқылы сатып алу	17.510	441.869	–	–	459.379
2024 жылғы 31 желтоқсанға бастапқы құны	1.807.190	7.321.299	957.175	1.293.529	11.379.193
Жинақталған тозу және құнсыздану	(1.647.071)	(4.044.922)	–	(141.872)	(5.833.865)
2024 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құн	160.119	3.276.377	957.175	1.151.657	5.545.328

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Лицензиялар	Бағдарламалық жасақтама	Өзірлеу сатысындағы материалдық емес активтер	Басқалары	Жиыны
2025 жылғы 1 қаңтарға бастапқы құны	160.119	3.276.377	957.175	1.151.657	5.545.328
Сатып алу	177.355	852.133	1.573.884	8.055	2.611.427
Ауыстырулар	1.782	1.714.949	(1.332.518)	(384.213)	–
Амортизация	(167.489)	(797.294)	–	(63.227)	(1.028.010)
Шығулар	–	(377)	–	(2.722)	(3.099)
Істен шығу бойынша амортизация	–	377	–	205	582
Аударымдар	–	1.259	548.683	–	549.942
Құнсыздануды қалпына келтіру	–	–	–	1.909	1.909
2025 жылғы 31 желтоқсанға бастапқы құны	1.337.497	10.511.241	1.747.224	941.501	14.537.463
Жинақталған тозу және құнсыздану	(1.165.730)	(5.463.817)	–	(229.837)	(6.859.384)
2025 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құн	171.767	5.047.424	1.747.224	711.664	7.678.079

Сатып алу сомасы 50.952 мың теңге сомасында қарыздар бойынша капиталдандырылған шығындарды қамтиды (2024 жылы: нөл) (18-ескерпне).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**9. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР**

Төмендегі кестеде Топтың бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға салған инвестицияларының баланстық құнының өзгеруі көрсетілген.

Мың қазақстандық теңгемен	Бірлескен кәсіпорындар			Қауымдасқан компаниялар					
	«Екібастұз 2-МАЭС станциясы» АҚ	Forum Muider Limited	«Көкшетау ЖЭО» ЖШС	«Өскемен-Энерго» ЖШС	«Семей-Энерго» ЖШС	«Энергия Семиречья» ЖШС	Altyn Dala Energy LTD	«Sauran Solar Power» ЖШС	Жиыны
2024 жылғы 1 қаңтарға қалдық	10.695.459	79.941.043	–	–	–	1	–	–	90.636.503
Жарғылық капиталға салымдар	–	–	2.069.000	–	–	–	25.000	–	2.094.000
Бір жылғы залалдағы үлес	(5.363.967)	(456.103)	(15.821)	–	–	–	(20.019)	–	(5.855.910)
Басқа да жиынтық кірістегі/(зияндағы) үлес	79.210	(83.293)	–	–	–	–	–	–	(4.083)
2024 жылғы 31 желтоқсанға қалдық	5.410.702	79.401.647	2.053.179	–	–	1	4.981	–	86.870.510
Жарғылық капиталға салымдар	–	–	7.518.200	123.213	319.290	–	156.000	140.093	8.256.796
Кезеңдегі пайдадағы/(залалдағы) үлес	(3.491.375)	13.414.781	43.766	(73.680)	(104.396)	–	(40.431)	(36.263)	9.712.402
Басқа да жиынтық кірістегі үлес	–	14.505	–	–	–	–	–	–	14.505
Бірлескен кәсіпорынға инвестицияның құнсыздануы және шартты шығуы	–	(15.733.564)	–	–	–	–	–	–	(15.733.564)
Сатудан активтерге аударымдар	–	(77.097.369)	–	–	–	–	–	–	(77.097.369)
2025 жылғы 31 желтоқсанға қалдық	1.919.327	–	9.615.145	49.533	214.894	1	120.550	103.830	12.023.280

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**9. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)****Бірлескен кәсіпорындар**

2025 жылғы 31 желтоқсанға Топтың келесі бірлескен кәсіпорындарда иелік ету үлесі бар:

- Екібастұз 2-МАЭС станциясы – 50%. Қалған 50% иелік ету үлесі «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ға тиесілі;
- «Көкшетау ЖЭО» ЖШС - 50%. Қалған 50% иелік ету үлесі Самұрық-Қазынаға тиесілі;
- «Өскемен Энерго» ЖШС - 50%. Қалған 50% иелік ету үлесі Самұрық-Қазынаға тиесілі;
- «Семей Энерго» ЖШС - 50%. Қалған 50% иелік ету үлесі Самұрық-Қазынаға тиесілі;

Forum Muider Limited

2025 жыл ішінде Forum Muider Limited компаниясы қосымша эмиссия шеңберінде жаңа инвестордың (бұдан әрі – Инвестор) пайдасына 7.779 акция шығарып, орналастырды. Нәтижесінде, 2025 жылғы 24 қыркүйектен бастап «Самұрық-Энерго» АҚ-ның Forum Muider Limited акционерлік капиталындағы үлесі 50%-дан 35%-ға дейін төмендеді. Сол сияқты Miradore Enterprises Limited (РУСАЛ) үлесі 50%-дан 35%-ға дейін төмендеді. Қосымша эмиссияның қорытындысы бойынша Forum Muider Limited акционерлері: «Самұрық-Энерго» АҚ – 35%, Miradore Enterprises Limited (РУСАЛ) – 35%, Инвестор – 30%.

2025 жылғы 30 желтоқсанда «Самұрық-Энерго» АҚ мен Инвестор арасында Forum Muider Limited акционерлік капиталындағы Топтың қалған 35% үлесін сату бойынша шарт («Шарт») жасалды. Шартта бірқатар кейінге қалдырылатын талаптар бар, олардың бірі «Самұрық-Энерго» АҚ-ның, Forum Muider Limited-тің, Инвестор мен «Богатырь Көмір» ЖШС-тің және өзге де тиісті тараптардың (егер бар болса) Акционерлердің 2025 жылғы 24 қыркүйектегі келісімінің тәртібі мен тармақтарына сәйкес және Міндеттемелерді қабылдау туралы шарттың (Deed of undertaking) талаптарына сәйкес «Самұрық-Энерго» АҚ және Miradore Enterprises Limited («Богатырь Көмір» ЖШС және Forum Muider Limited деңгейінде өткен кезеңдердегі дивидендтер) пайдасына дивидендтерді жариялаудың және төлеудің құқықтық тетігі туралы Міндеттемелерді қабылдау туралы шартқа (Deed of undertaking) қол қоюы болып табылады. Басшылық кейінге қалдырылатын талаптар орындалады және Топтың Forum Muider Limited акционерлік капиталындағы қалған 35% үлесін сату 2026 жылы аяқталады деп есептейді.

Тиісінше, 2025 жылғы 31 желтоқсанға Топ Forum Muider Limited-ке инвестицияны сатуға арналған актив ретінде жіктеді. 2025 жылғы 31 желтоқсанға сатуға арналған активтің балансы 77.097.369 мың теңге болды. 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Топ 15.733.564 мың теңге мөлшерінде инвестицияның құнсыздануынан және шартты шығудан болған залалды мойындады.

Қауымдасқан компаниялар

2025 жылғы 31 желтоқсанға Топтың келесі қауымдасқан компанияларда иелік ету үлесі бар:

- «Энергия Семиречья» ЖШС - 25%. Қалған 75% иелік ету үлесі мыналарға тиесілі: «Hydrochina Corporation» (қатысу үлесі 50%); «Powerchina Chegdu Engineering Corporation» (қатысу үлесі 15%); және Powerchina Resources Ltd (қатысу үлесі 10%);
- Altyn Dala Energy Ltd жеке компания - Qazaq Green Power PLC арқылы 25% қатысу үлесі. Қалған 75% иелік ету үлесі «TUMAR COMMERCE» ЖШС-не тиесілі;
- «Sauran Solar Power» ЖШС - Qazaq Green Power PLC арқылы 30% қатысу үлесі. Иелік ету үлесінің қалған 70%-ы Dutch Green Power Investment B.V. тиесілі;
- Kuzylorda Energy Ltd - 30%. Қалған 70% иелік ету үлесі UCC Holding-ке тиесілі. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестицияның баланстық құны нөлге тең;
- «Karaganda Wind Power» ЖШС - Qazaq Green Power PLC арқылы 30% қатысу үлесі. Қалған 70% иелік ету үлесі Gezhouba International FZE-ге тиесілі. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестицияның баланстық құны нөлге тең.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**9. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)****Қауымдасқан компаниялар (жалғасы)**

Төменде бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың 2025 жылғы 31 желтоқсандағы, сондай-ақ осы күні аяқталған жылдағы жалпыланған қаржылық ақпараты берілген:

	«Екібастұз 2-МАЭС станциясы » АҚ	Forum Muider Limited	«Көкшетау ЖЭО» ЖШС	«Өскемен- Энерго» ЖШС	«Семей- Энерго» ЖШС	«Энергия Семиречья» ЖШС	Altyn Dala Energy LTD	«Sauran Solar Power» ЖШС
	2025 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>								
Айналымдағы активтер оның ішінде	27.871.885	142.053.803	618.002	121.739	82.571	1.998.714	2.318.169	492.371
Ақша қаражаты мен оның баламалары	2.637.554	48.659.220	574.493	113.161	71.089	505.133	2.303.750	11.419
Айналымнан тыс активтер	313.943.541	184.224.342	20.044.471	71.244	574.860	26.662.322	501.343	319.418
Қысқа мерзімді міндеттемелер оның ішінде	(65.551.280)	(63.801.356)	(1.427.230)	(93.917)	(211.045)	(29.223.561)	(2.336.641)	(148.465)
Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер (сауда және өзге де кредиторлық берешек пен резервтерді қоспағанда)	(57.521.442)	(45.533.590)	(158.717)	(23.638)	(168.596)	(28.615.051)	(2.335.286)	(134.034)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер оның ішінде	(272.425.492)	(53.005.255)	(4.953)	-	(16.598)	(481)	-	(184.202)
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер (сауда және өзге де кредиторлық берешек пен резервтерді қоспағанда)	(270.139.498)	(49.549.396)	(4.953)	-	(16.598)	-	-	(184.202)
Таза активтер	3.838.654	209.471.534	19.230.290	99.066	429.788	(563.006)	482.871	479.122
Топ үлесі	50%	35%	50%	50%	50%	25%	25%	30%
Топтың таза активтердегі үлесі	1.919.327	-	9.615.145	49.533	214.894	1	120.550	103.830
Түсім	81.045.407	192.216.149	-	-	-	6.438.314	-	-
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің тозуы және амортизациясы	(4.213.694)	(13.744.226)	(16.269)	(161)	(1.440)	(1.581.211)	(17.557)	-
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болған зиян	(10.024.826)	2.040.443	354	-	(5)	-	-	-
Пайыздық кіріс	1.040.477	9.001.655	1.135.889	13.587	9.573	17.575	17.610	-
Пайыздық шығыс	(13.517.400)	(9.469.361)	(12.350)	-	(1.509)	(1.968.513)	(24.550)	-
Табыс салығы бойынша шығыстар	(3.766.533)	(6.825.582)	(110.004)	(2.492)	-	-	-	-
Бір жылғы пайда/(зиян)	(6.982.751)	32.429.683	87.532	(147.360)	(208.792)	8.686.503	(161.724)	(120.878)
Бір жылғы басқа да жиынтық кіріс/(залал)	-	10.707	-	-	-	-	-	-
Жиынтық кіріс/ (залал) жиыны	(6.982.751)	32.440.390	87.532	(147.360)	(208.792)	8.686.503	(161.724)	(120.878)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**9. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР МЕН ҚАУЫМДАСҚАН КОМПАНИЯЛАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)****Қауымдасқан компаниялар (жалғасы)**

Төменде бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың 2024 жылғы 31 желтоқсандағы, сондай-ақ осы күні аяқталған жылдағы жалпыланған қаржылық ақпараты берілген:

	«Екібастұз 2-МАЗС станциясы » АҚ	Forum Muider Limited	«Көкшетау ЖЭО» ЖШС	«Өскемен- Энерго» ЖШС	«Семей- Энерго» ЖШС	«Энергия Семиречья» ЖШС	Altyn Dala Energy LTD	«Sauran Solar Power» ЖШС
	2024 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>								
Айналымдағы активтер оның ішінде	23.952.139	90.157.073	4.037.983	–	–	3.915.822	6.919	–
Ақша қаражаты мен оның баламалары	3.375.496	4.486.155	4.012.934	–	–	2.192.263	4.139	–
Айналымнан тыс активтер	107.874.141	195.986.986	90.160	–	–	26.739.494	94.804	–
Қысқа мерзімді міндеттемелер оның ішінде	(20.199.616)	(113.334.578)	(19.274)	–	–	(34.848.584)	(59.250)	–
Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер (сауда және өзге де кредиторлық берешек пен резервтерді қоспағанда)	(14.283.731)	(96.017.139)	(10.508)	–	–	(34.196.292)	(40.588)	–
Ұзақ мерзімді міндеттемелер оның ішінде	(100.805.260)	(14.006.187)	(2.511)	–	–	–	(22.549)	–
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер (сауда және өзге де кредиторлық берешек пен резервтерді қоспағанда)	(95.041.994)	(10.875.373)	(2.511)	–	–	–	–	–
Таза активтер	10.821.404	158.803.294	4.106.358	–	–	(4.193.268)	19.924	–
Топ үлесі	50%	50%	50%	50%	50%	25%	25%	30%
Топтың таза активтердегі үлесі	5.410.702	79.401.647	2.053.179	–	–	1	4.981	–
Түсім	79.525.179	138.480.813	–	–	–	6.276.575	–	–
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің тозуы және амортизациясы	(3.876.899)	(12.466.332)	(1.195)	–	–	(2.940.593)	(16.337)	–
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болған зиян	(18.524.342)	–	–	–	–	–	–	–
Пайыздық кіріс	449.356	5.630.117	–	–	–	66.668	–	–
Пайыздық шығыс	(12.368.152)	(11.520.690)	(99.869)	–	–	(2.052.092)	(6.645)	–
Табыс салығы бойынша шығыстар	(6.679.839)	(20.679)	(2.511)	–	–	–	–	–
Бір жылғы залал	(10.727.933)	(912.206)	(31.642)	–	–	(9.411.663)	(80.075)	–
Бір жылғы басқа да жиынтық кіріс/(залал)	158.419	(166.586)	–	–	–	–	–	–
Жиынтық залал жиыны	(10.569.514)	(1.078.792)	(31.642)	–	–	(9.411.663)	(80.075)	–

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың танылмаған жинақталған шығындардағы Топтың үлесі 406.049 мың теңгені (2024 жылғы 31 желтоқсан: 2.437.656 мың теңгені) құрады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**10. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Амортизацияланған құн бойынша ескерілетін қарыздар	4.343.667	–
Қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешек	968.452	–
Клиенттерге берілген қарыздар бойынша күтілетін кредиттік зияндар резерві	(5.442)	–
Берілген қарыздар жиыны	5.306.677	–
Ұзақ мерзімді бөлік	963.569	–
Қысқа мерзімді бөлік	4.343.108	–
Берілген қарыздар жиыны	5.306.677	–

2025 жылғы 5 желтоқсанда Топ пен «Екібастұз 2-МАЭС станциясы» АҚ (бұдан әрі – Екібастұз 2-МАЭС АҚ) арасында «№3 ст. энергия блогын орната отырып, Екібастұз 2-МАЭС кеңейту және қайта жаңарту» инвестициялық жобасын іске асыруға байланысты Екібастұз 2-МАЭС АҚ облигациялық бағдарламасы шеңберінде купондық сыйақыны төлеу шығыстарын қаржыландыруға 13.000.000 мың теңгеден аспайтын мөлшерде қарыз беру туралы келісімге қол қойылды. 2025 жылдың ішінде Компания Екібастұз 2-МАЭС-ке 4.218.221 мың теңге сомасында қарыздар берді. Сыйақы мөлшерлемесі жылдық 14,5%. Қарыз беру мерзімі әрбір келесі күнтізбелік жылға автоматты түрде ұзарту мүмкіндігімен 2026 жылғы 26 желтоқсанға дейін. Қарыздар камтамасыз етусіз беріледі.

11. БАСҚА ДА АЙНАЛЫМНАН ТЫС АКТИВТЕР

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Облигациялар	547.787	485.919
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	310.849	270.955
Басқа да айналымнан тыс қаржы активтері	4.730	10.609
Минусы: күтілетін кредиттік зияндар резерві	(10.252)	(7.398)
Басқа да қаржылық айналымнан тыс активтердің жиыны	853.114	760.085
Айналымнан тыс активтер бойынша алдын ала төлемдер	129.164.169	148.544.769
Өтелуге жататын ұзақ мерзімді ҚҚС	54.754	54.754
Басқа да айналымнан тыс активтер	4.011.744	3.974.175
Минусы: құнсыздану резерві	(15.322.524)	(15.512.539)
Басқа да қаржылық емес айналымнан тыс активтердің жиыны	117.908.143	137.061.159
Басқа да айналымнан тыс активтердің жиыны	118.761.257	137.821.244

Құнсыздану резервін шегергендегі өзге де айналымнан тыс активтерге мынадай күрделі сипаттағы қызметтер мен негізгі құралдар үшін аванстар мен алдын ала төлемдер жатады:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Алматы ЖЭО-3 қайта құру	43.486.389	33.445.459
Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып Алматы ЖЭО-2 жаңғырту	32.772.988	56.143.800
«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС отын беруді қайта құру және жаңғырту	28.884.977	38.857.777
Ерейментау қаласында 50 МВт ЖЭС салу	15.188.609	15.376.102
«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС-нің түтін құбырын салу	3.166.079	–
Басқа	5.665.127	4.721.631
Айналымнан тыс активтер бойынша алдын ала төлемдер жиыны	129.164.169	148.544.769

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**12. ТАУАР-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Қосалқы өндірістік материалдар (өзіндік құнның ең азы және өткізудің таза бағасы бойынша)	12.412.960	13.349.058
Отын (өзіндік құнның ең азы және өткізудің таза бағасы бойынша)	13.515.299	11.296.676
Қосалқы бөлшектер (өзіндік құнның ең азы немесе өткізудің таза бағасы бойынша)	7.457.549	3.409.470
Шикізат (өзіндік құнның ең азы және өткізудің таза бағасы бойынша)	94.512	49.208
Басқа да материалдар (өзіндік құнның ең азы немесе өткізудің таза бағасы бойынша)	1.201.659	931.156
Өзіндік құнның ең азы және өткізудің таза бағасы бойынша тауар-материалдық қорлар жиыны	34.681.979	29.035.568

2025 жылғы 31 желтоқсанда және 2024 жылғы 31 желтоқсанда тауар-материалдық қорлар қарыз қаражаты бойынша қамтамасыз ету ретінде көрсетілмеді.

2025 жылдың ішінде Топ 696.554 мың теңге (2024 жылы: 318.089 мың теңге) мөлшерінде таза өткізу құны бойынша көрсетілген қорларға қатысты шығыстарды мойындады. Осы сома «Сатудың өзіндік құны» бабында көрсетілген (22-ескертіне).

13. НЕГІЗІ ҚЫЗМЕТ БОЙЫНША ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ БАСҚА ДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Негізгі қызмет бойынша сауда дебиторлық берешек	114.755.120	75.933.591
Операциялық жалдау бойынша дебиторлық берешек	8.216.406	1.563.444
Минусы: күтілетін кредиттік зияндар резерві	(6.087.095)	(2.836.594)
Қаржылық дебиторлық берешек жиыны	116.884.431	74.660.441
Басқа да дебиторлық берешек	769.285	1.547.626
Минусы: күтілетін кредиттік зияндар резерві	(329.847)	(1.498.534)
Негізгі қызмет бойынша дебиторлық берешек және басқа да дебиторлық берешек жиыны	117.323.869	74.709.533

Топтың барлық қаржылық дебиторлық берешегі теңгемен көрсетілген.

Төменде күтілетін кредиттік зияндар резервінің қозғалысы көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.		2024 ж.	
	Негізгі қызмет бойынша дебиторлық берешек	Басқа да дебиторлық берешек	Негізгі қызмет бойынша дебиторлық берешек	Басқа да дебиторлық берешек
1 қаңтарға резерв	2.836.594	1.498.534	2.300.916	2.014.456
Есептеу	4.784.056	138.981	1.648.376	3.339.794
Қалпына келтіру	(1.533.322)	(1.305.801)	(580.651)	(3.853.821)
Есептен шығару	(233)	(1.867)	(532.047)	(1.895)
31 желтоқсанға резерв	6.087.095	329.847	2.836.594	1.498.534

Дефолт деңгейлері және кредиттік зияндар резервін есептеу 32-ескертінеде көрсетілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**14. БАСҚА ДА АЙНАЛЫМДАҒЫ АКТИВТЕР**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Облигациялар мен бағалы қағаздар	42.767.443	18.083.266
Пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты	305.005	547.915
Басқа да айналымдағы қаржы активтері	163.677	305.005
Басқа да дебиторлық берешек	120.091	139.339
Мерзімді депозиттер	5.948	3.270
Минусы: күтілетін кредиттік зияндар резерві	(591.058)	(612.810)
Басқа да қаржылық айналымдағы активтердің жиыны	42.771.106	18.465.985
Өтелуге жататын ҚҚС және салықтар бойынша алдын ала төлемдер	11.528.854	5.152.018
Өнім жеткізушілерге аванстар	11.222.970	3.515.276
Басқа да қаржылық емес айналымдағы активтер Минусы:	2.831.028	2.778.584
құнсыздану резерві	(413.151)	(418.732)
Басқа да айналымдағы активтердің жиыны	67.940.807	29.493.131

2025 жылғы 31 желтоқсанға облигациялар мен бағалы қағаздарға ҚР Ұлттық Банкінің 42.749.241 мың теңге сомасына ноттары кіреді. Топтың барлық облигациялары мен бағалы қағаздары теңгемен номинацияланған.

2025 жылы Топ «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның қысқа мерзімді облигацияларын 1 жылға дейінгі мерзіммен 17.000.000 мың теңге жалпы сомаға сатып алды. Сыйақының купондық мөлшерлемесі, 0,75% мөлшерінде тіркелген маржаны шегере отырып, ҚРҰБ купондық кезең ішінде белгілеген базалық мөлшерлемелердің орта деңгейі ретінде есептеледі. 2025 жыл ішінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ аталған облигацияларды толық өтеді.

2025 жылғы 4 маусымда Топ «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның қысқа мерзімді облигацияларын 2025 жылдың соңына дейінгі мерзіммен 6.000.000 мың теңге жалпы сомаға сатып алды. Сыйақының купондық мөлшерлемесі, 0,75% мөлшерінде тіркелген маржаны шегере отырып, ҚРҰБ купондық кезең ішінде белгілеген базалық мөлшерлемелердің орташа мәні ретінде есептеледі. 2025 жыл ішінде «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ аталған облигацияларды толық өтеді.

Сондай-ақ, 2025 жылдың ішінде Топ ҚР Ұлттық Банкінің 217.048.420 мың теңге жалпы сомаға Ноттарын сатып алды, бұл ретте ҚР Ұлттық Банкінің Ноттары 174.977.857 мың теңге жалпы сомаға өтелді. 2025 және 2024 жылдардың 31 желтоқсанына облигациялар мен бағалы қағаздарды Топ амортизацияланатын құны бойынша есепке алады және теңгемен көрсетілген.

15. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Кемінде үш ай өтеудің бастапқы мерзімі бар басқа да банктермен сатып алу және кері сату («кері репо») шарттары	61.217.276	81.546.780
Мерзімді депозиттер	25.332.096	11.124.039
Ағымдағы банк шоттарындағы ақша қаражаты	2.035.719	2.265.408
Кассадағы ақша қаражаты	16.382	20.081
Минусы: күтілетін кредиттік зияндар резерві	(8.419)	(4.013)
Ақша қаражаты мен оның баламаларының жиыны	88.593.054	94.952.295

Ақша қаражаты мен оның баламалары келесі валюталарда білдірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Теңге	88.566.155	94.951.744
Еуро	–	551
Доллар	2.805	–
Басқа валюталар	24.094	–
Ақша қаражаты мен оның баламаларының жиыны	88.593.054	94.952.295

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

16. КАПИТАЛ**Акционерлік капитал****2025 жыл**

2025 жылғы 31 желтоқсанға шығарылған 7.198.467 жай акция 538.908.267 мың теңге мөлшерінде толық төленді (2024 жылғы 31 желтоқсан: 6.952.267 акция 507.435.225 мың теңге мөлшерінде). Әрбір жай акция бір дауыс беру құқығын береді. Компанияның артықшылықты акциялары жоқ. Жарияланған акциялардың саны 8.602.187 акцияға тең (2024 жылғы 31 желтоқсан: 8.602.187 акция). 2025 жылғы 31 желтоқсанға Самұрық-Қазына Компанияның 100% акционері болып табылады (2024 жыл: 100%).

2025 жыл (жалғасы)

2025 жылғы 4 маусымда «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ «Алматы ЖЭО-3 қайта құру» жобасын іске асыру шеңберінде «АлЭС» АҚ одан әрі капиталдандыру мақсатында басымдықпен сатып алу құқығына сәйкес 6.454.795 мың теңге жалпы сомаға ақша қаражатын беру арқылы 1 жай акция үшін 129.095 теңге 90 тиын орналастыру бағасы бойынша Компанияның 50.000 акциясын сатып алды.

2025 жылғы 22 шілдеде «Самұрық-Қазына» АҚ «Көкшетау қаласында көмір жылу электр орталығын салу» жобасын іске асыру шеңберінде «Көкшетау ЖЭО» ЖШС одан әрі капиталдандыру мақсатында басымдықпен сатып алу құқығына сәйкес 25.018.247 мың теңге жалпы сомаға ақша қаражатын беру арқылы 1 жай акция үшін 127.514 теңге орналастыру бағасы бойынша Компанияның 196.200 акциясын сатып алды.

2024 жыл

2024 жылғы 2 мамырда «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Компания акцияларының эмиссиясын төлеу есебіне Компанияға құны 36.224.485 мың теңге және 23.505.742 мың теңге болатын 375.500 және 260.000 акция көлемінде «АЭС Шүлбі ГЭС» ЖШС-не және «Өскемен ГЭС» АҚ-на (бұдан әрі - Шүлбі ГЭС және ӨГЭС) 100% қатысу үлесін берді. Бұл операциялар кәсіпорындардың жалпы бақылаумен бірігуі болып табылады және алдыңғысының, яғни Самұрық-Қазынаның бухгалтерлік кітаптарында көрсетілген Шүлбі ГЭС және ӨГЭС активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны негізінде мүдделерді біріктіру әдісі бойынша ретроспективті түрде ескеріледі (*2-ескертпе*). Осы операциялардың нәтижесінде Топтың акционерлік капиталы 2024 жылы 59.730.227 мың теңгеге ұлғайтылды. Шығарылған акциялардың номиналды құны мен Шүлбі ГЭС және ӨГЭС таза активтерінің баланстық құны арасындағы айырма бөлінбеген пайданың құрамында көрсетілді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**16. КАПИТАЛ (жалғасы)**

2024 жылғы 4 қыркүйекте Самұрық-Қазына «Көкшетау ЖЭО» ЖШС жарғылық капиталын толықтыру мақсатында басымдықпен сатып алу құқығына сәйкес 4.137.000 мың теңге жалпы сомаға ақша қаражатын беру арқылы 1 жай акция үшін 861.875 теңге орналастыру бағасы бойынша Компанияның 4.800 акциясын сатып алды.

Шығарылған және жарияланған жай акцияларды салыстыру төменде келтірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Шығарылған жай акциялардың саны, [дана]	Бір акцияның номиналды құны, [теңге]	Жарғылық капитал
2024 жылғы 1 қаңтарға	6.311.967		443.567.998
Кезең ішінде шығарылған акциялар:			
<i>Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындағы мемлекеттік қатысу үлестерінің жарналарымен шығарылған және төленген акциялар</i>	375.500	96.470	36.224.485
	260.000	90.406,70	23.505.742
<i>Шығарылған және ақша қаражатымен төленген акциялар</i>	4.800	861.875,00	4.137.000
2024 жылғы 31 желтоқсанға	6.952.267		507.435.225
Кезең ішінде шығарылған акциялар:			
<i>Шығарылған және ақша қаражатымен төленген акциялар</i>	50.000	129.095,90	6.454.795
	196.200	127.514	25.018.247
2025 жылғы 31 желтоқсанға	7.198.467		538.908.267

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 7.198.467 акциясы толығымен төленді (2024 жылғы 31 желтоқсанға: 6.952.267 акция).

Дивидендтер

2024 жылғы 11 сәуірде «АЭС Шүлбі ГЭС» ЖШС және «Өскемен ГЭС» АҚ «Самұрық-Қазына» ҰӨҚ» АҚ пайдасына 3.249.965 және 1.000.000 мың теңге мөлшерінде дивидендтер төленетіні туралы жариялады. Дивидендтер 2024 жылы төленді. Бұл дивидендтер аталған компаниялардың Топқа берілген күніне дейін жарияланды (2024 жылғы 2 мамыр) және жалпы бақылаумен біріктірілгенге дейін пайданы бұрынғы иесіне бөлуді білдіреді. Тиісінше, бұл төлемдер Топтың капиталына әсер етпейді.

2024 жылғы 25 сәуірде Топ жалғыз акционерге 20.565.904 мың теңге – бір акция үшін 3.258,24 теңге мөлшерінде дивидендтер төлейтінін жариялады. Дивидендтер 2024 жылғы 24 шілдеде толығымен төленді.

2025 жылғы 10 сәуірде Топ жалғыз акционерге 20.565.918 мың теңге – бір акция үшін 2.958,16 теңге мөлшерінде дивидендтер төлейтінін жариялады. 2025 жылғы 9 шілдеде Топ дивидендтерді толығымен төледі.

2025 жылғы 22 мамырда және 2025 жылғы 12 қыркүйекте «Бұқтырма СЭС» АҚ артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы 2024 жылғы акция үшін 485.151 мың теңге – 833,79 теңге және 2025 жылғы бірінші жартыжылдықтағы акция үшін тиісінше 2.072.989 мың теңге – 3.562,69 теңге мөлшерінде жариялады (30-ескертпе).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**16. КАПИТАЛ (жалғасы)****Акционермен жасалатын басқа да операциялар**

ҚР Үкіметінің тапсырмасына сәйкес, Екібастұз қаласында жылумен жабдықтаудың апатты іркілісінен кейін Екібастұз ЖЭО-ны күрделі жаңғырту туралы мәселе қаралды. Сонымен қатар, жергілікті атқарушы органдардың Екібастұз қаласы әкімдігінің меншігі болып табылатын станцияны қолдау және дамыту бойынша қаржылық және техникалық мүмкіндіктерінің жоқтығын ескере отырып, Үкімет Самұрық-Энергоға Екібастұз қаласының әкімдігімен 2027 жылғы маусымға дейінгі мерзіммен Екібастұз ЖЭО активтерін Топқа бере отырып, сенімгерлік басқару шартын жасасуды тапсырды. Өз кезегінде Топ өз қаражаты есебінен активтерге күрделі жөндеу жүргізуге міндетті. Шарт мерзімі өткеннен кейін Топ берілген активтерді олардың қалыпты пайдаланылуын және халықты үздіксіз жылумен қамтамасыз ететін жай-күйде қайтаруға тиіс. Екібастұз ЖЭО активтерін күрделі жөндеу жөніндегі міндеттемені қамтитын сенімгерлік басқару шартын жасасу туралы шешімді Топтың түпкі акционері қабылдағандықтан және директивалық сипатта болғандықтан, мұндай операциялар Топтың есеп саясатына сәйкес «акционермен басқа операциялар» ретінде қарастырылады. Топ бұл шарттан ешқандай экономикалық пайда көрмейді, сондықтан ол ауыр деп саналады. Тиісінше, топ Екібастұз ЖЭО күрделі жөндеу құнын бағалады және күрделі жөндеу бойынша міндеттемелер үшін резерв құрды, сондай-ақ капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте оларды акционермен жасалған басқа операциялар ретінде көрсетті. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте өзге ұзақ мерзімді резерв 1.651.153 мың теңгені және өзге қысқа мерзімді резерв – 2.801.881 мың теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 4.030.672 мың теңге және 4.843.000 мың теңге). 2025 жылғы 31 желтоқсанға Топ жүргізілген күрделі жұмыстарды Екібастұз қаласының әкімдігіне 5.288.603 мың теңге сомасына (2024 жыл: 3.723.198 мың теңге) берді.

17. АКТИВТЕРДІ ЖОЮ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР РЕЗЕРВИ

Төменде объектілерді пайдалану салдарын жою бойынша міндеттемелер резерві бойынша қозғалыс көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>		Ескер	
		2025 ж.	2024 ж.
	.		
1 қаңтарға резерв		24.069.220	20.810.977
Бір жылға есептеу		76.861	–
Негізгі құралдар арқылы есептік бағалауды өзгерту	7	8.674.855	983.639
Басқа операциялық кірістерде көрсетілген есептік бағалаудағы өзгеріс		(31.989)	–
Дисконт амортизациясы	26	2.706.289	2.345.145
Резервті пайдалану		(498.928)	(70.541)
31 желтоқсанға объектілерді пайдалану салдарын жою бойынша міндеттемелер резервінің жиыны		34.996.308	24.069.220

Төменде күл үйінділерін жоюға арналған резерв бойынша қозғалыс берілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>		Ескер	
		2025 ж.	2024 ж.
	.		
1 қаңтарға резерв		3.739.349	3.143.439
Негізгі құралдар арқылы есептік бағалауды өзгерту	7	148.354	235.977
Басқа операциялық кірістерде көрсетілген есептік бағалаудағы өзгеріс		(603.058)	265.393
Дисконт амортизациясы	26	432.128	388.311
Резервті пайдалану		(371.541)	(293.771)
31 желтоқсанға күл үйінділерін жоюға арналған резервтің жиыны		3.345.232	3.739.349

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**17. АКТИВТЕРДІ ЖОЮ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР РЕЗЕРВІ (жалғасы)**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді бөлік	35.783.926	26.900.279
Қысқа мерзімді бөлік	2.557.614	908.290
Объектілерді пайдалану салдарын жою бойынша міндеттемелер резервінің және күл үйінділерін жою резервінің жиыны	38.341.540	27.808.569

18. ҚАРЫЗДАР МЕН ОБЛИГАЦИЯЛАР

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді бөлік		
Мерзімді банк қарыздары	356.022.847	163.230.819
Самұрық-Қазынадан алынған қарыз	80.941.219	81.042.825
Шығарылған облигациялар	39.241.931	44.452.414
Тұтынушылардан алынған қарыздар	556.385	678.592
Қарыздар мен облигациялар жиыны - ұзақ мерзімді бөлік	476.762.382	289.404.650
Қысқа мерзімді бөлік		
Мерзімді банк қарыздары	74.416.819	32.539.739
Богатырь-Көмірден алынған қарыз	15.150.750	15.613.063
Самұрық-Қазынадан алынған қарыз	8.991.937	2.761.153
Шығарылған облигациялар	8.525.734	32.332.561
Тұтынушылардан алынған қарыздар	472.369	447.234
Қарыздар мен облигациялар жиыны - қысқа мерзімді бөлік	107.557.609	83.693.750
Қарыздардың жиыны	584.319.991	373.098.400

Төмендегі кестеде ұсынылған кезеңдердің әрқайсысы үшін қаржылық қызметтен туындайтын таза борыш сомасы мен Топ міндеттемелеріндегі өзгерістерді талдау келтірілген. Бұл міндеттемелердің баптары қаржылық қызмет құрамындағы ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ескер.	2025 ж.	2024 ж.
1 қаңтарға қарыздар		373.098.400	270.194.079
Алынған қарыздар және шығарылған облигациялар бойынша түсімдер		288.021.166	224.101.574
Қарыздарды өтеу		(89.914.554)	(131.137.015)
Капиталға айналдырылған сыйақы	7, 8	30.412.470	12.767.766
Инвестициялық қызметтен (негізгі құралдарды сатып алудан) түскен ақша қаражатының қозғалысында көрсетілген капиталдандырылған сыйақы	7	(24.266.568)	(11.781.462)
Пайыздық шығыстар		30.150.416	27.068.770
- сыйақыны есептеу	24	21.133.868	18.971.530
- келтірілген құн дисконтын болдырмау	24	9.016.548	8.097.240
Төленген сыйақы		(20.580.237)	(16.916.632)
Алынған қарызды бастапқы тану кезінде дисконтты есептеу		-	(1.345.613)
Бағамдық айырмалар бойынша түзетулер		147	4.854
Басқа		(2.601.249)	142.079
31 желтоқсандағы қарыздар		584.319.991	373.098.400

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**18. ҚАРЫЗДАР МЕН ОБЛИГАЦИЯЛАР (жалғасы)**

Топтың ұзақ мерзімді қарыздары 356.022.847 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсан: 163.230.819 мың теңге) мөлшеріндегі соманы қамтиды, олар бойынша қаржылық және қаржылық емес ковенанттар қолданылады. Көрсетілген талаптарды сақтамау кредиторларға тиісті міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығын бере алады.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ барлық қаржылық және қаржылық емес ковенанттарды сақтады.

«Самұрық-Энерго» АҚ*«Самұрық-Қазына ҰӘҚ» АҚ*

2010 жылғы 17 наурызда Компания «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-мен Forum Muider Limited-тегі 50% үлесті сатып алу нәтижесінде борышты қайта қаржыландыру мақсатында 48.200.000 мың теңге сомасына кредиттік келісімге қол қойды. Қарыз өтеу мерзімі 2029 жылғы 17 қыркүйектен кешіктірілмей жылдық 1,2% мөлшерінде пайыздық мөлшерлеменен берілді. Негізгі сома жыл сайынғы тең төлемдермен өтелуге жатады, ал пайыздар қарыз алғаннан кейінгі келесі есепті жылдан бастап жартыжылдық жарналармен төленеді. 2025 жылдың ішінде Компания 2.381.109 мың теңге сомаға негізгі борышты ішінара өтеді.

2024 жылдың ішінде Компания «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ қосалқы станциясының құрылысын қаржыландыру мақсатында «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-мен кредиттік келісімнің мерзімін 2026 жылғы 25 желтоқсанға дейін ұзарту туралы қосымша келісімге қол қойды, бұл қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесі есепті жылдың басындағы 10 жылдағы орташа өлшенген инфляцияға тең. Басшылық қарыз талаптарындағы мұндай өзгеріс бастапқы қарызды тануды тоқтату және жаңа қарызды әділ құны бойынша тану ретінде ескерілуі тиіс деп есептейді. Компания басқа резервтік капитал құрамында 1.345.614 мың теңге сомасында қарызды бастапқы танудан түскен кірісті мойындады.

2010 жылғы 17 наурызда Компания «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-мен Forum Muider-дегі 50% үлесті сатып алу нәтижесінде борышты қайта қаржыландыру мақсатында 48.200.000 мың теңге сомасына кредиттік келісімге қол қойды. Қарыз өтеу мерзімі 2029 жылғы 15 қыркүйектен кешіктірілмей жылдық 1,2% мөлшерінде пайыздық мөлшерлеменен берілді. Негізгі сома жыл сайынғы тең төлемдермен өтелуге жатады, ал пайыздар қарыз алғаннан кейінгі келесі есепті жылдан бастап жартыжылдық жарналармен төленеді.

2014 жылғы 16 қаңтарда Компания «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-мен 200.000.000 мың теңге сомасында «Болат Нұржанов атындағы Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС-не (бұдан әрі - «Екібастұз 1-МАЭС») қалған қатысу үлесін сатып алу мақсатында кредиттік келісімге қол қойды. Негізгі сома 2028 жылғы 1 желтоқсанға дейін төленуі тиіс, ал пайыздар 7,8% мөлшерлемесі бойынша жартыжылдық жарналармен төленеді.

2014 жылғы 3 қазанда негізгі борыш сомасы 100.000.000 мың теңге мөлшерінде Компанияның акцияларына айырбасталды. Негізгі борыштың қалған сомасы бойынша пайыздық мөлшерлеме жылдық 9% мөлшерінде белгіленді.

2015 жылғы 25 желтоқсанда негізгі борыш сомасы бойынша пайыздық мөлшерлеме жылдық 1%-ға дейін төмендетілді.

Азия Даму Банкі

2018 жылдың 8 қарашасы мен 5 желтоқсанында Компания негізгі қызмет түрлерінің операциялық тиімділігін арттыру және жаңартылатын энергиямен байланысты мүмкіндіктерді анықтау мақсатында Азия Даму Банкінде 120 миллион АҚШ долларын құрайтын жаңартылмайтын кредит желілерін ашты. 2019 жылы Компания кредиттік желілер бойынша 45.860.800 мың теңге жалпы сомаға А және В траншын 5 жылдан кейін, С траншын 7 жылдан кейін өтеу мерзімімен үш транш алды. Пайыздық мөлшерлеме Қазақстан Республикасы инфляциясының нақты көрсеткіштерінің (All-in cost) өсімі, банктің маржасы (А және В Транштары бойынша 3,75%, С траншы бойынша 4,50%) негізінде белгіленеді. 2022 жылы А және В транштары мерзімінен бұрын толық өтелді). 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша С траншы бойынша 15.234.400 мың теңге сомасындағы қалдық толығымен қысқа мерзімді бөлікке ауыстырылды.

Еуразиялық даму банкі

2023 жылғы 30 маусымда Компания Еуразиялық даму банкінен 2034 жылғы 31 қазанда өтеу мерзімімен 6.626.296 мың теңге сомасына қарыз алды. Нысаналы мақсаты - еншілес ұйымның Еуразиялық даму банкі алдындағы негізгі борышын өтеу мақсатында «Eneumentau Wind power» ЖШС-не қарыз беру. Пайыздық мөлшерлеме - 2026 жылғы 31 қазанға дейін жылдық 11,5%. 2026 жылғы 1 қарашадан бастап негізгі борыш толық

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

өтелгенге дейін пайыздық мөлшерлеме Қазақстан Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесінің және жылдық 2,25% маржаның сомасына тең.

18. ҚАРЫЗДАР МЕН ОБЛИГАЦИЯЛАР (жалғасы)*«Богатырь Көмір» ЖШС*

2022 жылдың ішінде Топ «Богатырь Көмір» ЖШС-нен (Forum Muider Limited Бас компаниясының бірлескен кәсіпорнының еншілес компаниясы) қарыздар мерзімінің соңында негізгі борыш пен сыйақыны өтеу талабымен 12 ай мерзімге 12.482.770 мың теңге жалпы сомаға қарыздар алды.

2023 жылғы шілдеде және қарашада қарыздардың мерзімдері бір жылға ұзартылды, жылдық сыйақы мөлшерлемесі транштар берілген күні қолданыста болатын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесі деңгейінде белгіленді, оған қоса жылдық 3% маржа. 2024 жылғы қыркүйекте қарыздардың мерзімдері 1 жылға ұзартылды, жылдық сыйақы мөлшерлемесі транштар берілген күні қолданыста болатын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесі деңгейінде белгіленді, оған қоса жылдық 2% маржа.

2025 жыл ішінде «Самұрық-Энерго» АҚ «Богатырь Көмір» ЖШС-мен қарыз мерзімдерін 2026 жылғы 19 шілдеге және 2026 жылғы 8 қарашаға дейін ұзарту туралы қосымша келісімдерге қол қойды. Топ аталған қарыздар талаптарының өзгерістерін 9 ҚЕХС талаптарына сәйкес талдап, қарыздар талаптарын түрлендіру маңызды емес деген қорытындыға келді. Осыған байланысты бастапқы қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтату жүргізілмеді, ал талаптардың өзгеруі қолданыстағы қаржылық міндеттемелерді түрлендіру ретінде ескерілді.

2025 жылғы 13 қаңтарда Компания «Богатырь-Көмір» ЖШС-не алынған қарыздар бойынша борыштың негізгі сомасын ішінара өтеу есебіне 1.500.000 мың теңге және қарыздар бойынша 533.035 мың теңге сыйақы төледі.

*«Самұрық-Энерго» АҚ (жалғасы)**Облигациялар*

2018 жылғы қарашада Топ жеті жыл мерзімге 1 облигация үшін номиналды құны 1,000 теңге болатын 21.736.200 мың теңге сомасына облигацияларды шығарып, орналастырды. Купондық пайыздық мөлшерлеме жылдық 11,2%-ды құрады және жылына екі рет төленуі тиіс. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша облигациялар толығымен өтелді.

2021 жылғы 25 қарашада Топ 6,5 жыл мерзімге 1 облигация үшін номиналды құны 100.000.000 теңге болатын 18.400.000 мың теңге сомасына 184 дана жасыл облигацияларды шығарып, орналастырды. Купондық пайыздық мөлшерлеме жылдық 11,4 %-ды құрады және жылына екі рет төленуі тиіс.

2024 жылғы 19 қыркүйекте «Самұрық-Энерго» АҚ 2029 жылғы 19 қыркүйекке дейін айналыс мерзімімен ҚРҰБ +1% өзгермелі мөлшерлеме бойынша Astana International Exchange алаңында өтімділікті басқару бағдарламасы шеңберінде 34.736.552 мың теңге сомасына амортизацияланған купондық облигациялар шығарды.

*«Алматы электр станциялары» АҚ**«Қазақстан Халық банкі» АҚ*

2025 жылдың ішінде «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен кредиттік желі беру туралы келісім шеңберінде айналым қаражатын толықтыруға 17,25%, 18,5%, 20% сыйақы мөлшерлемесі бойынша 24.128.169 мың теңге жалпы сомаға қарыздар алынды.

2025 жылдың ішінде «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен кредиттік желі беру туралы келісім шеңберінде «ЖЭО-3-ті қайта құру» жобасына, оның ішінде «ЖЭО-3-ті қайта құру» жобасын іске асыруға байланысты бұрын жұмсалған шығындарды ҚР ҰБ+1,5% Базалық мөлшерлемесі сыйақы мөлшерлемесі бойынша 47.293.210 мың теңге жалпы сомаға өтеуге қарыздар алынды.

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған он екі айдың ішінде «Қазақстан Халық банкі» АҚ-нан 18.337.098 мың теңге жалпы сомаға, оның ішінде мерзімінен бұрын 15.977.444 мың теңгеге қысқа мерзімді қарыздар бойынша негізгі борышты өтеу жүргізілді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**18. ҚАРЫЗДАР МЕН ОБЛИГАЦИЯЛАР (жалғасы)***Қазақстанның Даму Банкі*

2025 жылғы 29 желтоқсанда «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-мен 2023 жылғы 8 маусымдағы кредиттік желі беру туралы келісім шеңберінде Компания TONIA + 2,1% + 0,73% сыйақы мөлшерлемесі бойынша 55.150.789 мың теңге сомасына бірінші транш алды.

Еуропа Қайта Құру және Даму Банкі

2025 жылдың ішінде «Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып, Алматы ЖЭО-2 жаңғырту» жобасы бойынша 49.706.453 мың теңге жалпы сомаға транштар алынды.

2025 жылдың ішінде Еуропа Қайта Құру және Даму Банкімен жасалған 2022 жылғы 25 қарашадағы қарыз шартына сай 1.734.000 мың теңге мөлшерінде негізгі борышты, 8.725.170 мың теңге мөлшерінде есептелген сыйақыны өтеу жүргізілді.

Азия Даму Банкі

2025 жылдың ішінде «Қоршаған ортаға әсерді барынша азайта отырып, Алматы ЖЭО-2 жаңғырту» жобасы бойынша, 2023 жылғы 9 маусымдағы кредиттік келісімнің шеңберінде 55.659.919 мың теңге жалпы сомаға транштар алынды.

«Алматы электр станциялары» АҚ (жалғасы)*Азия Даму Банкі (жалғасы)*

2025 жылдың ішінде Азия Даму Банкімен жасалған 2023 жылғы 9 маусымдағы кредиттік келісімге сай 600.000 мың теңге мөлшерінде негізгі борышты, 3.470.908 мың теңге мөлшерінде есептелген сыйақыны өтеу жүргізілді.

«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС

2025 жылдың ішінде «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен кредиттік желі беру туралы келісім шеңберінде «Отын беруді қайта құру» жобасына 10.038.688 мың теңге сомасында (сыйақы мөлшерлемесі 18,5% - 20,63%), «Түтін құбырын салу» жобасына 6.664.020 мың теңге сомасында (сыйақы мөлшерлемесі 19,63%) және «Отын құбырын салу» жобасына және 20% сыйақы мөлшерлемесі бойынша 2.045.497 мың теңге сомасына айналым қаражатын толықтыруға қарыздар алынды. Кредиттік желінің талаптарына сәйкес, осы қарыздар бойынша міндеттемелер Компанияның ағымдағы шотында орналастырылған ақшалай кепілмен қамтамасыз етілген.

2025 жылдың ішінде 5.689.902 мың теңге жалпы сомаға «Қазақстан Халық банкі» АҚ-нан қысқа мерзімді қарыздар бойынша негізгі борыш өтелді. Қарыздар бойынша төленген пайыздар 12.789.906 мың теңге болды.

«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ

2025 жылдың ішінде «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен кредиттік желі беру туралы келісім шеңберінде Топ айналым қаражатын толықтыруға 17,75%,-20,5% сыйақы мөлшерлемесі бойынша 13.880.000 мың теңге жалпы сомаға қарыздар алды.

2025 жылдың ішінде «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен кредиттік желі беру туралы келісімге қосымша келісім шеңберінде «АЖК» АҚ «АЖК» АҚ Филиалы - «Энергосбыт»-тың айналым қаражатын толықтыруға 18,5-20,5% сыйақы мөлшерлемесі бойынша 23.444.135 мың теңге жалпы сомаға қарыздар алды.

2025 жылдың ішінде «Алатау Жарық Компаниясы» АҚ 9.280.000 мың теңге жалпы сомаға «Қазақстан Халық банкі» АҚ-нан қысқа мерзімді қарыздар бойынша негізгі борышты өтеді.

«АЖК» АҚ филиалы «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ның қарыздары бойынша 19.444.135 мың теңге жалпы сомаға негізгі борышты және 1.164.424 мың теңге сомаға сыйақыны өтеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**19. НЕГІЗІ ҚЫЗМЕТ БОЙЫНША КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК ЖӘНЕ БАСҚА ДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
ЕРС-келісімшарттары бойынша қаржылық міндеттемелер	48.423.729	44.112.127
Негізгі қызмет бойынша кредиторлық берешек	48.553.724	37.953.659
Негізгі құралдарды сатып алу бойынша кредиторлық берешек	37.795.243	37.799.256
Басқа да қаржылық кредиторлық берешек	3.275.333	3.459.770
Қаржылық кредиторлық берешек жиыны	138.048.029	123.324.812
Ұзақ мерзімді бөлік	13.094.233	2.344.844
Қысқа мерзімді бөлік	124.953.796	120.979.968
Қаржылық кредиторлық берешек жиыны	138.048.029	123.324.812
Алматы қаласының Әкімдігі алдындағы берешек (4-ескертпе)	5.841.514	5.841.514
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша есептелген резервтер	6.436.331	4.192.983
Жалақы бойынша берешек	4.278.934	3.652.270
Сатып алушылар мен тапсырыс берушілерден алынған аванстар	2.264.271	2.261.103
Басқа да қаржылық емес кредиторлық берешек	3.763.910	1.948.499
Қаржылық емес кредиторлық берешек жиыны	22.584.960	17.896.369
Ұзақ мерзімді бөлік	868.732	19.225
Қысқа мерзімді бөлік	21.716.228	17.877.144
Қаржылық емес кредиторлық берешек жиыны	22.584.960	17.896.369
Негізгі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек жиыны	160.632.989	141.221.181

ЕРС-келісімшарттары бойынша қаржылық міндеттемелер «Алматы ЖЭО-2 қоршаған ортаға әсерін барынша азайта отырып жаңғырту» және «Алматы ЖЭО-3 қайта құру» инвестициялық жобалары бойынша ЕРС-келісімшарттары шеңберінде жабдықтар мен өндіріс процесінде тиелген жабдықтар үшін орындалған жұмыстар бойынша міндеттемелерді қамтиды (4-ескертпе):

- POWERCHINA SEPCO1 Electric Power Construction Co. 19.011.988 мың теңге мөлшерінде, оның ішінде ұзақ мерзімді бөлік 13.083.022 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсан: 20.824.369 мың теңге, оның ішінде ұзақ мерзімді бөлік 2.235.973 мың теңге);
- «КВИ Energy Group» ЖШС 25.487.979 мың теңге мөлшерінде (2024 жылғы 31 желтоқсан: 19.247.735 мың теңге);
- POWERCHINA SEPCO1 Electric Power Construction 3.923.762 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсан: 4.040.024 мың теңге).

Қаржы кредиторлық берешек келесі валюталарда білдірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Теңге	117.465.777	89.412.371
Еуро	11.206.257	32.913.441
Рубль	526	409
Юань	9.375.469	998.591
Негізгі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек жиыны	138.048.029	123.324.812

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**20. САЛЫҚТАР МЕН БЮДЖЕТКЕ БАСҚА ДА ТӨЛЕМДЕР БОЙЫНША БЕРЕШЕК**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
ҚҚС	2.759.419	3.254.312
Парниктік газдар шығарындыларына қосымша квоталар сатып алуға арналған резерв (29-ескертпе)	2.328.645	1.214.581
Қоршаған ортаны ластағаны үшін төлем	1.896.455	1.756.884
Жеке табыс салығы	1.448.173	948.411
Әлеуметтік салық	1.263.723	731.298
Басқа	927.991	778.792
Салықтар мен бюджетке басқа да төлемдер бойынша берешек жиыны	10.624.406	8.684.278

21. ТҮСІМ

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім - 15 ҚЕХС (IFRS):		
Электр энергиясын өткізу	536.315.808	449.343.899
Электр қуатының өзірлігін қолдау қызметінен түскен кіріс	67.028.108	58.076.148
Жылу энергиясын сату	40.420.744	33.992.515
ЖЭК бойынша электр энергиясын өткізу	8.217.856	6.982.393
Химия араласқан суды сату	4.255.667	2.079.711
Электр энергиясын беру және тарату	2.260.481	5.974.740
Басқасы	651.849	520.398
Жиыны	650.932.657	549.987.411
Жалдаудан түскен кіріс - 16 ҚЕХС (IFRS):		
Инвестициялық меншікті жалға беруден түскен кіріс	93.692.772	16.520.037
Түсім жиыны	752.843.285	573.489.841

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша барлық түсім кезең ішінде танылады.

2025 жылғы 21 ақпанда «БГЭС» АҚ, Топтың еншілес ұйымы мен «Қазмырыш» ЖШС арасында Бұқтырма ГЭС Мүліктік кешенін жалға алудың жаңа шартына (бұдан әрі – Шарт) қол қойылды.

2025 жылғы 19 мамырда «Қазмырыш» ЖШС-мен жалдау шартын жасасу арқылы Бұқтырма ГЭС Мүліктік кешенінің үшінші тұлғаларының құқықтарына ауыртпалық салу жөніндегі осы мәмілені «БГЭС» АҚ жасауға № 350 қаулы нысанында ҚР Үкіметінің рұқсаты алынды.

Жалдау мерзімі 5 жылды құрайды, 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап 2028 жылғы 31 желтоқсанға дейін. Шарттың қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін, сондай-ақ Шарттың қолданысы мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде «Қазмырыш» ЖШС «Қазмырыш» ЖШС-нің қалыпты тозуы мен өндіріс жақсартуларын ескере отырып, «БГЭС» АҚ-ны алған күйінде Мүліктік кешенді қайтаруға міндетті.

«Қазмырыш» ЖШС Мүліктік кешенді уақытша иелену және пайдалану (жалға алу) нәтижесінде алынған қосымша кірісі «БГЭС» АҚ пайдасына 80%, «Қазмырыш» ЖШС пайдасына 20% бөлуге жатады.

Жалдау шартын Топ операциялық жалдау ретінде жіктейді. Жіктеу мыналарға негізделген: (i) мүліктік кешенге меншік құқығы жалға алушыға берілмеген; (ii) шартта активті әділ құнынан едәуір төмен бағамен сатып алуға опцион жоқ; (iii) жалдау мерзімі (5 жыл) гидроэлектростанцияның экономикалық қызмет ету мерзімінің едәуір бөлігін құрамайды; (iv) ең төменгі жалдау төлемдерінің келтірілген құны тиісті мүліктің әділ құнынан айтарлықтай төмен; (v) мүлікті тек жалға алушы пайдалану үшін дайындаған жоқ.

Осылайша, Шарттың талаптары қаржылық жалдау критерийлеріне сәйкес келмейді, қаржылық жалдау белгілеріне ие емес және Шарт операциялық жалдау ретінде жіктелуге жатады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**22. САТУДЫҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Жанармай	139.497.949	105.269.337
Еңбекақыны төлеу және байланысты шығыстар	95.488.117	69.099.177
Негізгі құралдардың тозуы мен материалдық емес активтердің амортизациясына	78.029.639	58.019.529
Сатып алынған электр энергиясының құны	46.524.442	46.365.785
Электр энергиясын беру қызметтері және өзге де қызметтер	27.959.619	20.306.862
Электр қуатының өзірлігін қолдау қызметтері	25.005.131	15.644.033
Жөндеу және ұстау	17.559.967	12.979.153
Бөгде ұйымдардың қызметтері	14.022.877	11.718.949
Сумен қамсыздандыру	13.051.832	10.463.768
Табыс салығынан басқа салықтар	12.467.248	10.379.183
Материалдар	7.484.426	4.334.980
Күзет қызметтері	3.512.172	2.729.122
Резервтерді тауар-материалдық қорлардың таза өткізілетін құнына дейін есептеу	696.554	318.089
Басқа	6.119.748	4.016.662
Сатудың өзіндік құнының жиыны	487.419.721	371.644.629

23. ӨТКІЗУ ШЫҒЫСТАРЫ

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Электр энергиясын диспетчерлеу және бақылау	11.045.823	8.786.175
Еңбекақыны төлеу және байланысты шығыстар	60.599	50.307
Басқасы	1.585	8.866
Өткізу бойынша шығыстар жиыны	11.108.007	8.845.348

24. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Еңбекақыны төлеу және байланысты шығыстар	15.432.042	12.382.621
Мемлекеттік баждар, айыппұлдар және бюджетке төленетін өзге де төлемдер	4.646.588	(727.902)
Кеңес беру және басқа да кәсіптік қызметтер	1.607.785	1.338.365
Негізгі құралдардың тозуы мен материалдық емес активтердің амортизациясына	1.345.561	1.077.983
Іссапар және өкілдік шығыстар	643.964	486.082
Бағдарламалық жасақтамаға қызмет көрсету	578.167	908.230
Жөндеу шығыстары	449.429	253.650
Материалдар	349.731	338.061
Табыс салығынан басқа өзге салықтар	235.089	190.457
Жалдау шығыстары	231.960	189.065
Күзет қызметтері	198.465	184.126
Көлік шығыстары	166.957	70.078
Қайырымдылық	–	823.878
Басқа	2.652.603	2.498.645
Жалпы және әкімшілік шығыстар жиыны	28.538.341	20.013.339

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**25. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Кредиттік мекемелердегі қаражат және ақша қаражаты мен оның баламалары бойынша сыйақы	16.362.130	7.343.897
Пайыздық кірістер - облигациялар мен қарыздар бойынша дисконт амортизациясы	4.312.928	1.396.511
Пайыздық кірістер - ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша дисконт амортизациясы	25.228	41.372
Басқа	50.700	807.278
Қаржылық кірістер жиыны	20.750.986	9.589.058

26. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫСТАР

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ескер.	2025 ж.	2024 ж.
<i>Облигациялар мен қарыздар бойынша пайыздық шығыстар</i>			
- сыйақы бойынша шығыстар	18	21.133.868	18.971.530
- келтірілген құн дисконтын амортизациялау	18	9.016.548	8.097.240
<i>Келтірілген құн дисконтын амортизациялау</i>			
- объектілерді пайдалану салдарын жою бойынша міндеттемелер резервін және күл үйінділерін жою резервін	17	3.138.417	2.733.456
- жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер		313.762	237.724
- басқа резервтер		867.965	—
Басқа		898.311	1.282.375
Пайдада немесе зиянда танылған қаржылық шығыстар жиыны		35.368.871	31.322.325
Кредиттер мен қарыздар бойынша капиталға айналдырылған шығындар	18	30.412.470	12.767.766
Қаржылық шығындар жиыны		65.781.341	44.090.091

27. КҮТІЛЕТІН КРЕДИТТІК ЗИЯНДАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін күтілетін кредиттік зияндарға мыналар кіреді:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік зияндар (13-ескертпе)	3.250.734	1.067.725
Басқа да дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік зияндарды қалпына келтіру (13-ескертпе)	(1.166.820)	(514.027)
Басқа да қаржы активтері бойынша күтілетін кредиттік зияндарды қалпына келтіру	(14.427)	(371.651)
Басқа да қаржылық емес активтердің құнсыздануынан болған залалдарды қалпына келтіру	(200.391)	(41.326)
Активтердің құнсыздануынан болған залал жиыны	1.869.096	140.721

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**28. ТАБЫС САЛЫҒЫ**

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	46.060.116	28.085.556
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығыстар	1.649.348	6.469.539
Табыс салығы бойынша шығыстар жиыны	47.709.464	34.555.095

Төменде салықтың теориялық және нақты шығысын салыстыру берілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Салық салынғанға дейінгі пайда	205.354.654	147.523.908

20% қолданыстағы мөлшерлеме бойынша табыс салығының теориялық шығысы (2024 жыл: 20%)	41.070.931	29.504.782

Мыналарға түзетулер:

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың табыс салығы салынбайтын (пайдадағы)/зияндағы үлесі	(1.942.480)	1.171.182
Салық шығындары бойынша ескіру мерзімінің өтуін қоса алғанда, алдыңғы кезеңдерге қатысты түзету	–	148.538
Бірлескен кәсіпорынға инвестицияның құнсыздануынан және шартты шығуынан болған залал	3.146.713	–
Төлем көзінен ұсталатын табыс салығы	165.567	78.180
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша танылмаған активтердегі өзгерістер	665.748	2.602.145
Басқа да есептен шығарылмайтын шығыстар	4.602.985	1.050.268
Табыс салығы бойынша шығыстар жиыны	47.709.464	34.555.095

ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттары мен ҚР салық заңнамасы арасындағы айырмашылықтар бухгалтерлік есептегі активтер мен міндеттемелердің баланстық құны мен олардың салық базасы арасындағы уақыт айырмаларының пайда болуына әкеледі. Уақыт айырмалары өзгерістерінің салықтық әсері төменде келтірілген және уақыт айырмаларын қалпына келтіру кезеңінде қолданылуы күтілетін салық мөлшерлемелеріне сәйкес көрсетіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**28. ТАБЫС САЛЫҒЫ (жалғасы)**

	2025 жылғы 1 қаңтар	Пайда мен зиян шотына жатқызылға ны	2025 жылғы 31 желтоқсан
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>			
Шегерілетін уақыт айырмаларының салық әсері			
Ауыстырылған салық шығындары	8.676.836	(47.593)	8.629.243
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	–	417.192	417.192
Күл үйінділерін жоюға арналған резерв және объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған резерв	3.321.711	4.506.477	7.828.188
Тауар-материалдық қорлар	2.904.738	(2.360.285)	544.453
Негізгі қызмет бойынша дебиторлық берешек және басқа да дебиторлық берешек	143.556	434.303	577.859
Табыс салығынан басқа салықтар	164.204	88.271	252.475
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв	648.773	467.642	1.116.415
Басқасы	1.674.340	(1.318.027)	356.313
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша жалпы активтер	17.534.158	2.187.980	19.722.138
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалмаған активтер	(3.042.579)	(665.748)	(3.708.327)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелермен есептесуді шегеру	(14.491.579)	(719.160)	(15.210.739)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалған активтер	–	803.072	803.072
Салынатын уақыт айырмаларының салық әсері			
Негізгі құралдар	(83.962.732)	(3.525.094)	(87.487.826)
Қарыздар	(6.242.529)	353.514	(5.889.015)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша жалпы міндеттемелер	(90.205.261)	(3.171.580)	(93.376.841)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтермен есептесуді шегеру	14.491.579	719.160	15.210.739
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша танылған міндеттемелер	(75.713.682)	(2.452.420)	(78.166.102)

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**28. ТАБЫС САЛЫҒЫ (жалғасы)**

	Пайда мен зиян шотына		2024 жылғы 31 желтоқсан
	2024 жылғы 1 қаңтар	жатқызылған ы	
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>			
Шегерілетін уақыт айырмаларының салық әсері			
Ауыстырылған салық шығындары	9.071.477	(394.641)	8.676.836
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	210.094	(210.094)	–
Облигациялар	190.663	(190.663)	–
Күл үйінділерін жоюға арналған резерв және объектілерді пайдалану салдарын жоюға арналған резерв	4.729.396	(1.407.685)	3.321.711
Тауар-материалдық қорлар	452.339	2.452.399	2.904.738
Негізі қызмет бойынша дебиторлық берешек және басқа да дебиторлық берешек	714.628	(571.072)	143.556
Табыс салығынан басқа салықтар	159.740	4.464	164.204
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв	783.679	(134.906)	648.773
Басқасы	250.177	1.424.163	1.674.340
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша жалпы активтер	16.562.193	971.965	17.534.158
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалмаған активтер	(440.434)	(2.602.145)	(3.042.579)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелермен есептесуді шегеру	(16.121.759)	1.630.180	(14.491.579)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалған активтер	–	–	–
Салынатын уақыт айырмаларының салық әсері			
Негізгі құралдар	(77.063.359)	(6.899.373)	(83.962.732)
Қарыздар	(8.302.543)	2.060.014	(6.242.529)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша жалпы міндеттемелер	(85.365.902)	(4.839.359)	(90.205.261)
Минусы: кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтермен есептесу	16.121.759	(1.630.180)	14.491.579
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша танылған міндеттемелер	(69.244.143)	(6.469.539)	(75.713.682)

Топтың қазіргі құрылымы аясында Топтың әр түрлі компанияларының салықтық шығындары мен ағымдағы салық активтерін Топтың басқа компанияларының ағымдағы салық міндеттемелерімен және салық кірістерімен есепке алу мүмкін емес, сәйкесінше салықтар шоғырландырылған салық шығыны болған кезде де есептелуі мүмкін. Сондықтан кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер мен міндеттемелер, егер олар бір салық салу объектісіне қатысты болса ғана есептеледі.

Топтың болашақ кезеңдерге ауыстырылған пайдаланылмаған салық шығындарына қатысты әлеуетті кейінге қалдырылған салық активтері бар. Осы салық шығындарын пайдалану мерзімі 2026-2035 жылдары аяқталады (2024 жылғы 31 желтоқсан: 2025-2034 жылдар).

Топтың бірлескен кәсіпорындарға инвестициялармен байланысты уақыт айырмаларына қатысты 2025 жылы (2024 ж.: кейінге қалдырылған салық міндеттемелері болған жоқ) кейінге қалдырылған салық міндеттемелері болған жоқ, өйткені Топ осы уақыт айырмаларының өзгеру мерзімдерін бақылауға қабілетті және жақын болашақта оларды қайта қарауды жоспарламайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**29. ШАРТТЫ ӘРІ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР*****Операциялық орта***

2022 жылғы 24 ақпанда Ресей Украинаға әскери шабуыл жасады. Шапқыншылыққа жауап ретінде Құрама Штаттары, Еуропалық Одақ және басқа да бірқатар мемлекеттер Ресейге кең ауқымды санкциялар енгізді, соның ішінде ресейлік банктерге Swift жүйесін пайдалануға тыйым салынды. Ресей Қазақстанның ірі сауда серіктесі болып табылады. Қазақстан сондай-ақ мұнай экспортының 80%-на дейін тасымалданатын Каспий құбыр консорциумына (КҚК) айтарлықтай дәрежеде тәуелді.

2025 жылғы шілдеде Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі тұрақты болжаммен «BBB» деңгейінде Қазақстанның шетел валютасындағы эмитент дефолтының ұзақ мерзімді рейтингін (ЭДР) растады. Fitch мәліметтері бойынша, Қазақстанның «BBB» ЭДР қаржылық икемділікті қамтамасыз ететін таза шетелдік активтер мен валюталық резервтердің елеулі мөлшерімен, сондай-ақ мемлекеттік қарыздың төмен деңгейімен қамтамасыз етіледі. Рейтингтің шектеуші факторлары шикізат экспортына жоғары тәуелділік және «BBB» рейтингтік санатындағы салыстырмалы елдермен салыстырғанда әлсіз макроэкономикалық саясат болып табылады, бұл ішінара Дүниежүзілік банктің басқару сапасының индикаторлары бойынша әлсіз скорингтік ұпайларда көрінеді.

Жылдық инфляция деңгейі 2025 жылдың желтоқсанында 12,3% құрады, ал 2024 жылдың желтоқсанында 8,6%. 2025 жылы экономиканың өсуі өткен жылдың барабар кезеңімен салыстырғанда 6,5%-ға өсті. Осы есепті күнгі жағдай бойынша Қазақстан қор биржасының ресми айырбастау бағамы 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1 АҚШ доллары үшін 502,57 теңгеммен салыстырғанда 1 АҚШ доллары үшін 499.11 теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсан: 1 АҚШ доллары үшін 523.54 теңге).

Бүтіндей алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасы дамып жатқан нарықтарға тән болатын кейбір ерекшеліктерді танытуын жалғастыруда. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының электрэнергетикалық секторы елдегі саяси, заңнамалық, қаржы және реттеуші өзгерістердің ықпалына ұшырағыш қалды. Теңгенің айырбас бағамы мен шикізат тауарларының бағасына қатысты белгісіздік сақталады.

Экономикалық орта Топ қызметіне және қаржылық жағдайына айтарлықтай ықпалын тигізеді. Басшылық Топ қызметінің тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін барлық қажетті шараларды қолға алады. Дегенмен, қалыптасқан экономикалық жағдайдың келешек салдарын болжау күрделі және басшылықтың ағымдары үміттері мен бағалауы нақты нәтижелерден ерекшеленуі мүмкін.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының электрэнергетикалық секторы Қазақстан Республикасындағы саяси, заңнамалық, салық және реттеуші өзгерістердің ықпалына ұшырағыш қалды. Дегенмен, қалыптасқан экономикалық жағдайдың келешек салдарын болжау күрделі және басшылықтың ағымдары үміттері мен бағалауы нақты нәтижелерден ерекшеленуі мүмкін. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының перспективалары Үкімет қолға алатын экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ яғни Топтың бақылауынан тыс жүретін құқықтық, бақылаушы және саяси жүйелердің дамуына айтарлықтай тәуелді болып отыр.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**29. ШАРТТЫ ӘРІ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР (жалғасы)*****Операциялық орта (жалғасы)***

Топ басшылығы экономикалық және саяси ахуалдың ағымдағы өзгерістерін қадағалауда әрі таяу болашақта Топтың бизнесін тұрақтандыру әрі дамыту үшін қажет деп тапқан шаралар қабылдауда.

Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау үшін Топ макроэкономикалық көрсеткіштердің болжамдарын қоса, расталатын болжамды ақпаратты пайдаланады. Алайда, кез-келген экономикалық болжамдардағыдай, жорамалдар мен оларды іске асыру ықтималдығы сөзсіз белгісіздіктің жоғары деңгейімен байланысты және тиісінше, нақты нәтижелер болжанғаннан айтарлықтай өзгеше болуы мүмкін.

Салық заңнамасы

Қазақстандық заңнама және салық салу практикасы үздіксіз даму жағдайында тұр және сондықтан кері күші болуы мүмкін түрлі және талқылауға әрі жиі өзгерістерге ұшырағыш. Кейбір жағдайларда, салық салынатын базаны айқындау үшін, салық заңнамасы ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарының ережелеріне сілтеме жасайды, бұл ретте қазақстандық салық органдарының ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарының тиісті ережелерін талқылауы басшылық бұл қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданған есепті саясаттардан, пайымдаулар мен бағалаудан ерекшелене алады, бұл Компанияда қосымша салық міндеттемелерінің пайда болуына әкеп соқтыра алады. Салық органдары салық жылы аяқталғаннан кейін бес жылдың ішінде ретроспективті тексеруді жүргізе алады.

Компания басшылығы оның тиісті заңнаманы түсіндіруі қолайлы болып табылады және Компанияның салық позициясы негіздемелі болып табылады деп санайды. Компания басшылығының пікірінше, Компания осы қаржылық есептілікте қалыптастырылған резервтерден асатын ағымдағы және әлеуетті салық тәуекелдері бойынша елеулі залалдарды көтермейді.

2020 жылғы шілдеден бастап Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитеті (бұдан әрі – МКК) көлденең мониторингті ендіру бойынша пилотты жобаны іске асырды, ол 2027 жылғы 1 қаңтарға дейін ұзартылады.

Total Eren-мен жел электр станциясын салу жобасы

2023 жылғы 1 қарашада Total Eren (бұдан әрі — Әзірлеуші), «Самұрық-Қазына» АҚ және «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ (бұдан әрі — Бірлесіп әзірлеушілер) арасында энергия жинақтау жүйесімен Жамбыл облысында белгіленген қуаты 1 ГВт болатын жел электр станциясын (ЖЭС) салу жобасы (бұдан әрі - Жоба) бойынша Бірлескен кәсіпорын туралы келісім жасалды.

2024 жылғы 19 желтоқсанда Компания, «Самұрық-Қазына» АҚ, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ және «KMG Green Energy» ЖШС арасындағы Бірлескен кәсіпорын туралы келісім бойынша Құқықтарды, міндеттер мен міндеттемелерді жаңарту туралы келісімге қол қойылды. Аталған келісімнің талаптарына сәйкес «Самұрық-Қазына» АҚ новация арқылы Компанияға Бірлескен кәсіпорын туралы келісім бойынша өзінің барлық құқықтарын, міндеттемелері мен міндеттерін береді.

2025 жылғы 30 маусымда «Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасының шешімімен «Самұрық-Энерго» АҚ, Qazaq Green Power PLC (бұдан әрі — QGP), «KMG Green Energy» ЖШС және Total Eren S.A. арасындағы новация туралы келісімнің жобасы, сондай-ақ Жобаны QGP PLC-ге беру келісілді.

2025 жылғы 15 шілдеде TotalEnergies тараптарды электрондық пошта арқылы Total Eren S.A. компаниясы тарату рәсімін өткізбей таратылғаны туралы хабардар етті, осыған байланысты оның құқықтық субъектілігі тоқтатылды. Total Eren S.A.-ның барлық құқықтары, активтері мен міндеттемелері TOTALENERGIES RENEWABLES S.A.S. әмбебап мұрагерлік тәртібімен берілді.

2025 жылғы 27 қарашада тараптар Жоба бойынша Бірлескен кәсіпорын туралы келісімге қосымша келісімге (түзету) қол қойды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**29. ШАРТТЫ ӘРІ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР (жалғасы)*****Total Eren-мен жел электр станциясын салу жобасы (жалғасы)***

«Самұрық-Қазына» АҚ, QGP және TOTALENERGIES RENEWABLES S.A.S. арасында жасалған 2025 жылғы 26 желтоқсандағы кепілдік шартының шеңберінде «Самұрық-Қазына» АҚ төлем және өзге де қаржылық міндеттемелерді қоса алғанда, Жоба бойынша QGP өз міндеттемелерін уақтылы және толық орындаудың кепілі болып табылады.

Сонымен қатар, «Самұрық-Энерго» АҚ Жобаны іске асыру шеңберінде туындайтын барлық шығыстарды өтеу бойынша «Самұрық-Қазына» АҚ пайдасына корпоративтік кепілдік берді.

Көрсетілген келісімдердің талаптарына сәйкес Компания Директорлар кеңесі мен Акционерлердің тиісті мақұлдауларын алған жағдайда жобалау компаниясындағы қатысу үлесін сатып алуға не оған 20%-ға қол қоюға міндеттенеді. Үлесті сатып алу бағасы әрбір Бірлесіп әзірлеушінің сатып алынатын үлесінің мөлшеріне байланысты пропорционалды түзетуді ескере отырып, мәміле аяқталғанға дейін жобаны әзірлеу барысында Әзірлеуші шеккен және Бірлесіп әзірлеушілер мақұлдаған нақты шығындардан аспауға тиіс.

Есепті күнгі жағдай бойынша жобалық компанияға қатысу үлесінің 100%-ы TOTALENERGIES RENEWABLES S.A.S. тиесілі.

Қоршаған ортаны қорғау мәселелері

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасында табиғатты қорғау заңнамасы қатаңдатылуда және оның сақталуын қамтамасыз етуге қатысты қазақстандық мемлекеттік органдардың ұстанымын қайта қарау жалғасуда. 2021 жылы Қазақстан Республикасында жеке және заңды тұлғалардың қоршаған ортаға әсер ететін немесе әсер етуге қабілетті қызметті жүзеге асыруына байланысты туындайтын адам мен табиғаттың өзара іс-қимылы (экологиялық қатынастар) саласындағы қоғамдық қатынастарды реттейтін жаңа экологиялық кодекс күшіне енді. Қоршаған ортаны ластағаны үшін өнеркәсіптік кәсіпорындардың жауапкершілігін арттырумен қатар, экологиялық кодекс қалдықтарды басқару иерархиясын енгізуді де қарастырады және қызмет салдарын жою бойынша талаптарды белгілейді.

Осы кодекстің ережелері 2025 жылдан бастап қоршаған ортаға ластаушы заттардың жиынтық шығарындылары бойынша неғұрлым ірі I санаттағы елу объект (бұдан әрі – «Топ – 50») үшін кешенді экологиялық рұқсаттарды (бұдан әрі – «КЭР») алуды міндеттейді, оның негізі Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті беретін ең жақсы қолжетімді техниканы (бұдан әрі – «ЕҚТ») енгізу болып табылады.

ТОП-50 тізіміне Самұрық-Энерго төрт объектісі «Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС, «Екібастұз 2-МАЭС» АҚ, «АлЭС» АҚ (ЖЭО-2, ЖЭО-3) кірді.

Энергия өндіруші ұйымдар үшін (бұдан әрі – ЭӨҰ) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 23 қаңтардағы Қаулысымен бекітілген «Энергия өндіру мақсатында ірі қондырғыларда отынды жағу» (бұдан әрі – «СНДТ») Ең үздік қолжетімді техникалар бойынша анықтамалық әзірленді. Кешенді экологиялық рұқсат алу үшін негіз Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 11 наурыздағы Қаулысымен бекітілген СНДТ-ға қорытынды болып табылады.

Қазіргі уақытта Топ басшылығы ЕҚТ енгізудің болашақ операциялық және күрделі шығындардың құнына әсерін бағалайды, өйткені шекті тариф арқылы ЕҚТ енгізуге инвестицияларды қайтару электр энергиясына шекті тарифтердің құбылуына әкеледі.

Сонымен қатар, «Қоршаған ортаға ластаушы заттардың жиынтық шығарындылары бойынша 2021 жылғы 1 қаңтарға ең ірі I санаттағы елу объектінің тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 27 желтоқсандағы № 1131 Қаулысына 2025 жылдан бастап 2031 жылға дейін Ең үздік қолжетімді техникаларға кезең-кезеңімен көшу жөніндегі іс-шаралар жоспарларын әзірлеу талабымен ЭӨҰ үшін ЕҚТ енгізу мерзімдерін ауыстыру бөлігінде өзгерістер енгізілді.

Осыған орай, Қоғамның еншілес тәуелді ұйымдары (1-МАЭС, 2-МАЭС, АлЭС және ЭТЭЦ) Ең үздік қолжетімді техникаларға кезең-кезеңімен көшу жөніндегі іс-шаралар жоспарларын әзірлеу бойынша жұмыс жасады. Ең үздік қолжетімді техниканы енгізу жөніндегі жол карталары ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігімен келісіліп, 2025 жылғы мамырда ҚР Энергетика министрлігімен бекітілді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**29. ШАРТТЫ ӘРІ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР (жалғасы)****Қоршаған ортаны қорғау мәселелері (жалғасы)**

Топтың белгілі бір кәсіпорындарына қолданылатын экологиялық кодекстің басқа ережелеріне шығарындыларды бақылаудың автоматтандырылған жүйелерін орнату және қалдықтармен жұмыс жасау әдістері кіреді. Толық бағалау жүргізілгенге дейін Қазақстанның жаңа экологиялық кодексінің жаңа талаптарының қаржылық салдарын бағалау мүмкін емес, бірақ қалдықтарды басқару және тиісті мониторинг процестерін әзірлеу үшін қажетті қосымша инвестициялар түрінде немесе қалдықтарды өндіру үшін төлемді арттыру түрінде экологиялық талаптарды сақтау құнының өсуі күтілуде.

Жоғарыда аталған қаржылық қамтамасыз етудің бірнеше түрінің бірімен немесе банктік салым кепілі түріндегі қаржылық қамтамасыз ету үлесі мыналарды құрауы тиіс болған жағдайда I санаттағы объект операторының таңдауы бойынша олардың үйлесімінде ұсынылады:

- 1) Объект пайдалануға берілген күннен бастап он жыл өткен соң (2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша жұмыс істеп тұрған объектілер үшін 2036 жылға дейін) - қаржылық қамтамасыз етудің жалпы сомасының кемінде елу пайызы;
- 2) Объект пайдалануға берілген күннен бастап жиырма жыл өткен соң (2026 жылғы 1 шілдедегі жағдай бойынша жұмыс істеп тұрған объектілер үшін 2046 жылға дейін) - қаржылық қамтамасыз етудің жалпы сомасының жүз пайызы.

I санаттағы объектінің операторы осындай объектіні пайдалану салдарын жою жөніндегі өзінің барлық міндеттемелері толық орындалғанға дейін қаржылық қамтамасыз етудің болуын үздіксіз қамтамасыз етуге міндетті.

Қаржылық қамтамасыз ету мөлшері I санаттағы объектіні пайдалану салдарын жою жөніндегі жұмыстардың есептік құнын негізге ала отырып, қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекіткен әдістемеге сәйкес айқындалады және әрбір жеті жыл сайын қайта есептелуге жатады.

I-санаттағы объектілердің салдарын жою үшін қаржылық қамтамасыз етуді беру мерзімін ауыстыруды ескере отырып, Топ қаржылық қамтамасыз етудің ықтимал нұсқаларын талдау және қаржылық қамтамасыз етуге қатысты нормативтік талаптардың өзгеруіне мониторинг жүргізу бойынша жұмысты жалғастырады.

Топ қоршаған ортаны қорғауға байланысты міндеттемелерін кем дегенде жыл сайынғы негізде мерзімді бағалауды жүргізеді. Міндеттемелердің анықталуына қарай олар дереу қаржылық есептілікте көрсетіледі. Қолданыстағы заңнамалар мен нормативтік актілердің өзгеруі нәтижесінде, сондай-ақ сот практикасы нәтижесінде туындауы мүмкін ықтимал міндеттемелерді жеткілікті сенімділікпен бағалау мүмкін емес, бірақ олар айтарлықтай болуы мүмкін. Топ басшылығы қолданыстағы табиғат қорғау заңнамасының сақталуын бақылаудың қолданыстағы жүйесі жағдайында осы қаржылық есептілікте танылғандарды немесе ашылғандарды қоспағанда, қоршаған ортаға залал келтіруге байланысты туындайтын елеулі міндеттемелер жоқ деп есептейді.

Экологиялық міндеттемелер және шартты міндеттемелер (көміртегі квоталары)

Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес Топ 2022-2025 жылдардағы кезеңге парниктік газдар шығарындыларына арналған көміртегі квоталарын бөлудің ұлттық жоспары шеңберінде реттелуге жатады және нақты жүзеге асырылған шығарындылар көлемінде көміртегі квоталарын өтеу бойынша заңды міндеттемелер атқарады. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 2.328.645 мың теңге мөлшерінде көміртегі квоталарын салып алу міндеттемесін мойындады (20-ескерпне).

Парниктік газдар шығарындыларын түгендеу жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 15 сәуіріне дейінгі мерзімде жүргізіледі. 2024 жылғы түгендеу нәтижелері бойынша электр энергиясын өндіру көлемінің ұлғаюына байланысты Топтың жекелеген генерациялаушы активтерінде (Екібастұз 1-МАЭС және Екібастұз 2-МАЭС станциясы) көміртегі квоталарының тапшылығы анықталды.

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 295-бабына сәйкес Ұлттық жоспардың қолданылу кезеңінде квоталанатын қондырғылардың қуаты ұлғайған жағдайда квоталау субъектісінің Ұлттық жоспар резервінен қосымша көміртегі квотасын алуға құқығы бар. Қуаттылықтың артуы деп өнімнің жылдық өндірісінің ұлғаюы түсініледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**29. ШАРТТЫ ӘРІ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР (жалғасы)****Экологиялық міндеттемелер және шартты міндеттемелер (көміртегі квоталары) (жалғасы)**

Заңнамада белгіленген тәртіппен Топ қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға 2024 жылға арналған қосымша көміртегі квотасын алуға өтініш берді. Көрсетілген өтініштерді қарауды уәкілетті орган заңнамада көзделген мерзімдерде жүзеге асырады және 2025 жылғы 1 қыркүйекке дейін аяқталуға тиіс. 2025 жылғы 1 қазанда Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті қосымша көміртегі квотасын беруді келіскен.

Қазіргі уақытта 2025 жылғы парниктік газдар шығарындыларына түгендеу жүргізілуде. Күтілетін деректер бойынша Топ 2026 жылғы 1 қазанға дейінгі мерзімде 1-МАЭС Ұлттық жоспарының резервінен қосымша көміртегі квотасын алу ықтималдығын бағалайды. Қосымша көміртегі квотасы алынбаған жағдайда, Топ көміртегі нарығында көміртегі бірліктерін сатып алуға міндетті болады.

Экология, әлеуметтік және корпоративтік басқару (ESG) мәселелерінің әсері - климаттың өзгеруін және онымен байланысты тәуекелдерді есепке алу

Топ климаттың өзгеруі бойынша әлемдік қауымдастықтың алаңдаушылығымен ортақ және парниктік газдар шығарындыларын азайту, энергия тиімділігін арттыру, жаңартылатын энергия көздеріне көшу және көміртегі отынынан бас тарту бойынша жаһандық күш-жігерді қолдайды. Топтың бас компаниясы Самұрық-Қазынаның стратегиялық мақсаты 2021 жылмен салыстырғанда 2032 жылға қарай көміртегі ізін 10%-ға қысқарту болып табылады және 2060 жылға қарай көміртегі бейтараптығына қол жеткізуге ұмтылады. Жалпы, көміртегі бейтараптығы парниктік газдар шығарындыларын жоққа шығармайды - азайту мүмкін емес шығарындылар көлемін өтеу қажет.

Климаттың өзгеруіне байланысты анықталған тәуекелдерге қатысты Топ олардың активтер мен міндеттемелерді тануға/тоқтатуға, осындай активтер мен міндеттемелерді бағалауға, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпаратты ашуға әсерін бағалайды. Төменде келтірілген аймақтар негізінен климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдерге ұшырайды:

- а) Топ қолданыстағы шаң-көмір жабдықтарын заманауи экологиялық таза бу-газ энергоблоктарымен ауыстыру мақсатында Алматы ЖЭО-2 және ЖЭО-3-те жаңа бу-газ қондырғыларын салу жөніндегі жобаларға бастамашылық жасады; және
- б) Топ Экологиялық кодекске сәйкес жаңадан енгізілген нормативтік талаптарға байланысты пайдалану объектілерін жоюға және экологиялық залалды қалпына келтіруге арналған резервтерді бағалайды және мойындады (*17-ескерту*).

Климаттың өзгеруіне байланысты анықталған тәуекелдерге қатысты Топ олардың активтер мен міндеттемелерді тануға/тоқтатуға, осындай активтер мен міндеттемелерді бағалауға, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпаратты ашуға әсерін бағалайды.

Сақтандыру

Пайдалануға беруді (іске қосуды) кешіктіруді және зиян келтіргені үшін үшінші тұлғалар алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілікті қоса алғанда, құрылыс-монтаждық тәуекелдер мен жобалық жүктерді ерікті сақтандыру шарты шеңберінде сақтандыру сыйлықақысы 2024 жылы 10.388.767 мың теңге және 2025 жылы 9.895.688 мың теңге жалпы сомаға төленді. Бұл сақтандыру шығындары міндетті болып табылады, өйткені оларды инвестор-банктер талап етеді және оларды болдырмауға болмайтын жобалық шығындардың ажырамас бөлігі ретінде қарастырады. ҚЕХС-ке сәйкес, атап айтқанда, «Қарыздар бойынша шығындар» 13 IAS және «Негізгі құралдар» 16 IAS, сақтандыру сыйлықақысының жалпы сомасы 10.388.767 мың теңге және 9.895.688 мың теңге көлемінде капиталдандырылды және Алматы ЖЭО-2 жаңғырту және тиісінше Алматы ЖЭО-3 қайта құру жобасының құнында ескерілді. Сақтандыру сыйлықақысын капиталдандыру оның активті дайын күйге келтірумен, сондай-ақ жобаның болашақ экономикалық пайдасына әсер етуі мүмкін қаржылық шығындардан қорғаумен тікелей байланысына негізделген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**29. ШАРТТЫ ӘРІ ШАРТТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕР (жалғасы)****Қарыздар бойынша ковенанттар**

Топ барлық кредиттік келісімдердің талаптары бойынша қаржы және қаржылық емес көрсеткіштердің орындалуын қамтамасыз етуі тиіс. Шарттық талаптарды орындамау банкке кредиттер мен қарыздарды дереу қайтаруды талап етуге құқық береді. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және көрсетілген күні аяқталған он екі айда Топта алынған қарыз шарттары бойынша ковенанттарды бұзушылықтар болған жоқ. Топ болашақта қаржылық ковенанттардың бұзылуына әкелуі мүмкін қаржылық көрсеткіштердің нашарлауын күтпейді (*18-ескерпне*).

Соттың істі қарауы

Топ әдеттегі қызметінің барысында сот процестері мен шағымдарға ұшырауы мүмкін. Қазіргі уақытта Топ басшылығы осы сот процестері мен шағым-талаптардың нәтижесінде түпкілікті міндеттемелер Топтың болашақ қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс әсер етпейді деп санайды.

Күрделі сипаттағы міндеттемелер

Топ өздерінің маусымдық және басқа да туындайтын бизнес- тәуекелдеріне ұшырауын талдады, бірақ 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық көрсеткіштеріне немесе жағдайына әсер етуі мүмкін қандай да бір тәуекелдерді анықтамады. Топ күрделі сипаттағы міндеттемелерді орындау және айналым капиталын қамтамасыз ету үшін қажетті қаражат пен қаржыландыру көздеріне ие.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ҚҚС-ты қоспағанда 243.804.281 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсан: ҚҚС-ты қоспағанда 481.295.663 мың теңге) жалпы сомаға негізгі құралдарды сатып алу бойынша шарттық міндеттемелері болды.

Операциялық жалдау

Төмендегі кестеде Бұқтырма ГЭС мүлктік кешенін операциялық жалдау шарты бойынша алуға болашақ ең төменгі жалдау төлемдері көрсетілген (*21-ескерпне*):

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2025 жылғы 31 желтоқсан
1 жыл	24.164.334	25.025.212
2 жыл	24.164.334	25.025.212
3 жыл	24.164.334	25.025.212
4 жыл	–	25.025.212
31 желтоқсанға алуға операциялық жалдау бойынша дисконтталмаған төлемдердің жиыны	72.493.002	100.100.848

Бірлескен кәсіпорынның шартты міндеттемелері – «Богатырь Көмір» ЖШС салық мәселелері

Павлодар облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті (МКД) «Богатырь Көмір» ЖШС-не, Топтың бірлескен кәсіпорнына қатысты екі салықтық тексеру жүргізді, олардың нәтижелері бойынша МКД резидент еместердің кірістері бойынша төлем көзінен тиісінше 1.155.837 мың теңге сомасында КТС-ты қосымша есептеу және тиісінше 6.134.784 мың теңге сомасында салықтарды қосымша есептеу туралы хабарлама жіберді. Қазіргі уақытта бірінші тексеру бойынша дау Серіктестіктің пайдасына бұрын шығарылған сот шешімі жойылғаннан кейін берілген «Богатырь Көмір» ЖШС кассациялық шағымы шеңберінде Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының әкімшілік істер жөніндегі сот алқасында қаралуда. Бұдан басқа, 2025 жылғы 24 маусымда «Богатырь-Көмір» ЖШС Павлодар облысы бойынша МАЭС-ке екінші тексеру бойынша салықтарды қосымша есептеуге дау айту туралы әкімшілік талап-арыз жіберді.

Бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардың күрделі сипаттағы міндеттемелері

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың Екібастұз 2-МАЭС станциясы және КТЭО ұзақ мерзімді шарттық міндеттемелеріндегі үлесі тиісінше 539.314.781 мың теңгені және 386.841 мың теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсан: тиісінше 644.132.840 мың теңге және нөл).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**30. БАҚЫЛАНБАЙТЫН ҮЛЕС**

Төмендегі кестеде Топ үшін елеулі бақыланбайтын үлесі бар барлық еншілес кәсіпорындар туралы ақпарат берілген.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Қызметті жүзеге асыру орны (және тіркеу өлі, егер ол қызметті жүзеге асыру орнынан өзгеше болса)	Бақыланбайтын үлес пайызы	Бақыланбайтын үлеске дауыс беру құқықтарының пайызы	Бақыланбайтын үлеске келетін пайда немесе зиян	Еншілес кәсіпорындағы жинақталған бақыланбайтын үлестер	Бір жыл ішінде бақыланбайтын үлеске төленген дивидендтер			
2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл									
	«Бұқтарма ГЭС» АҚ	Қазақстан	3,7%	3,7%	2.847.050	540.632	2.558.140		
	«Өскемен ГЭС» АҚ	Қазақстан	10%	10%	(127)	1.515	–		
Жиыны					2.846.923	542.147	2.558.140		
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл									
	«Бұқтарма ГЭС» АҚ	Қазақстан	3,7%	3,7%	461.173	2.804.043	646.242		
	«Шүлбі ГЭС» АҚ	Қазақстан	7,86%	7,86%	–	23.449	–		
	«Өскемен ГЭС» АҚ	Қазақстан	10%	10%	(199)	1.642	–		
Жиыны					460.974	2.829.134	646.242		
<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Қысқа мерзімді активтер	Ұзақ мерзімді активтер	Қысқа мерзімді міндетте мелер	Ұзақ мерзімді міндетте мелер	Түсім	Пайда / (зиян)	Жиынтық кіріс жиыны	Ақша қаражатының ағындары	
2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл									
	«Бұқтарма ГЭС» АҚ	25.034.328	1.461.301	3.695.996	442.476	93.692.772	77.400.839	77.400.839	4.909.310
	«Өскемен ГЭС» АҚ	–	–	128.679	–	–	(1.266)	(1.266)	–
Жиыны	25.034.328	1.461.301	3.824.675	442.476	2	77.399.573	3	77.399.57	4.909.310
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл									
	«Бұқтарма ГЭС» АҚ	13.444.665	1.708.017	639.704	10.213	16.520.037	12.537.593	12.537.593	6.803.706
	«Өскемен ГЭС» АҚ	–	–	127.413	–	–	(1.984)	(1.984)	–
Жиыны	13.444.665	1.708.017	767.117	10.213	16.520.037	12.535.609	12.535.609	3	6.803.706

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**31. НЕГІЗГІ ЕНШІЛЕС ҚАУЫМДАСҚАН ЖӘНЕ БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНДАР**

Кәсіпорын атауы	Қызмет түрі	Дауыс беру құқығының %	Қатысу үлесі	Тіркелген елі
Еншілес кәсіпорындар:				
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ	Алматы қаласы мен Алматы облысы бойынша электр энергиясын беру және тарату	100%	99,16%	Қазақстан
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚФ - «Энергосбыт»	Алматы қаласы мен Алматы облысының аумағында электр энергиясын өткізу	100%	100%	Қазақстан
«Алматы электр станциялары» АҚ	Алматы қаласы мен Алматы облысында электр және жылу энергиясын және ыстық суды өндіру	100%	100%	Қазақстан
«Шардара ГЭС» АҚ	Оңтүстік Қазақстандағы гидроэлектростанцияда электр энергиясын өндіру	100%	100%	Қазақстан
«Мойнақ ГЭС» АҚ	Алматы облысындағы гидроэлектростанцияда электр энергиясын өндіру	100%	100%	Қазақстан
«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС станциясы	Көмір негізіндегі электр және жылу энергиясын өндіру	100%	100%	Қазақстан
«Бұқтарма ГЭС» АҚ	Жалға берілген Бұқтырма гидроэлектростанциясының меншік иесі болып табылады	100%	96,32%	Қазақстан
«Өскемен ГЭС» АҚ	Гидроэлектростанцияны жалға берген сәттен бастап бұл компания белсенді емес болып табылады	89,99%	89,99%	Қазақстан
«Samruk-Green Energy» ЖШС	Жаңартылатын электр энергиясын дамыту	100%	100%	Қазақстан
«Бірінші жел электр станциясы» ЖШС	Жел электр станциясында электр энергиясын өндіру	100%	100%	Қазақстан
«Казгидротехэнерго» ЖШС	Жаңартылатын энергия көздері саласындағы жобаларды іске асыру	100%	100%	Қазақстан
«Теплоэнергомаш» ЖШС	Жаңартылатын энергия көздері саласындағы жобаларды іске асыру	95%	95%	Қазақстан
«Energy Solutions Center» ЖШС	Екібастұз қаласында жылу энергиясын өндіру	100%	100%	Қазақстан
«Energy Solutions Center» ЖШС-нің филиалы	Тасымалдау және басқа да қызметтер	100%	100%	Қазақстан
«Балқаш ЖЭС» АҚ	Балқаш ЖЭС-ін салу	100%	100%	Қазақстан
«Ereymentaу Wind Power» ЖШС	Жел электр станциясында электр энергиясын өндіру	100%	100%	Қазақстан
Qazaq Green Power PLC	Жасыл энергетика өндірісі	100%	100%	Қазақстан
«АЭС Шүлбі ГЭС» ЖШС	Шығыс Қазақстандағы гидроэлектростанцияда электр энергиясын өндіру	100%	100%	Қазақстан
«АЭС Өскемен ГЭС» ЖШС	Шығыс Қазақстандағы гидроэлектростанцияда электр энергиясын өндіру	100%	100%	Қазақстан
Қауымдасқан кәсіпорындар				
«Энергия Семиречья» ЖШС	Алматы маңындағы жел электр станциясында электр энергиясын өндіру	25%	25%	Қазақстан
Altyn Dala Energy Ltd. жеке компаниясы	Жел электр станциясында электр энергиясын өндіру	25%	25%	Қазақстан
«Sauran Solar Power» ЖШС	Күн электр станцияларымен электр энергиясын өндіру	30%	30%	Қазақстан
Kyzylorda Energy Ltd	Жылу электр станцияларымен электр энергиясын өндіру	30%	30%	Қазақстан
Бірлескен кәсіпорындар:				
«Екібастұз 2-МАЭС станциясы» АҚ	Көмір негізіндегі электр және жылу энергиясын өндіру	50%	50%	Қазақстан
Forum Muider Limited	Forum Muider Limited «Богатырь Көмір» ЖШС жарғылық капиталының 100% үлесіне ие (Компания энергетикалық көмір өндірумен айналысады)	35%	35%	Қазақстан
«Көкшетау ЖЭО» ЖШС	Көкшетау қаласында көмір жылу электр орталығын салу жөніндегі жобаны іске асыру.	50%	50%	Қазақстан

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

«Өскемен-Энерго» ЖШС	Өскемен қаласында көмір жылу электр орталығын салу жөніндегі жобаны іске асыру	50%	50%	Қазақстан
«Семей-Энерго» ЖШС	Семей қаласында көмір жылу электр орталығын салу жөніндегі жобаны іске асыру	50%	50%	Қазақстан

32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ**Қаржылық тәуекел факторлары**

Топтың қызметі оны бірқатар қаржы тәуекелдеріне ұшыратады: нарықтық тәуекел (оның ішінде валюталық тәуекел, пайыздық мөлшерлеменің өзгеруіне әсер ету тәуекелі), кредиттік тәуекел және өтімділік тәуекелі. Топ деңгейінде тәуекелдерді басқару бағдарламасы қаржы нарықтарының болжауға болмайтын жағдайларына шоғырланған және Топтың қаржы нәтижелеріне тигізетін теріс әсерді барынша азайтуға бағытталған. Топ тәуекелдерге ұшырағыштығын хеджирлеу үшін туынды қаржы құралдарын пайдаланбайды.

Тәуекелдерді басқаруды басшылық тәуекелдерді басқару қағидаттарын көздейтін және кредиттік тәуекел, өтімділік тәуекелі және нарықтық тәуекел сияқты ерекше салаларды қамтитын Топтың бас компаниясы белгілеген саясатқа сәйкес жүргізеді (*1-ескертпе*).

Кредиттік тәуекел

Топ кредиттік тәуекелге ұшырағыш, әрі ол қаржы құралымен жасалған операцияның бір жағы шарт бойынша міндеттемелерді орындамауының салдарынан басқа тараптың қаржы залалдарын көтеруінің себебіне айналуы мүмкін екендігінің тәуекелі болып табылады.

Кредиттік тәуекел Топтың контрагенттермен жасалған кредиттік және басқа да операцияларының нәтижесінде туындайды, әрі солардың салдарынан қаржы активтері туындайды.

Топтың кредиттік тәуекелінің ең жоғары деңгейі қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте қаржы активтерінің баланстық құнында көрсетіледі.

Кредиттік тәуекелді басқару

Кредиттік тәуекел Топтың бизнесі үшін жалғыз барынша маңызды тәуекел болып табылады. Сондықтан, басшылық кредиттік тәуекелді басқаруға ерекше назар аударады.

Тәуекелдерді басқару мақсатында кредиттік тәуекелді бағалау күрделі процесс болып табылады және модельдерді қолдануды талап етеді, өйткені тәуекел нарықтық жағдайларға, күтілетін ақша ағындарына және уақыт өте келе өзгереді. Кредиттік тәуекелді активтер портфелі бойынша бағалау дефолт ықтималдығына, тиісті шығындылық коэффициенттеріне және контрагенттер арасындағы дефолт корреляциясына қатысты қосымша бағалауды қажет етеді.

Кредиттік тәуекелді жіктеу жүйесі

Кредиттік тәуекелді бағалау және кредиттік тәуекел деңгейі бойынша қаржы құралдарын жіктеу мақсатында Топ екі тәсілді қолданады: тәуекелдер негізіндегі ішкі рейтингтер жүйесі немесе сыртқы халықаралық рейтинг агенттіктері (Standard & Poor's [S&P], Fitch, Moody's) бағалайтын тәуекел деңгейлерін бағалау. Ішкі және сыртқы кредиттік рейтингтер дефолт ықтималдығының белгілі бір диапазонымен бірыңғай ішкі шәкіл бойынша салыстырылады. Тәуекелдер негізіндегі ішкі рейтингтер жүйесі ішкі әзірлеу болып табылады және рейтингтерді басшылық бағалайды. Топ активтер класына қарай кредиттік тәуекелді бағалаудың әртүрлі әдістерін қолданады.

Топ ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелді бағалау үшін тәуекелдер негізіндегі ішкі рейтингтер жүйелерін қолданады.

Сыртқы рейтингтерді контрагенттерге S&P, Moody 's және Fitch сияқты тәуелсіз халықаралық рейтингтік агенттіктер тағайындайды. Бұл рейтингтер жалпыға қол жетімді. Мұндай рейтингтер мен дефолт ықтималдығының тиісті диапазондары сауда дебиторлық берешек пен ұзақ мерзімді дебиторлық берешекті қоспағанда, барлық қаржы активтері үшін қолданылады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)****Күтілетін кредиттік зияндарды (ККЗ) бағалау**

Күтілетін кредиттік зияндар - бұл ықтималдықты ескере отырып өлшенген болашақ алынбай қалған ақша қаражатының келтірілген құнын бағалау (яғни, белгілі бір уақыт кезеңінде дефолттың пайда болу тәуекелдерін таразы ретінде қолдана отырып, кредиттік зияндардың орташа өлшенген мөлшері). Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау объективті болып табылады және мүмкін болатын нәтижелер диапазонын есептеу арқылы анықталады. Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау Топ пайдаланатын төрт компонент негізінде орындалады: дефолт ықтималдығы, дефолт тәуекеліне ұшыраған кредиттік талап мөлшері, дефолт кезіндегі шығын және дисконттау мөлшерлемесі. Дефолт кезіндегі берешек - есепті кезең аяқталғаннан кейін тәуекел сомасындағы күтілетін өзгерістерді, соның ішінде борыш пен пайыздардың негізгі сомасын өтеуді және кредиттік міндеттемелер бойынша қаражатты күтілетін пайдалануды ескере отырып, дефолттың болашақ күніне тәуекелді бағалау. Кредиттік сипаттағы міндеттемелер бойынша дефолт кезіндегі берешек кредиттік конверсия коэффициентінің (CCF) көмегімен бағаланады. Кредиттік конверсия коэффициенті - бұл белгілі бір уақыт кезеңінде шарт бойынша міндеттеме сомаларын баланстық міндеттемеге айналдыру ықтималдығын көрсететін коэффициент. *Дефолт ықтималдығы (PD)* - белгілі бір уақыт кезеңінде дефолт ықтималдығын бағалау. *Дефолт кезіндегі шығын (LGD)* – дефолт кезінде пайда болатын шығынды бағалау. Ол шартта көзделген төленуге жататын ақша ағындары мен кредитор алуды күтіп отырған, оның ішінде қамтамасыз етуді өткізу нәтижесінде күтіп отырған ағындардың арасындағы айырмаға негізделеді. Әдетте бұл көрсеткіш дефолт кезіндегі берешектің пайызымен (EAD) көрсетіледі. Күтілетін зияндар есепті кезең соңындағы келтірілген құнға дейін дисконтталады. Дисконттау мөлшерлемесі қаржы құралы бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме (ТПМ) немесе оның шамамен көлемін білдіреді.

Егер шартта көзделген төлемдердің мерзімі 90 күнге өтіп кетсе, Топ қаржы активі бойынша дефолт болды деп есептейді. Дегенмен, белгілі бір жағдайларда Топ, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат Топ ұстап қалатын кредит сапасын арттыру тетіктерін ескерместен, Топтың шартта көзделген қалған төлемдердің барлық сомасын алатындығына нұсқаса, қаржы активі бойынша дефолт болды деген қорытындыға келе алады. Егер Топтың шартта көзделген ақша ағындарының өтелуіне қатысты негізделген үміттері болмаса, қаржы активі есептен шығарылады.

Күтілетін кредиттік зияндар құралдың бүкіл қызмет ету мерзімінде модельденеді. Құралдың бүкіл қолданылу мерзімі, егер ол орын алған болса, күтпеген мерзімінен бұрын өтеуді ескере отырып, борыштық құралдарды өтеу мерзіміне дейін шарттың қалған қолданылу мерзіміне тең болады.

«Бүкіл мерзім ішіндегі күтілетін кредиттік зияндар» басқару моделінде қаржы құралының қалған қолданылу мерзімі ішінде барлық ықтимал дефолт оқиғаларының орын алуы нәтижесінде туындайтын зияндар бағаланады. «12 айлық күтілетін кредиттік зияндар» моделі есепті кезеңнің соңынан бастап 12 ай ішінде немесе егер ол бір жылдан аз болса, қаржы құралының қалған қолданылу мерзімінің ішінде ықтимал болатын қаржы құралы бойынша дефолт оқиғаларының басталуынан туындайтын, бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік зияндардың бір бөлігін білдіреді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін басшылықтың күтілетін кредиттік зияндарды бағалауы, әдетте, реттеу мақсатында пайдаланылатын бүкіл цикл бойынша бағалауларға емес, белгілі бір уақыт кезеңіндегі бағалауларға негізделген. Бағалауда *болжамды ақпарат* қолданылады. Осылайша, ККЗ кредиттік тәуекелге әсер ететін ықтималдықты ескере отырып өлшенген негізгі макроэкономикалық көрсеткіштердің өзгеруін көрсетеді.

Құрылған немесе сатып алынған құнсызданған қаржы активтері (РОСІ) үшін ККЗ-ны модельдеу дәл осылай жүзеге асырылады, тек (а) жалпы баланстық күн және дисконттау мөлшерлемесі шартта көзделген ақша ағындары негізінде емес, актив бастапқы танылған кезде алынуы мүмкін ақша ағындары негізінде анықталады және (б) ККЗ әрқашан бүкіл мерзімде ККЗ-ға тең болғанда. Құрылған немесе сатып алынған құнсызданған активтер - бұл бастапқы тану сәтіне құнсызданған қаржы активтері, мысалы, бұрын бизнесті біріктіру нәтижесінде сатып алынған құнсызданған қарыздар.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)****Күтілетін кредиттік зияндарды (ККЗ) бағалау (жалғасы)**

Дефолт ықтималдығын бағалау үшін Топ дефолтты тәуекелге ұшырау төмендегі критерийлердің біріне немесе бірнешеуіне сәйкес келетін жағдай ретінде анықтайды:

- Қарыз алушының шартта көзделген төлемдерді кешіктіруі 90 күннен асқанда;
- Халықаралық рейтинг агенттіктері қарыз алушыны дефолт рейтингтері класына қосқанда;
- Қарыз алушы төменде көрсетілген ықтимал төлем қабілетсіздігі критерийлеріне сәйкес келгенде:
 - Пайыздарды есептеуді тоқтата тұру / қаржы активі бойынша пайыздық мөлшерлемені төмендету;
 - Негізгі борышты есептен шығару;
 - Қаржы активін номиналды құнына айтарлықтай дисконтпен сату;
 - Қарыз құнын төмендетуге/есептен шығаруға/берешекті кешіруге әкелетін қайта құрылымдау;
 - Қаржы активінің өтеу мерзімін ұлғайту;
 - Негізгі борыш бойынша/ пайыздық төлем бойынша төлем мерзімін кейінге кезеңге ұзарту;
 - Контрагенттің банкроттығын Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тану туралы талап қою;
 - Банкроттық туралы арыз бойынша контрагент берген талап;
 - Кепілдік шартымен немесе кепілдік шарты бойынша төлеммен жабылатын міндеттемелер бойынша мерзімі 90 күннен асады.

Ақпаратты ашу үшін Топ дефолттың анықтамасын құнсызданған активтердің анықтамасына сәйкес келтірді. Жоғарыда көрсетілген дефолт анықтамасы Топтың қаржы активтерінің барлық түрлеріне қолданылады.

Егер құрал үш ай қатарынан дефолт критерийлерінің ешқайсысын қанағаттандырмаса, құрал бұдан былай дефолтты болып саналмайды (яғни төлемдердің кешіктірілуі жойылады). Бұл кезең төлемді кешіктіруді жоюдың әртүрлі ықтимал анықтамаларын қолдана отырып, төлемді кешіктіргеннен кейін дефолт мәртебесін қаржы құралына қайтару ықтималдығын ескеретін талдау негізінде анықталды.

Кредиттік тәуекел бастапқы танылған сәттен бастап оның айтарлықтай өсуінің болуын немесе болмауын бағалау (SICR) жеке, сол сияқты және портфельдік негізде жүзеге асырылады. Топтың тәуекелдерді басқару бөлімі кредиттік тәуекелді олардың тиісті сипаты тұрғысынан айтарлықтай ұлғайту фактісін анықтау үшін пайдаланылатын критерийлерге мерзімді мониторинг пен тексеруді жүзеге асырады.

Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау үшін Топ кредиттік тәуекел компоненттерін бағалаудың келесі модельдерін қолданады:

- Дефолт ықтималдығын бағалау модельдері (PD TTC және PD PiT);
- Дефолт кезінде шығындар деңгейін бағалау модельдері (LGD);
- Дефолт кезіндегі талаптар сомасын бағалау модельдері (EAD).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)****Күтілетін кредиттік зияндарды (ККЗ) бағалау (жалғасы)**

Кредиттік тәуекел компоненттерін бағалау модельдері болашақ экономикалық жағдайлар туралы болжамды деректерді пайдалануды ескере отырып жасалады. Бұл деректер инфляция деңгейі, ЖІӨ динамикасы, жұмыссыздық деңгейі және экономикалық белсенділікке әсер ететін басқа да негізгі көрсеткіштер сияқты әртүрлі макроэкономикалық көрсеткіштерді қамтиды. Макроэкономикалық факторлардың тізімі:

- Жұмыссыздық деңгейі;
- Ұлттық валютаның (KZT) АҚШ долларына (USD) айырбастау бағамы;
- Алдыңғы тоқсанға қатысты тұтыну бағалары индексінің (Consumer Price Index, CPI) пайыздық өзгерісі;
- Өткен жылдың ұқсас тоқсанымен салыстырғанда тұтыну бағалары индексінің (Consumer Price Index, CPI) пайыздық өзгерісі;
- Белгілі бір кезеңдегі елдегі экономикалық белсенділіктің нақты өсуін немесе төмендеуін көрсететін өндіріс әдісімен есептелген жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) нақты көлемінің индексі.

Елдегі белгілі бір кезеңдегі экономикалық белсенділіктің нақты өсуін немесе төмендеуін көрсететін түпкілікті пайдалану әдісімен есептелген жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) нақты көлемінің индексі.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылатын күтілетін кредиттік кредиттердің деңгейі бастапқы танылған сәттен бастап қарыз алушының кредиттік тәуекелінің елеулі ұлғаюының болуына байланысты болады. Бұл тәсіл күтілетін кредиттік зияндарды бағалаудың үш сатылы моделіне негізделген. 1 кезең - бастапқы тану кезінде құнсызданбаған және осы сәттен бастап ол бойынша кредиттік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы болмаған қаржы құралы үшін кредиттік зияндардың бағалау резерві 12 айлық күтілетін кредиттік зияндар негізінде құрылады.

2-Кезең - егер бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекелдің едәуір өсуі анықталса, қаржы құралы 2-кезеңге ауыстырылады, алайда ол әлі құнсызданған болып саналмайды, бірақ кредиттік зияндар бойынша бағалау резерві бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік зияндар негізінде құрылады. 3-кезең - егер қаржы құралы құнсызданған болса, ол 3-кезеңге ауыстырылады және зияндар үшін бағалау резерві бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік зияндар негізінде құрылады. Активтің 3-кезеңге ауысуы нәтижесінде ұйым жалпы баланстық құн негізінде пайыздық кірісті тануды тоқтатады және пайыздық кірісті есептеу кезінде баланстық құнға күтілетін кредиттік зияндарды шегергендегі активтің тиімді пайыздық мөлшерлемесін қолданады.

Кредиттік тәуекелді едәуір арттыру критерийлері бұдан былай орындалмайтындығы туралы дәлелдер болған жағдайда, құрал қайтадан 1-кезеңге ауыстырылады. Егер тәуекел сапалық белгі негізінде 2-кезеңге ауыстырылса, Топ оның сақталуына немесе өзгеруіне көз жеткізу үшін осы белгінің мониторингін жүзеге асырады.

Сатып алынған немесе жасалған құнсызданған қаржы активтері бойынша күтілетін кредиттік зияндар әрқашан бүкіл мерзім ішінде бағаланады. Осылайша, Топ бүкіл мерзім ішінде күтілетін кредиттік зияндардағы кумулятивтік өзгерістерді ғана мойындайды.

Сауда дебиторлық берешектен басқа, қаржы активтері бойынша күтілетін кредиттік зияндарды бағалау үшін Топ үш тәсілді қолданады: (i) жеке негізде бағалау; (ii) портфельдік негізде бағалау: ішкі рейтингтер жеке негізде бағаланады, алайда кредиттік тәуекелдің бірдей рейтингтері мен кредиттік портфельдің біртекті сегменттері үшін күтілетін кредиттік зияндарды есептеу процесінде кредиттік тәуекелдің бірдей параметрлері қолданылады (мысалы, дефолт ықтималдығы, дефолт болған жағдайда залал); (iii) сыртқы рейтингтерге негізделген бағалау.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)****Күтілетін кредиттік зияндарды (ККЗ) бағалау (жалғасы)**

Жалпы алғанда, күтілетін кредиттік зияндар кредиттік тәуекелдің келесі параметрлерінің көбейтіндісіне тең: дефолт кезіндегі берешек, дефолт ықтималдығы және жоғарыда анықталған дефолт кезіндегі шығындар құралдың тиімді пайыздық мөлшерлемесін қолдана отырып, келтірілген құнға дейін дисконтталған. Күтілетін кредиттік зияндар әрбір жеке қаржы активінің немесе жиынтық сегменттің әрекет ету мерзімі ішінде әрбір болашақ ай үшін кредиттік тәуекел параметрлерін (дефолт кезіндегі берешек, дефолт ықтималдығы және дефолт болған жағдайда залал) болжау жолымен айқындалады. Бұл үш компонент «өмір сүру» ықтималдығын ескере отырып көбейтіледі және түзетіледі (яғни, қаржы активі алдыңғы айда өтелген бе, әлде дефолт болған ба). Бұл іс жүзінде әрбір болашақ кезең үшін күтілетін кредиттік зияндарды есептеуді қамтамасыз етеді, содан кейін олар есепті күнге дейін дисконтталады және жинақталады. Күтілетін кредиттік зияндарды есептеу үшін пайдаланылатын дисконттау мөлшерлемесі бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның болжамды мәнін білдіреді. Төмендегі кестеде тиісті есепті кезеңнің соңындағы сыртқы (бар болса) және ішкі кредиттік рейтингтер көрсетілген. Бұл ақпарат қамтамасыз ету ретінде берілген бағалы қағаздардың рейтингісіне негізделген кері РЕПО операцияларын қоспағанда, контрагенттің рейтингіне негізделген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ақша қаражаты	Пайдалануд а шектелген ақша қаражаты	Мерзімді депозиттер	Облигациял ар мен қарыздар
2025 жылғы 31 желтоқсан:				
BBB+ (S&P)	1.602.860	—	—	—
BBB (тұрақты) (S&P)	218	—	—	—
BBB- (тұрақты) (S&P)	79.642.446	204	—	42.749.241
BB+ (тұрақты) (S&P)	750.025	310.849	—	—
BB (тұрақты) (S&P)	5.147.456	—	—	565.989
BB- (тұрақты) (S&P)	—	—	—	—
B+ (тұрақты) (S&P)	1.402.894	100	5.948	—
Жоқ(S&P)	47.155	304.701	—	—
Қаржы активтерінің жиыны	88.593.054	615.854	5.948	43.315.230

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ақша қаражаты	Пайдалануд а шектелген ақша қаражаты	Мерзімді депозиттер	Облигациял ар мен қарыздар
2024 жылғы 31 желтоқсан:				
BBB+ (S&P)	173	—	—	—
BBB (тұрақты) (S&P)	39.864	—	—	—
BBB- (тұрақты) (S&P)	89.812.776	204	—	18.063.596
BB+ (тұрақты) (S&P)	2.827.848	270.955	3.270	—
BB (тұрақты) (S&P)	328.864	—	—	476.620
BB- (тұрақты) (S&P)	—	—	—	—
B+ (тұрақты) (S&P)	1.918.284	100	—	—
Жоқ(S&P)	24.486	304.701	—	28.969
Қаржы активтерінің жиыны	94.952.295	575.960	3.270	18.569.185

Топ дебиторлық берешек бойынша күтілетін кредиттік зияндарды есептеу үшін резервтеу матрицасын қолданады. Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау үшін сауда дебиторлық берешек кредиттік тәуекелдің жалпы сипаттамалары мен мерзімі өткен күндер санына сүйене отырып жіктелген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)****Күтілетін кредиттік зияндарды (ККЗ) бағалау (жалғасы)**

Төменде кестеде дефолт деңгейлері және тиісті есепті кезең соңындағы залалдар үшін резервтің есебі келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Үшінші тұлғалардың сауда дебиторлық берешегі					
	Жиыны	Ағымдағы	1-30 күн	31 -60 күн	61 -90 күн	>90 күн
2025 жылғы 31 желтоқсанға дебиторлық берешек (13-ескертпе)	110.422.103	85.818.641	10.231.332	6.082.328	2.696.980	5.592.822
Дефолт деңгейі		0,46%	2,30%	5,10%	23,54%	78,94%
Күтілетін кредиттік зияндар (13-ескертпе)	(5.993.309)	(397.571)	(235.741)	(310.405)	(634.802)	(4.414.790)
Жиыны	104.428.794	85.421.070	9.995.591	5.771.923	2.062.178	1.178.032

Мың қазақстандық теңгемен	Үшінші тұлғалардың сауда дебиторлық берешегі					
	Жиыны	Ағымдағы	1-30 күн	31 -60 күн	61 -90 күн	>90 күн
2024 жылғы 31 желтоқсанға дебиторлық берешек (13-ескертпе)	66.636.774	53.355.368	6.548.427	3.132.125	627.321	2.973.533
Дефолт деңгейі		0,26%	1,16%	1,41%	13,83%	79,68%
Күтілетін кредиттік зияндар (13-ескертпе)	(2.715.095)	(138.888)	(76.210)	(44.014)	(86.788)	(2.369.195)
Жиыны	63.921.679	53.216.480	6.472.217	3.088.111	540.533	604.338

Мың қазақстандық теңгемен	Сауда дебиторлық берешек - жеке тұлғалар					
	Жиыны	Ағымдағы	1-30 күн	31 -60 күн	61 -90 күн	>90 күн
2025 жылғы 31 желтоқсанға дебиторлық берешек	12.549.423	12.114.003	293.744	40.480	16.145	85.052
Дефолт деңгейі		0,07%	1,27%	6,72%	25,44%	88,28%
Күтілетін кредиттік зияндар	(93.786)	(8.148)	(3.724)	(2.721)	(4.107)	(75.085)
Жиыны	12.455.637	12.105.855	290.020	37.759	12.038	9.967

Мың қазақстандық теңгемен	Сауда дебиторлық берешек - жеке тұлғалар					
	Жиыны	Ағымдағы	1-30 күн	31 -60 күн	61 -90 күн	>90 күн
2024 жылғы 31 желтоқсанға дебиторлық берешек	10.860.262	10.516.288	204.342	46.172	7.880	85.580
Дефолт деңгейі		0,10%	6,97%	25,91%	43,88%	94,76%
Күтілетін кредиттік зияндар	(121.500)	(10.741)	(14.242)	(11.961)	(3.458)	(81.098)
Жиыны	10.738.762	10.505.547	190.100	34.211	4.422	4.482

Күтілетін кредиттік зияндар моделіне енгізілген болжамды ақпарат

Кредиттік тәуекелдің едәуір өсуін бағалау және күтілетін кредиттік зияндарды есептеу расталған болжамды ақпаратты қосуды болжайды. Топ кредиттік тәуекелдің өзгеруімен және күтілетін кредиттік зияндармен байланысты келесі экономикалық айнымалыларды анықтады: жалпы ішкі өнім, инфляция, айырбас бағамы, мұнай бағасы және негізгі секторлардың өнімділігінің өзгеруіне негізделген экономикалық даму тенденциясын сипаттау үшін қолданылатын қысқа мерзімді экономикалық көрсеткіш.

Бұл экономикалық айнымалылардың дефолт ықтималдығына, дефолт кезіндегі қарызға және дефолт кезіндегі шығынға әсері бұл айнымалылардың өткен кезеңдердегі дефолт деңгейіне және дефолт кезіндегі дефолт пен қарыз болған жағдайда шығын компоненттеріне әсерін түсіну үшін статистикалық регрессиялық талдау арқылы анықталады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)****Өтімділік тәуекелі**

Өтімділік тәуекелі - бұл ұйымның қаржылық міндеттемелерді орындау кезінде қиындықтарға тап болу тәуекелі. Топтың Даму жоспарларын қалыптастыру мен мониторингтеудің қолданыстағы ережелеріне сәйкес ақша ағындарының қозғалысын жоспарлау және мониторингілеу қысқа мерзімді ай сайынғы негізде де, 5 жылға арналған қызметті орта мерзімді жоспарлауды қалыптастыру шеңберінде де жүргізіледі. Сонымен қатар, Топта оның 10 жылдық Даму стратегиясы әзірленіп, бекітіледі. Ақша ағындарын жоспарлау кезінде депозиттерге уақытша бос ақшаны орналастырудан түсетін кірістер де ескеріледі.

Төменде кестеде есепті кезеңнің соңында шарттардың талаптарында көзделген өтеу мерзімдерінің соңына дейін қалған мерзімдерді көрсете отырып, өтеу мерзімдері бойынша бөліністе Топтың қаржылық міндеттемелеріне талдау келтірілген. Өтеу мерзімі бойынша талдау болашақта пайыздарды және негізгі борыш сомасын өтеуді қоса алғанда, дисконтталмаған сомаларға негізделген.

<i>Мың қазақстандық теңгеммен</i>	Талап еткенге дейін және 1 айдан кем мерзімде	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	12 айдан 5 жылға дейін	5 жылдан астам	Жиыны
2025 жылғы 31 желтоқсанға						
Қарыздар	21.302.475	20.556.259	103.285.207	530.141.953	343.350.222	1.018.636.116
Негізі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек	130.805.899	4.286.230	1.430.439	1.478.699	46.762	138.048.029
Қаржылық жалдау	46.685	118.285	514.973	2.746.813	312.202	3.738.958
Негізгі төлемдер мен пайыздарды келешекте төлеуді қоса алғанда, болашақ төлемдер жиыны	152.155.059	24.960.774	105.230.619	534.367.465	343.709.186	1.160.423.103
2024 жылғы 31 желтоқсанға						
Қарыздар	8.658.762	13.043.373	96.994.043	342.837.448	71.897.736	533.431.362
Негізі қызмет бойынша кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек	113.933.497	2.713.879	1.563.419	3.156.631	1.957.386	123.324.812
Қаржылық жалдау	40.370	170.707	654.762	2.667.067	341.291	3.874.197
Негізгі төлемдер мен пайыздарды келешекте төлеуді қоса алғанда, болашақ төлемдер жиыны	122.632.629	15.927.959	99.212.224	348.661.146	74.196.413	660.630.371

Нарықтық тәуекел

Топ нарықтағы ортақ және айрықша өзгерістер тәуекеліне ұшырайтын (а) валюталық, (б) пайыздық құралдар бойынша ашық позициялармен байланысты нарықтық тәуекелге ұшырағыш келеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)****Күтілетін кредиттік зияндарды (ККЗ) бағалау (жалғасы)****Нарықтық тәуекел (жалғасы)***Валюталық тәуекел*

Топтың кейбір қарыздары (18-ескертпе) және негізгі қызмет бойынша кредиторлық берешек (19-ескертпе) шетел валютасымен (АҚШ долларымен және еуромен) көрсетіледі, сондықтан Топ валюталық тәуекелге ұшырайды. Қазақстандық нарықта туынды қаржы құралдарын шектеулі таңдау себебінен және мұндай құралдардың қымбат екенін ескере отырып, басшылық Топтың валюталық тәуекелін хеджирлеу туралы шешім қабылдады, өйткені мұндай құралдардың пайдасы тиісті шығыстарды өтемейді. Осыған қарамастан, Топ болашақта немесе қажет болған жағдайда хеджирлеу құрылымын енгізу үшін қаржылық туынды құралдар нарығындағы өзгерістерді бақылауды жалғастыруда.

Төменде кестеде валюталық тәуекелге ұшырауды тудыратын шетел валютасында көрсетілген міндеттемелердің жалпы сомалары көрсетілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	АҚШ Доллары	Еуро	Юань	Рубль	Жиыны
2025 жылғы 31 желтоқсанға					
Активтер	3.301	41	23.614	480	38.977.512
Міндеттемелер	–	(11.206.257)	(9.375.469)	(526)	(20.581.726)
Таза позиция	3.301	(11.206.216)	(9.351.855)	(46)	18.395.786
2024 жылғы 31 желтоқсанға					
Активтер	512	590	–	–	1.102
Міндеттемелер	–	(32.913.441)	(998.591)	(409)	(31.676.467)
Таза позиция	512	(32.914.031)	(998.591)	(409)	(31.675.365)

Төменде кестеде Топ ұйымдарының функционалдық валютасы үшін есепті кезеңнің соңында пайдаланылатын айырбас бағамдарының мүмкін болатын өзгерістері нәтижесінде қаржылық нәтиже мен меншікті капиталдың өзгеруі келтірілген, бұл ретте барлық басқа айнымалылар өзгеріссіз қалады.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Пайдаға немесе зиянға әсері	
	2025 жылғы 31 желтоқсанға	2024 жылғы 31 желтоқсанға
АҚШ долларын 16%-ға нығайту (2024 ж.: 9%-ға нығайту)	524	47
АҚШ долларын 7%-ға әлсірету (2024 ж.: 7%-ға әлсірету)	(221)	(38)
Еуроны 22%-ға нығайту (2024 ж.: 9%-ға нығайту)	(2.497.747)	(2.961.925)
Еуроны 4%-ға әлсірету (2024 ж.: 6%-ға әлсірету)	476.847	1.958.304
Юаньды 16%-ға нығайту (2024 ж.: 9%-ға нығайту)	(1.484.776)	(85.356)
Юаньды 13%-ға әлсірету (2024 ж.: 7%-ға әлсірету)	1.171.708	132.141

Топтың валюталық тәуекелі бар және теңге бағамының құбылмалылығының теріс өзгерістеріне ұшырайды, өйткені шетел валютасындағы қаржылық міндеттемелер барлық міндеттемелердің шамамен 2%-ын құрайды, сондай-ақ шетел валютасындағы қаржы активтері 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша барлық активтердің шамамен 2%-ын құрайды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**32. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ (жалғасы)****Күтілетін кредиттік зияндарды (ККЗ) бағалау (жалғасы)****Нарықтық тәуекел (жалғасы)***Пайыздық тәуекел*

Топ нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің ауытқуларының оның қаржылық жағдайына және ақша ағындарына әсеріне байланысты тәуекелді қабылдайды. Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі Азия Даму Банкі (Самұрық-Энерго, АлЭС), Еуропалық Қайта Құру Банкі (АлЭС) және Самұрық-Қазына қарыздары бойынша туындайды және олардың пайыздық мөлшерлемесі Қазақстан Республикасы инфляциясының нақты көрсеткіштерінің өсуіне байланысты (16-ескертпе). Топ айнымалы мөлшерлемелердің өзгеруіне мұқият мониторинг жүргізеді. Топтың пайыздық мөлшерлемелерді өзгертумен байланысты тәуекелдерді азайту және жұмсарту жөнінде ресми келісімдері жоқ.

Егер 2025 жылғы 31 желтоқсанда пайыздық мөлшерлемелер 100 базистік тармаққа жоғары/төмен болса, барлық басқа айнымалы сипаттамалар өзгеріссіз қалса, бір жылғы пайда 997.486 мың теңгеге аз және 997.486 мың теңгеге көп болады, бұл өзгермелі пайыздық мөлшерлемен міндеттемелер бойынша жоғары/төмен пайыздық шығыстардың нәтижесінде болды (2024 жылғы 31 желтоқсан: 338.469 мың теңгеге аз және 338.469 мың теңгеге артық).

Капиталды басқару

Топтың капиталды басқарудағы міндеттері Топтың өз қызметін акционерлер үшін пайданы және басқа да мүдделі тараптар үшін табысты қамтамасыз ету үшін қызметтің үздіксіздігі қағидатына сәйкес жалғастыру қабілетін қамтамасыз ету және капиталдың құнын азайту үшін капиталдың оңтайлы құрылымын қолдау болып табылады. Капитал құрылымын қолдау немесе түзету үшін Топ акционерлерге төленетін дивидендтердің сомасын түзете алады, акционерлерге капиталды қайтарады немесе қарыз қаражатын азайту үшін активтерді сата алады. Саланың басқа компаниялары сияқты, Топ меншікті капитал мен қарыз капиталының арақатынасы негізінде капитал мониторингін жүргізеді. Бұл қатынас капиталдың жалпы сомасына бөлінген таза қарыз қаражаты ретінде анықталады. Таза қарыз қаражаты ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергендегі қарыздардың (қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген «қысқа мерзімді қарыздарды») және «ұзақ мерзімді қарыздарды» қоса алғанда) жалпы сомасы ретінде айқындалады. Капиталдың жалпы сомасы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген «Жалпы капитал» және таза қарыз қаражаты ретінде анықталады. Басшылық Топтың тәуекел деңгейі үшін қолайлы қарыз бен меншікті капиталдың 30-40% қатынасын қарастырады. Топ 2025 және 2024 жылдары капиталға қойылатын барлық сыртқы талаптарды орындады.

Топта капиталды қолдау бойынша келесі сыртқы талаптар бар:

- Жарғылық капиталды 378.531.570 мың теңгеден төмен емес қолдау;
- Меншікті капиталды 170.000.000 мың теңгеден кем емес қолдау;
- Debt/Equity көрсеткішін 2.0-ден аспайтын деңгейде қолдау.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Ескер.	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Қарыздардың жиыны	18	584.319.991	373.098.400
Минусы:			
Ақша қаражаты мен оның баламалары	15	(88.593.054)	(94.952.295)
Таза қарыз қаражаты		495.726.937	278.146.105
Меншікті капитал жиыны		938.760.858	772.802.580
Капитал жиыны		1.434.487.795	1.050.948.685
Қарыз және меншікті капиталдың арақатынасы		35%	26%

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**33. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ****Әділ құнды бағалау**

Әділ құнды анықтауда қолданылатын деректердің дұрыстығы туралы түсінік беру үшін Топ өздерінің қаржы құралдарын ҚЕХС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес белгіленген үш деңгейге жіктейді. Әділ құнды бағалау нәтижелері талданады және әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша былайша бөлінеді: (i) 1-деңгейге бірдей активтер немесе міндеттемелер үшін белсенді нарықтардағы баға белгіленетін бағалар (түзетілмейтін) бойынша бағалау, (ii) 2-деңгейге - пайдаланылған барлық маңызды бастапқы деректер актив немесе міндеттеме үшін тікелей немесе жанама қадағаланатын болып табылатын бағалау әдістері арқылы алынған (яғни, мысалы, бағалар) және (iii) бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген бағалаулар болып табылатын 3-деңгей бағалары (яғни бақыланбайтын бастапқы деректерге негізделген). Қаржы құралдарын әділ құн иерархиясында қандай да бір санатқа жатқызған кезде басшылық пайымдауларды пайдаланады. Егер әділ құнды бағалауда айтарлықтай түзетуді қажет ететін бақыланатын деректер пайдаланылса, онда ол 3-деңгейге жатады. Бағасы белгіленбейтін қаржы құралдарының болуына қарамастан, олар әділ құны бойынша емес, амортизацияланған құны бойынша есепке алынады. Осылайша, Топта 3-деңгейлі қаржы құралдары жоқ. Пайдаланылған деректердің маңыздылығы әділ құнды бағалаудың барлық жиынтығы үшін бағаланады. Төменде әділ құн иерархиясының деңгейлері бойынша әділ құнды талдау және әділ құн бойынша бағаланбаған активтер мен міндеттемелердің баланстық құны келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан			Баланстық құн	2024 жылғы 31 желтоқсан			Баланстық құн
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей		1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	
Міндеттемелер								
Қарыздар (18- ескертпе)	-	566.725.656	-	584.319.991	-	355.707.072	-	373.098.400

Барлық қалған қаржы құралдары үшін (ақша қаражаты мен оның баламалары, дебиторлық және кредиторлық берешек, өзге де қаржы активтері мен міндеттемелері) әділ құн баланстық құнға сәйкес келеді.

Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері

Белгіленген пайыздық мөлшерлеме құралдарының бағаланған әділ құны ұқсас кредиттік тәуекелі бар және өтеуге дейінгі мерзімі бар жаңа құралдар үшін қолданыстағы пайыздық мөлшерлемелер бойынша дисконтталған, алуға күтілетін бағалау ақша ағындарының сомалары негізінде анықталады. Қолданылған дисконттау нормалары контрагенттің кредиттік тәуекеліне байланысты.

Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржылық міндеттемелер

Нарықтық баға белгілеулері жоқ белгіленген пайыздық мөлшерлемесі бар және өтеу мерзімі белгіленген құралдардың бағалау әділ құны ұқсас кредиттік тәуекелі және өтеу мерзімі бар жаңа құралдар үшін қолданыстағы пайыздық мөлшерлемелер бойынша дисконтталған бағалау ақша ағындары негізінде анықталады.

34. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2026 жылғы 6 қаңтарда Топ 1.736.827 мың теңге сомасына негізгі борышты және «Самұрық-Қазына» АҚ пайдасына 2024 жылғы 19 қыркүйектегі № 1962-И шартына сәйкес облигациялар бойынша 1.215.779 мың теңге сомасына купонды жоспарлы өтеуді жүзеге асырды.

2026 жылғы 15 қаңтарда және 2026 жылғы 29 қаңтарда Топ «Семей Энерго» ЖШС жарғылық капиталын тиісінше 50.000 мың теңге және 150.000 мың теңге сомасына толықтырды.

2026 жылғы 23 қаңтарда Топ «Самұрық-Энерго» АҚ мен Азия Даму Банкі арасындағы кредиттік келісім бойынша 15.234.400 мың теңге сомасындағы негізгі борыш бойынша берешекті және 573.978 мың теңге сомасындағы сыйақыны толық өтеді.

2026 жылғы қаңтарда Топ «Семей-Энерго» ЖШС жарғылық капиталына 200.000 мың теңге көлемінде үлес қосты.

34. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР (жалғасы)

2026 жылғы 29 қаңтарда «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен (№01/26 хаттама) «Самұрық-Қазына» АҚ 45.000.000 мың теңге жалпы сомаға басымдықпен сатып алу құқығын іске асыру арқылы бір акция үшін 450.000 теңге бағамен 100.000 жай акцияны орналастыру мақұлданды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

2026 жылғы қаңтар-ақпанда «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен жасалған 2014 жылғы 26 қарашадағы № KS 02-14-39 кредиттік желіні беру туралы келісім шеңберінде «Алматы электр станциялары» АҚ 3.865.391 мың теңге жалпы сомаға қарыздар алды. 2026 жылғы 13 ақпанда 1.750.589 мың теңге мөлшерінде негізгі борышты және 16.193 мың теңге мөлшерінде есептелген сыйақыны мерзімінен бұрын өтеу жүргізілді.

2026 жылғы қаңтар-ақпанда «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-мен жасалған 2015 жылғы 8 сәуірдегі № KS 01-15-06 кредиттік желіні беру туралы келісім шеңберінде «Болат Нұржанов атындағы Екібастұз 1-МАЭС» ЖШС айналым қаражатын толықтыру мақсатында сыйақы мөлшерлемесі 20% болатын 7.625.715 мың теңге жалпы сомаға транштар алды. 2026 жылғы 13 ақпанда 4.687.817 мың теңге мөлшерінде мерзімінен бұрын өтеу жүргізілді.

2026 жылғы 3 ақпанда «Самұрық-Энерго» АҚ мен «Екібастұз 2-МАЭС станциясы» АҚ арасында ҚР ҰБ базалық мөлшерлемесі +1% сыйақы мөлшерлемесімен, 20 жыл мерзімге 98.876.370 мың теңгеге дейінгі жалпы сомаға №С-5 қарыз беру туралы келісім жасалды. 2026 жылғы 9 және 19-20 ақпанда осы кредиттік келісім шеңберінде 24.133.499 мың теңге жалпы сомаға қарыздар берілді.

2026 жылғы 9 ақпанда «Самұрық-Энерго» АҚ мен «Екібастұз 2-МАЭС станциясы» АҚ арасында «Екібастұз 2-МАЭС станциясының гидрокүлдікөтіру жүйесінің құбырын ауыстыру» жобасы бойынша іс-шараларды қаржыландыру мақсатында ҚР ҰБ базалық мөлшерлемесі +1% сыйақы мөлшерлемесімен, 1 жыл мерзімге 8.117.000 мың теңгеге дейінгі сомаға қарыз беру туралы келісім жасалды.

2026 жылғы 13 ақпанда «Ақтас Энерджи» ЖШС қауымдасқан кәсіпорны тіркелді. Qazaq Green Power PLC жария компаниясы жарғылық капиталға қатысу үлесінің 20%-ын сатып алу есебінен 956.849 мың теңге мөлшерінде жарна жасады. Қалған 80% меншік үлесі TOTALENERGIES RENEWABLES S.A.S (қатысу үлесі 60%) және «KMG Green Energy» ЖШС (қатысу үлесі 20%) тиесілі.

2026 жылғы 12 ақпанда Павлодар облыстық сотының әкімшілік істер жөніндегі сот алқасы «Богатырь Көмір» ЖШС-нің «ҚР ҚМ МКК Павлодар облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті» РММ-не салықтық тексеру нәтижелері туралы хабарламаны заңсыз деп тану және жою туралы талап-арызы бойынша әкімшілік істі қарады және Павлодар облысының МАЭС-тің 2025 жылғы 3 ақпандағы шешімін өзгеріссіз қалдыруға қаулы етті, хабарлама заңсыз деп танылып, күші жойылды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**35. АКЦИЯҒА ШАҚҚАНДАҒЫ ПАЙДА ЖӘНЕ БІР АКЦИЯНЫҢ БАЛАНСТЫҚ ҚҰНЫ***Акцияға шаққандағы пайда:*

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 ж.	2024 ж.
Топ акционерлеріне тиесілі кезеңдегі пайда (қазақстандық мың теңгемен)	154.798.267	112.507.839
Айналыстағы жай акциялардың орташа алынған саны	7.066.816	6.735.443
Топ акционерлеріне тиесілі акцияға шаққандағы пайда (теңгеге дейін дөңгелектей отырып) базалық және бөлінген	21.905	16.704

Бір акцияның баланстық құны

Бір жай акцияның баланстық құны ҚЕХС-ке жатпайтын көрсеткіш және KASE талабы бойынша ашылып көрсетіледі.

«Қазақстан қор биржасы» АҚ (бұдан әрі «ҚҚБ») Биржалық кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілігі ҚҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептелген есепті күні бір акцияның (жай және артықшылықты) баланстық құны туралы деректерді қамтуы тиіс. 2025 жылғы 31 желтоқсанға шоғырландырылған қаржылық есептіліктің деректері негізінде Топ басшылығымен есептелген бұл көрсеткіш 129.345 теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсан: 110.361 теңге). Төменде бір акцияның баланстық құнын есептеу кестесі берілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Активтер жиыны	1.823.896.040	1.414.286.399
Минусы: материалдық емес активтер	(7.678.079)	(5.545.328)
Минусы: міндеттемелер жиыны	(885.135.182)	(641.483.819)
Жай акциялар үшін таза активтер	931.082.779	767.257.252
Есепті күнге жай акциялардың саны (16-ескертпе)	7.198.467	6.952.267
Бір акцияның баланстық құны, теңге	129.345	110.361